A

BUDAPESTI I. KER.

MAGY. KIR.

ÁLLAMI FŐGIMNÁZIUM

(I., ATTILA-UTCA 1—3.)

HUSZONNEGYEDIK

ÉVI ÉRTESÍTŐJE

AZ 1915—1916-IKI

ISKOLAI ÉVRŐL.

KÖZZÉTESZI

HIMPFNER BÉLA

KIR. IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1916.

A

BUDAPESTI I. KER.

MAGY. KIR.

ÁLLAMI FŐGIMNÁZIUM

(I., ATTILA-UTCA 1—3.)

HUSZONNEGYEDIK

ÉVI ÉRTESÍTŐJE

AZ 1915—1916-IKI

ISKOLAI ÉVRŐL.

KÖZZÉTESZI

HIMPFNER BÉLA
KIR. IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1916.

Kiadja a budapesti I. ker. áll. főgimnázium. Fritz Á. Budapest, VIII. Nap-u. 13.

IN MEMORIAM

LEGSZENTEBB KÖTELESSÉGÜKET TELJESITVE
A MÉG MOST IS DULÓ HÁBORUBAN
HAZÁJUKÉRT KÜZDVE
ELESTEK
ÉRETTSÉGI VIZSGÁLATOT TETT TANITVÁNYAINK
KÖZÜL

ANDOR KÁLMÁN
ANDOR LÁSZLÓ
BIRÓ OTTÓ
BURSICS LÁSZLÓ dr.
CZIGLAN ISTVÁN
DOBROVICS JÓZSEF
HIMPFNER BÉLA
KÁDÁR ZOLTÁN
KISS GYULA dr.
KOMLÓS TIBOR
KULCSÁR FERENC
LÁNYI KÁROLY
LÉVAY ISTVÁN báró
MÉSZÁROS ARISZTID
NYÁRY MIKLÓS
PETZINA ÖDÖN
PÉCSY BÉLA dr.
RADNAI JÓZSEF
RÁKOSI JENŐ
RUMMEL TIVADAR
SCHMIDT GÉZA
SZABÓ ELEK
TÖGL JÓZSEF
VAIKÓ TIBOR
VAJDA JÁNOS dr.

I.

Az északkeleti Kárpátok a magyar történelemben.[1]

Elmúlt a harc, a hon szabad;
Sirjában a hős ott szunyad
Az áldz nap után.
Vörösmarty.

Az 1914-ik esztendő utolsó s a következő év első negyedében nemcsak a magyarság, hanem talán az egész művelt világ feszült figyelme hazánk északkeleti határai felé irányult. Véres küzdelem között annak a kérdésnek kellett itt eldőlnie, hogy a természet által alkotott védőfal és az emberi hősiesség szövetkezett ereje fel tudja-e tartóztatni útjában azt az ellenséget, mely már házunk küszöbét is átlépte? A háború második hónapjában mutatkoztak először kozák őrjáratok a szorosokban. Szeptember utolsó hetében egymástól különálló orosz betörések kezdődnek az uzsoki, vereckei, beszkidi, toronyai és a Jablonica-hágókon át. Legjelentősebb volt az utóbbi, hol az ellenség a Felső-Tisza völgyében egészen Hosszúmezőig nyomult előre s október elején pár napra (okt. 3—5.) Mármarosszigetet is megszállotta. De még e hónapban mindenütt megindul visszaszorításuk s október utolsó hetében a hazai föld meg volt tisztítva az ellenségtől. Nagyobb arányú, összefüggő támadás indult meg az egész kárpáti hegyvonal ellen november közepén. A mi részünkről is nagyobb erők, magyar, osztrák és német csapatok vették fel a téli harcot, mely a következő esztendőbe is átnyúlt. Hónapokon át emberfölötti, ide-oda hullámzó küzdelem tombolt a Kárpátok gerincén és völgyeiben. Ezúttal a duklai és lupkovi szorosok vidékén sikerült az ellenségnek hadállásunkat erősebben benyomni s december elején Bártfa nyolc napos orosz uralom történetét élte át, míg az uzsoki szorostól keletre katonáink galiciai területen állottak. Végre is a döntés a hadi szintér más pontján következett be. Holnap (május 2.) lesz az első évfordulója a híres gorlicei áttörés kezdetének, mely az oroszokat a Kárpátok elhagyására kényszerítette s a győzelem eredményeinek a háborúk történetében párat-

[1] Felolvasás a május elsején tartott kárpáti ünnepélyen. Az 1849-i orosz betörésről közölt térképet dr. Szende Gyula tervezte.

lan kihasználása az ellenség hadállásának négyszáz kilométeres visszaszorítására vezetett.

Még tart a világháború, csak egyes szakaszai, epizódjai tekinthetők lezártaknak. Ilyen a kárpáti harcok fejezete is. Hazánknak ez a vidéke ismét emlékezetes lapot jegyzett a magyar történelem könyvébe. Amikor most a kárpáti harcok emlékét felújítjuk, avval óhajtom szolgálni összejövetelünk ügyét, hogy előveszem a magyar történelem könyvét s idézem néhány lapját, melyeken az északkeleti Kárpátok és a körülöttük elterülő vidék nevezetes történeti mozzanatokkal kapcsolatban szerepel.

Az első, ami itt eszünkbe jut: a honfoglalás. Úgy tanultuk, hogy a Kr. sz. utáni 895-ik esztendőben jelent meg a vereckei hágónál honkereső útjában az akkor valami 80—100.000 főnyi magyarság. Bizonyára alig van felnőtt magyar ember, aki ne hallott volna valamit a honfoglalásról. De azt már kevesebben tudják, hogy honnan is merítjük a magyarok bejöveteléről való tudomásunkat? Erről s az evvel kapcsolatban álló történeti problémáról óhajtok egyet-mást elmondani.

Még mindig nem sikerült fölfedezni annak az egyházi állású férfiúnak nevét, aki III. Béla királyunk kancelláriájában viselt hivatalt s a 13. század elején egy jó barátjának kérésére megírta a honfoglalás történetét a maga tudomása s tegyük hozzá, nem kis részben a maga képzelme alapján. Hiszen 300 évvel előbbi eseményről volt szó. Anonymus magyarjai Scythiából indulnak el Álmos vezérlete alatt s Susdal és Kiev orosz városokon át jutnak a galiciai vezér országába, aki övéivel együtt mezítláb megy eléjök s gazdag ajándékokkal mutatja be hódolatát, azután pedig vezértársaival együtt arra igyekszik rábeszélni a magyarokat, hogy keljenek át a Havas erdőn Pannonia földjére, melyet jeles folyók (fluvii nobiles) öntöznek s valamikor Attila király birtoka volt. „Álmos vezér és előkelői pedig a ruthénok tanácsán megnyugodva, igen erős békét kötének. Akkor Galicia vezére kétezer íjjászt és háromezer parasztot előljáróba parancsolt, kik nekik a Havas erdőn át útat készítsenek az ungi határszélig. Akkor a hét fejedelmi személy, kiket hétmagyarnak neveznek, atyjokfiaival és cselédeikkel a galiciai ruthén vezér tanácsából és segélyével megindulának Pannonia földjére s így a Havas erdőn átkelve, az ungi részekre szállának s miután odaérkezének, azon helyet, melyet legelsőbben elfoglaltak, Munkácsnak nevezék, mivel hogy igen nagy munkával jutottak a földre, melyet magoknak óhajtnak vala. Akkor ott, fáradtságaik kipihenése végett, negyven napig maradának s a földet kimondhatatlanul megszereték."[2])

---

[2]) Béla király Névtelen jegyzőjének könyve a magyarok tetteiről. Ford. Szabó K.—Mika S. Budapest, é. n. 20. l. (Magyar Könyvtár. 30. sz.)

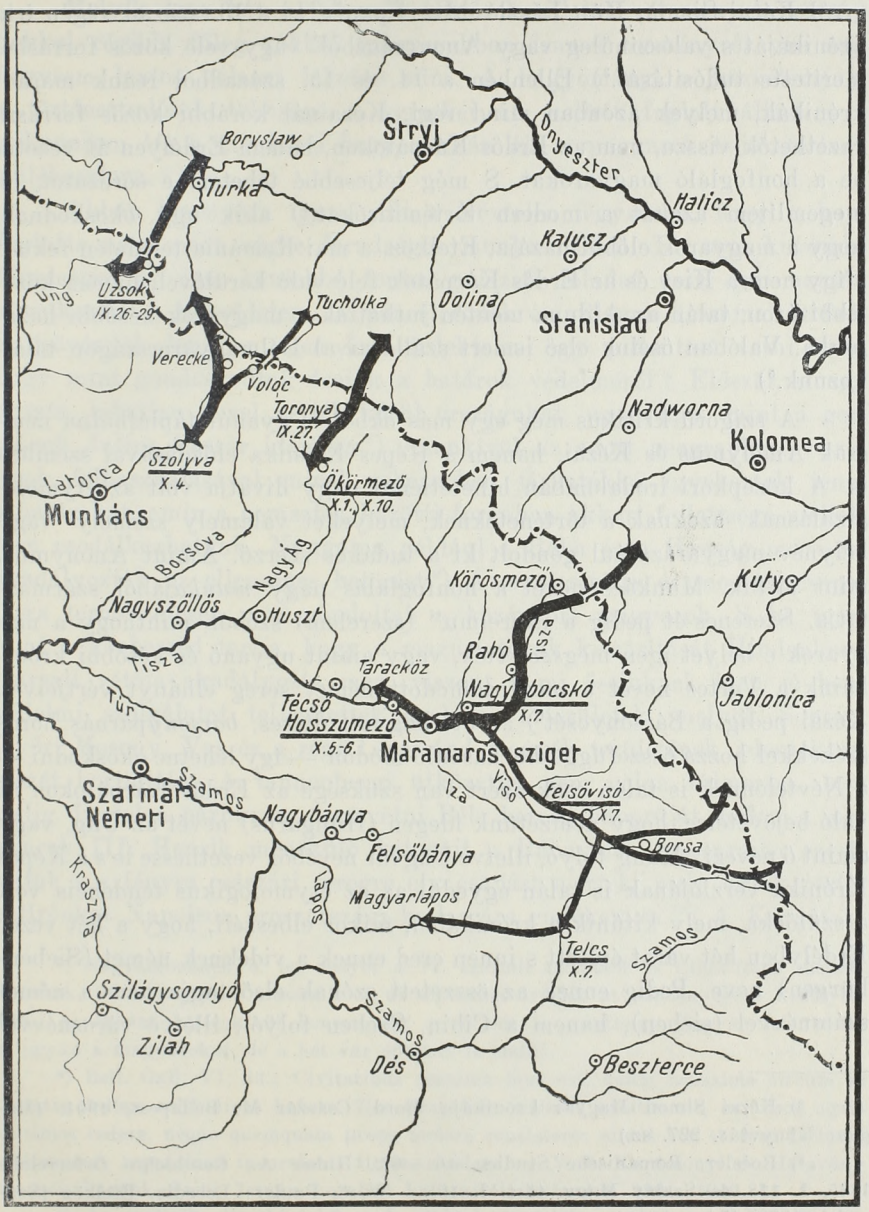

Az orosz betörés 1914 szept.—okt.

Így szól a krónikás naiv hangú elbeszélése a magyarok bejöveteléről. Sokkal rövidebben, de lényegében véve eltérés nélkül ír ugyanerről Kézai Simon, Kún László udvari papja, ki a 13. század végén írta krónikáját s valószínűleg vagy Anonymusból vagy vele közös forrásból merítette tudósítását.[3]) Ellenben a 14. és 15. századból reánk maradt krónikák, melyek azonban mind régi, Kézainál korábbi közös forrásra vezethetők vissza, nem az Erdős Kárpátokon, hanem Erdélyen át vezetik be a honfoglaló magyarokat. S még teljesebbé tehetem e sorozatot, ha megemlítem azokat a modern történetírókat,[4]) akik úgy okoskodnak, hogy a magyarok előbbi hazája, Etelköz, a mai Románia területén feküdt s így nem a Kiev és az Erdős Kárpátok felé való kerülővel, hanem közelebbi úton, talán az Alduna mentén juthattak a magyarok későbbi hazájukba. Valóban őseink első ismert szállásaival Délmagyarországon találkozunk.[5])

A szigorú kritikus még egy más okból is gyanút táplálhatna nemcsak Anonymus és Kézai, hanem a Képes Krónika előadásával szemben is. A középkori irodalomban hihetetlenül nagy divatja volt az etymologizálásnak, azoknak a történeteknek, melyeket valamely személy- vagy helynév magyarázatául gondolt ki a tudákos szerző. Amint Anonymus, mint láttuk, Munkács nevét a honfoglalás nagy *munká*jából származtatja. Szerencs-ét pedig a „zerelmu" (szerelem) szóból, minthogy a magyarok e helyet igen meg*szeret*ték, vagy amint ugyanő és későbbi krónikáink a Vértes nevét a megfutamodott német sereg elhányt vértjeivel, Kézai pedig a Bársonyosét[6]) az ott hagyott díszes, *bársony*párnás hordszékekkel hozza összefüggésbe, hasonló módon — így lehetne okoskodni — a Névtelennek is talán csak azért van szüksége az Erdős Kárpátokon át való bejövetelre, hogy nemzetünk idegen (Hungarus) nevét az Ung, vagy amint ő nevezi: Hung folyó, illetve Ungvár nevéből vezethesse le s a Képes Krónika verziójának is talán egyedül az az etymologikus tendencia volt a szülőoka, mely kitűnik a krónikából, mikor elbeszéli, hogy a hét vezér Erdélyben hét várat épített s innen ered ennek a vidéknek német (Siebenbürgen) neve. Pedig ennek az összetett szónak első tagja nem a német számnévvel (sieben), hanem a Cibin, Szeben folyó-, illetve városnévvel

---

[3]) Kézai Simon Magyar krónikája. Ford. Császár M. Budapest, 1901. (Magyar Könyvtár, 227. sz.)

[4]) Roesler, Romanische Studien 161—62., Huber A., Geschichte Österreichs 1885. I. 118. és Szalay Magy. tört. I. 10. — V. ö. Pauler: Lebedia, Etelköz (Századok 1880. 17.).

[5]) Konstantinos Porphyrogennetos császár 950 körül írt művében (De administrando imperio c. 40.) azt írja őseinkről, hogy a Dunántúl laknak a Temes, a „Tutész" (Bega?), Maros, Körös és Tisza folyók mellett.

[6]) Veszprémmegye északi részében, Bársonyos falu mellett.

áll összefüggésben[7]) s hogy Ungvárnak a Hungarus névhez semmi köze sincs, azt talán említenem is fölösleges.

Melyik igaz hát a felsorolt állítások, illetve vélemények közül? Sokkal régibb, főleg sokkal hiányosabban ismert eseményről van szó, hogysem biztos választ lehetne adni. A hagyomány, a közvélemény, a történettudósok többsége a vereckei út mellett foglalt állást s a millennium óta a munkácsi hegyek alján áll a magyarok bejövetelének emlékoszlopa.

Abban bizonyára igaza volt a Névtelen jegyzőnek, hogy a honfoglalás nem ment végbe fáradságos munka nélkül. De nem kevésbbé fáradságos és nem kevésbbé fontos nemzeti feladat volt, ami azután következett: a honvédelem. A páncélerődök és villamos árammal telített drótsövények korában nem lesz érdektelen egy pillantást vetni arra, hogy mint gondoskodtak őseink a határok védelméről? Először is egy puszta, lakatlan övvel vették körül országukat, ugyanúgy, mint a germánok Julius Caesar idejében.[8]) Azonkívül az adott geographiai viszonyok felhasználásával minél nehezebben járhatókká igyekeztek tenni a határokat, amin a nemzetek közötti forgalom akkori fejlettsége mellett nem csodálkozhatunk. Nyugaton például a Rába és a Hanság mocsarai akadályozták az ellenséges betörést.[9]) Ármentesítésre és mocsárlecsapolásra természetesen nem gondoltak a középkori magyarok. S ha igaz, mint a közbeszéd tartja, hogy a mazuri tavak kiszárítását Hindenburg marsall vétója akadályozta meg, viszont a mi őseinknek igen jó honvédelmi szolgálatot teljesítettek azok az árterületek, melyek Sopron, Győr, Mosony, Vas és a régi Locsmánd megyék területének jelentékeny részét borították. A tannenbergi ütközettel nem volna túlmerész, sem pedig dicstelen párhuzam összevetni Béla herceg háborúját, mikor a magyarok III. Henrik menekülő katonáit a Rábavidék mocsaraiba szorították s a fényes császári seregre oly csapást mértek, mely egyik történetírónkat Napoleon oroszországi kudarcára emlékezteti.[10]) A Kárpátok-

[7]) Nagyszebennek u. is, melyet a 11. századi települők a Cibin-folyó mellett építettek, *Sibinburg* volt a neve s ez az elnevezés terjedt át azután egész Erdélyre. Kézai egyébként kétségkívül ismerte ezt a verziót is, minthogy Ungvár felé hozza be ugyan a magyarokat, de a hét vár építését is említi.

[8]) Bell. Gall. VI. 23.: Civitatibus maxima laus est, quam latissime circum se vastatis finibus solitudines habere. Hoc proprium virtutis existimant, expulsos agris finitimos cedere, neque quemquam prope audere consistere: simul hoc se fore tutiores arbitrantur, repentinae incursionis timore sublato. — V. ö. Karácsonyi J. Halavány vonások hazánk Szent István korabeli határairól. Századok 1901. 1040. l.

[9]) Az egykorú altaichi évkönyvek például azt írják az 1044. évnél III. Henrik császárról: volens eum (regem Aba) insequi ultra Rabaniza fluvium, invenit iter stagnantibus aquis et machinis *more illis solito* interclusum.

[10]) Pauler Gy., A magyar nemzet története az Árpádkori királyok alatt. Budapest, 1899. I. 100.

ban erdők levágásával, fatörzsekből rakott torlaszokkal, olykor kő- vagy sövénysáncokkal zárták el a szorosokat. Ezeket a mesterséges torlaszokat *gyepüknek*[11]) (indagines, clusae[12]), az előttük elterülő puszta övet *gyepüelvének*, *gyepélynek*,[13]) a gyepüvonalon hellyel-közzel hagyott átjárókat *kapuknak* (porta regni) nevezték. A vereckei hágónak *orosz* vagy *hegyi* kapu (porta montana) volt a neve. De volt *német*, *cseh* és *lengyel* kapu is.[14]) Az ország kapuinál természetesen katonaság állomásozott: custodes confiniorum, qui vulgo *ewrii* vocantur, mint Szent László egyik törvénye (II. 17.) mondja. Kétségkívül ezen határvédelmi intézkedésekkel áll összefüggésben a székelyek eredetének sokat vitatott kérdése is. Nem a hunok maradékai ők, hanem jó magyarok, kiket a gyepük készítése, rendbentartása és védelme céljából telepítettek az ország belsejéből mostani lakóhelyükre.[15]) Az *örök*, kiknek tisztjeit *őrnagyoknak* nevezték, a határszéli megye ispánjának voltak alárendelve. Kálmán király egyik törvényében (I. 36.) olvassuk a következőket: „Ha nagy hír — azaz ellenség közeledésének híre — érkezik a határra, az ispán két hírvivőt küldjön négy hadilóval a királyhoz s útjok költségét, valamint ugyanannyit a visszatérésre, a nádorispántól kérjék."

Volt idő, mikor maga a nádor volt kirendelve az orosz kapu védelmére. Nagy veszedelem közeledett e vidék felé 1240 karácsonyán, pontosabban mondva 1241 elején, minthogy akkor még az újévet karácsony-

---

11) A gyepüvonal emlékét őrzik máig *Gyepüfüves* (Vas m.), *Farkasgyepü* (Veszprém m.), *Gyepüszentpéter* (Körös m.) stb. községek, vagy pl. az oklevelekből ismert régi *Gyepüspatak*, *Gyepüsvölgy*, *Gyepüserdő*, *Csebe gyepüje*, *Makó gyepüje*, *Zoltán gyepü* stb. helyek, illetve folyók.

12) A *claudere* igéből alkotott középkori latin főnév, mely *clausa* (v. ö. a német *Klause*) alakban is előfordul. Nálunk *kolos* lett belőle, ami pl. az erdélyi és a vasmegyei *Kolozsvár* helynevekben található meg. (L. Tagányi K. Gyepü és gyepüelve. Magyar Nyelv. 1913. 97.)

13) Ugyanily képzésű szó *Erdély* (Erdőelve), mely erdő előtti, erdőn túli területet jelent (v. ö. Ultrasilvania, Transsilvania), valamint *Havaselve*, *Havasély*: Oláhország régi neve. Ezért ma is helyesen Havas*el*földet, nem pedig Havas*al*földet kell mondanunk.

14) Nevezetes volt az Árpádkorban a *babóti kapu* a Rábaközben (ma *Babót* falu), vagy a *meszesi kapu*, melynek helye világosan igazolja, hogy a 10—11. századokban úgyszólván egész Erdély *gyepüelve* volt. Idetartoznak az oly helynevek, mint *Kapuvár* (Sopron m.), vagy a sok *Vaskapu* (Krassó-Szörény, Bács, Zala, Pozsega m.). A *verecke* szó — a *verőce* (másodlagos?) deminutivuma — kis kaput jelentett. L. minderről Tagányi fentidézett nagybecsű cikkét.

15) Karácsonyi János, A székelyek eredete és Erdélybe való települése. Budapest, 1905. Karácsonyi névmagyarázata azonban, mely szerint a *székely* szó *erdővágót* jelent, nem bizonyúlt helyesnek. Azonkívül a hun-monda elvetése mellett is még meglehetősen vitás a magyarsággal való ethnographiai azonosságuk vagy rokonfajúságuk kérdése.

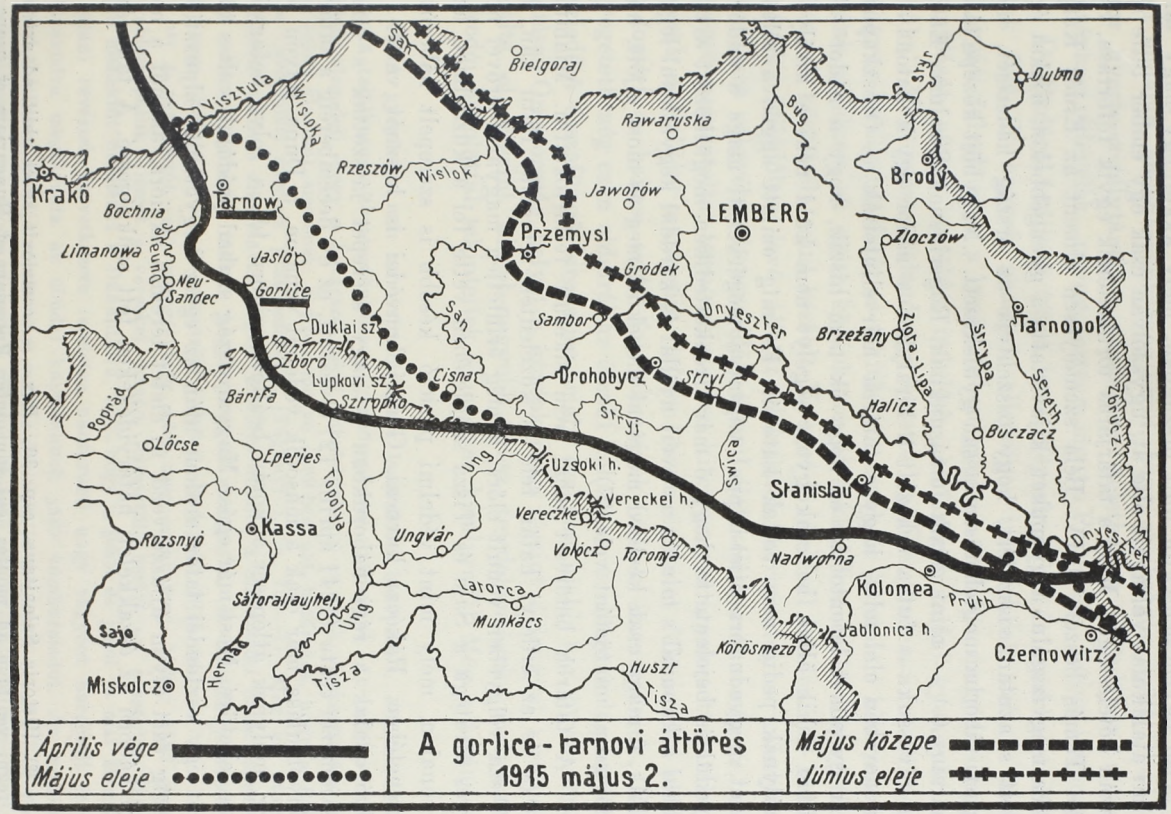
Bielgoraj
Rawaruska
Dubno
Brody
LEMBERG
Jaworów
Przemysl
Gródek
Złoczów
Rzeszów
Wislok
Krakó
Tarnow
Bochnia
Limanowa
Jasló
Gorlice
Neu-Sandec
Duklai sz.
Zboró
Lupkovi sz.
Szirokabérc
Bártfa
Poprád
Lőcse
Eperjes
Kassa
Rozsnyó
Sátoraljaujhely
Sajo
Miskolcz
Hernád
Tisza
Ung
Ungvár
Munkács
Latorca
Volócz
Toronya
Vereczke
Uzsoki h.
Vereckei h.
Sambor
Drohobycz
Stryj
Halicz
Brzežany
Stanislau
Nadwórna
Kolomea
Pruth
Jablonica h.
Körösmező
Huszt
Czernowitz
Tarnopol
Buczacz
Zloczów
Dnyeszter
Zlota-Lipa
Strypa
Seret
Zbrucz
Bug
Styr
Visztula
Wisloka
San
Dunajec
Topolya
Swica
Ung
Tisza
Április vége
Május eleje
A gorlice-tarnovi áttörés
1915 május 2.
Május közepe
Június eleje

nyal kezdték. Nehány héttel a kereszténység nagy ünnepe előtt (december 6.) foglalták el a tatárok Kiev városát s most hazánk felé tartottak. A belső egyenetlenségtől dúlt országban, mely akkor egy nagy társadalmi átalakulás válságait élte át, úgyszólván csak egy ember tette meg igazán kötelességét. Mint a tatárjárás történetének egyik főforrása, Spalatói Tamás beszéli,[16]) IV. Béla személyesen elment az Erdős Kárpátokba megvizsgálni a gyepüket, kijavíttatta a gyengébbeket, újakat építtetett s azután visszatért, hogy összehívja az ország haderejét, mely a pesti táborba meglehetősen lassan gyülekezett. „Nagybőjt közepe táján, (március 6.) — mint másik forrásunknak, Rogeriusnak Siralmas Énekében olvassuk — futva érkezett a királyhoz a nádor egyik katonája és ura nevében elmondta, hogy a tatárok már eljutottak az Oroszkapuhoz és a gyepüket lerontották és hogy ők nem hiszik, hogy a nádor ellen tudjon nekik állni, ha csak gyors segélyt nem küld neki a király. A királynak pedig nem voltak katonái. És míg emiatt aggódva töltötte idejét, negyednapra éjjel-nappal vágtatva megérkezett maga a nádor is egyedül és bejelentette, hogy ő már tizenkettedikén megütközött a tatárokkal a kapunál s miután az övéit nyíllal és karddal kegyetlenül legyilkolták, ő maga csak kevesed magával menekült meg és most eljött, hogy hírül adja, mi történt vele.“[17])

A tatárok betörését tehát nem sikerült feltartóztatni. Mialatt a morva és az erdélyi határ felé is közeledtek seregeik, Batu kán, aki a Tisza völgyében vonult előre, a még érintetlen magyar főerővel mint ügyes stratéga a Sajó és Tisza szögletében vette fel a küzdelmet, azon a vonalon, mely mint védelmi pozició később is szerepelt háborúink történetében. Rákóczi kurucai, Görgei honvédei is hasznát vették. A folyóvonalak a régi háborúkban is nagy szerepet játszottak s mikor a sajómezei csata (1241 április 12) elveszett, ez év decemberéig a tatárok előnyomulása már csak a második védelmi vonalon, a Duna folyón tört meg, melynek átlépését a korán beállott szigorú tél, a folyó befagyása tette lehetővé. Most már egész Magyarország szabad prédájuk volt s több mint egy esztendei tatár uralom után az egész kegyetlenül elpusztított ország várt olyan újjászervező, új életet teremtő akcióra, aminőt a mostani háború az északkeleti határvidékeken tett szükségessé. A tatárjárás

16) Historia Salonitana, cap. 36.: Rex . . . commovit se et abiit ad extrema sui regni venitque ad montes, qui sunt inter Ruteniam et Hungariam et usque ad confinia Polonorum; inde circumiens et circumspectans cunctos infirmiores terrae ingressus, caesis ingentibus silvis, longas fieri fecit indagines, obstruens transiectis arboribus universa loca, quae ad transeundum facilia videbantur.

17) Roger mester Siralmas Éneke a tatároktól elpusztítitott Magyarországról. Ford. Turchányi Tihamér, Budapest, 1903. (Magyar Könyvtár 397—98. 22. l.)

tanulságai egyébként korszakot alkotnak határvédelmünk,[18]) sőt az egész magyar hadügy történetében. Ekkor vette kezdetét a hegyi kővárak rendszeres építése, nemcsak a határokon, hanem az ország belsejében is.[19]) Mint budaiak, emlékezzünk meg arról, hogy a síkságon épült Óbuda is ekkor nyerte vetélytársát a várhegyen keletkezett Újbudában, melyet a középkori oklevelek „novum castrum montis Pestiensis" néven ismernek.

De Budáról indítsuk útnak ismét képzelmünket az északkeleti Kárpátok felé. E hegyek nemcsak ellenséges invázióknak voltak tanúi. A kárpáti falvak népe a középkorban gyakran láthatta magyar seregek átvonulását, amint külföldre indultak „hírvirágot szedni gyöngyös koszorúba". Nem puszta kalandvágy vezette lépteiket, hanem az a cél, hogy a magyar király hatalmát és tekintélyét észak és kelet felé kiterjesszék. Hazánk majdnem az egész középkoron át sokkal kedvezőbb külpolitikai viszonyok között élt, mint később. Nyugat kivételével mindenfelől kisebb országok, fejlődőben levő állami alakulatok környezték s mihelyt a Duna-Tisza völgyében konszolidált állami élet keletkezett s míg ez belső egységét megtartotta, természetszerűen kiterjeszteni igyekezett hatalmát nemcsak a Balkán országaira, hanem észak és kelet felé is, hol ekkor a ladoméri és halicsi szláv fejedelemségek voltak szomszédaink. Nem fenyegetett még ezen oldalról az északi kolosszus, a világnak legnagyobb kiterjedésű összefüggő birodalma, mely csak az újabb kor történetének alkotása. Oroszország helyét a középkorban részint a lengyel királyság foglalta el, részint kisebb-nagyobb orosz fejedelemségek, melyeknek uralkodói hódolattal tekintettek a magyar királyra.[20]) Még a tatárjárás

---

[18]) A gyepüelve már az Árpádok alatt lassanként benépesült. Mindazonáltal még soká találkozunk történetünkben a gyepürendszer nyomaival. Az erdélyi vajda 1478-ban elrendeli, hogy a határszél lakói haladéktalanul az útak elrekesztésére (ad insectionem viarum) siessenek. Sopron megye 1599-ben azt határozza, hogy a Rába partja „arboribus succisis praecludatur". (Tagányi i. m. 150—1). Még az utolsó, 1717-i tatár betörés alkalmával is gróf Károlyi Sándor a mármarosi határt egészen a régi módon, kidöntött fákkal, hegyi patakok elzárásával és másfelé vezetésével erősíti meg. (Szekfű Gyula, A száműzött Rákóczi. Budapest, 1913. 84.)

[19]) A tatároktól való rettegés még soká nem szünt meg. Mikor 1285 elején egy rablócsapatuk (ismét a vereckei hágón keresztül) betört az országba, fejvesztetten menekült mindenki a Dunántúlra, úgy, hogy a pesti és jenei (a mai Margithid táján) révészek szövetkezete (societas nautarum) nagy vagyont harácsolt össze s elbizakodva megtagadta az óbudai káptalannak járó vámharmadot. Az egykorú ítéletével érdekesen mondja róluk: *cum multae divitiae, in praesenti persecutione Tartarorum acquisitae, eos faciant insanire.* (Knauz, Monum eccl. Strigon. II. 197.).

[20]) „Az akkori orosz a magyart természetszerűleg előbbrevalónak tartotta s a kievi „velikij knyáz" (nagyfejedelem), a „koroly" (király) családjával való összeköttetést családi szempontból is hasznosnak ítélte" mondja Thallóczy Lajos „III. Béla és a magyar birodalom" c. tanulmányában (Magyar Könyvtár 470. sz.). Ez a kis monographia Árpádkori viszonyaink egyik legjobb jellemzése.

után is mint a politikai kényszerhelyzet okozta mésalliance-ot mentegeti IV. Béla király a pápa előtt, hogy leányait orosz fejedelmekhez adta feleségül.[21])

Mint a délnyugati terjeszkedés, a galiciai hódító hadjáratok is Szent László és Kálmán idejében veszik kezdetüket, bár kevésbbé kedvező auspiciumok mellett. A 11. század legutolsó évében vívtak őseink kún és orosz hadakkal a most oly emlékezetessé vált Przemysl-nél szerencsétlen ütközetet. Nem tudta kiköszörülni atyja vereségét a seregben támadt lázongás miatt II. István sem Ladomér ostrománál, melyben a most szintén sokat emlegetett Vladimir-Volynskij-t kell keresnünk. De azokban a hadjáratokban is, melyeket II. Géza, III. Béla (az első „Galiciae rex") s főleg a legkevésbbé sem harciatlan II. Endre vívtak Galicia földjén, a közelmultból jól ismert nevekkel találkozunk. Sok magyar vér folyt akkor is Grodek, Halicz, Trembowla vidékén, bár e földet, melyre a lengyel király, majd a litván fejedelem is igényt tartott, hosszabb időre még sem fegyveres erővel, hanem békés szerződés, politikai házasság útján sikerült megszerezni. Ezt az eredményt az Árpádok nemzeti politikájának hű örökösei, az Anjouk érték el. Károly Róbert, a „kistermetű" (Lokietek) Ulászló lengyel király veje, 1339-ben kötötte Visegrádon sógorával, Kázmérral azt az utódlási szerződést, amelynek következtében fia, Nagy Lajos háromszor személyesen vezetett,[22]) több ízben pedig küldött hadakat a Kárpátokon át nagybátyja, Kázmér lengyel király segítségére, aki a pogány litvánokkal és tatárokkal állott küzdelemben. Az utóbbinak gyermektelen halála után 1370 és 1386 között a két országot personál unio kapcsolta egybe. Lengyelország területe akkor kisebb volt a mainál s nem terjedt addig a vonalig, ahol ma a szövetségesek seregei állanak. Nagy Lajos uralma külpolitikai helyzet tekintetében mégis hazánk történetének legfényesebb korszaka. Még Mátyásnak oly sok dicsőségtől övezett cseh és osztrák hódításaival szemben is nem kis súllyal esik latba, hogy Velence legyőzése az Adrián, e ma is vitássá lett tengeren

---

[21]) IV. Ince pápához írt levele 1253. nov. 11.

[22]) Az első, 1351-i hadjáratban Nagy Lajos az északi Kárpátokon át egyenesen Krakkóba ment és nagybátyjával együtt Sandomiron át haladt Lublinig, ahonnan még 15 napi járóföldre hatolt be a litvánok országába, majd ugyanazon úton tért vissza. A következő évben a duklai szoroson, Sanokon át halad Belz váráig, (a mostani háborúban 1915 június végén volt nevezetesebb harcok szinhelye) melynek eredménytelen ostroma után, miközben maga is megsebesült, délnek fordúlva, a vereckei hágón át vezette haza seregét. A harmadik (1354) hadjárat útvonaláról nincsenek részletesebb adataink. Nagy Lajos uralma egyébként az északkeleti vidék néprajzi történetében is nevezetes. Ruthének (kisoroszok) ugyan már előbb is kezdtek beköltözni a gyepüelve földjére, de nagyobb arányú betelepítésüket a mármarosi oláhoknak Nagy Lajos katholizáló törekvései folytán történt kivándorlása vonta maga után.

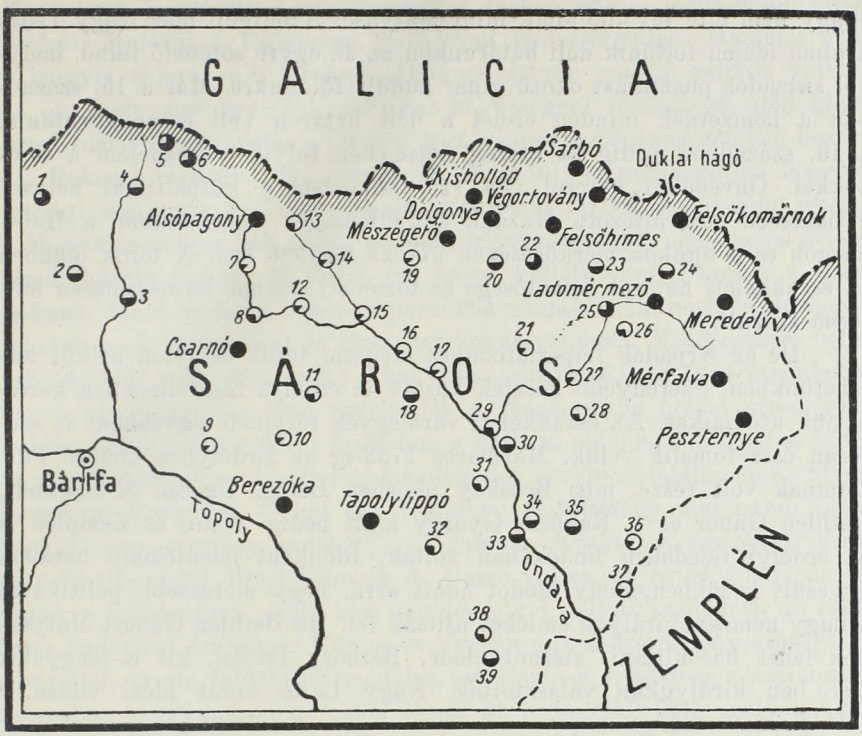

Az 1914—15.-i harcok folyamán hazánk területén legtöbbet szenvedtek *Sáros-* és *Zemplén* megyék. A fenti térkép Bártfa és a duklai szoros környékét ábrázolja. Abban a 15 faluban, melyet telt fekete körök jelölnek, egyetlen ház sem maradt meg. Majdnem teljesen elpusztult öt falu, ú. m. 1. Esztebnekhuta, 5. Ondavafő, 6. Felsőpagony, 22. Alsóhimes és 25. Felsőhunkócz. Félig, egy negyed részben vagy még kisebb mérvben szenvedtek pusztulást: 2. Esztebnek, 3. Zboró, 4. Biharó, 7. Miklósvölgye, 8. Czigla, 9. Bélavésze, 10. Hazslin, 11. Kiskurima, 12. Cseres, 13. Hutás, 14. Felsőmerse, 15. Alsómerse, 16. Felsőodor, 17. Alsóodor, 18. Györgyfölde, 19. Kecskőcz, 20. Kisfagyalos, 21. Kapisó, 23. Korócz, 24. Alsókomárnok, 26. Végcsarnó, 27. Ladomérvágása, 28. Felsővargony, 29. Felsővizköz, 30. Alsóvizköz, 31. Gyertyánpatak, 32. Molnárvágása, 33. Kishely, 34. Szorocsány, 35. Pataki, 36. Viskó, 37. Körösény s ezeken kívül még 33 község a megye más részeiben, összesen tehát a fentemlített 15 falun kívül még 65. — Teljesen elpusztult Zemplén-vármegyében 15 község, részben rongálódott meg ugyanitt 100, *Ung* megyében 11, *Mármarosban* 20 község. Teljesen elpusztult Sáros m.-ben 309 lakóház, 533 gazdasági épület, 3 iskola, 5 templom és 3 más középület, megrongálódott 1504 lakóház, 1074 gazdasági épület, 36 iskola, 30 templom és 16 más középület. Zemplén vármegyében 1213 lakóház, 7 iskola pusztult el teljesen és 1840 lakóház, 70 iskola rongálódott meg. Ung megyében 80, Mármarosban 91 lakóház semmisült meg.

is imponáló hatalmat szerzett a magyarságnak.[23]) Igaz, hogy e hatalom épúgy nem élte túl alkotóját, mint Mátyásé. Azonfelül már Nagy Lajos uralma idején feltűnik déli határunkon az az egyre sötétedő felhő, melyből százados pusztulást okozó vihar zúdult földünkre. Már a 15. században a nemzetnek minden erejét a déli határon kell összpontosítania, a 16. században pedig az ország belsejében folyik a küzdelem a törökökkel. Önvédelmi harcról van szó, miközben a külpolitikai helyzet gyökeresen megváltozott. Hazánk két ellenséges nagyhatalom, a Habsburgok és a törökök mérkőzésének ütköző területe lett. A török időkben az északkeleti határok jelentősége és történeti szerepe természetesen háttérbe szorult.

De az Árpádok imperializmusa mégsem tűnik el nyom nélkül történetünkben. Szerényebb keretek között az erdélyi fejedelmekben kereshetjük utódjaikat. Az északkeleti vármegyék története egyébként is szorosan összefonódik velük. Mármaros 1733-ig az Erdélyhez tartozó Partiumnak volt része, míg Bocskay idejében Bereg, Ugocsa és Szatmár, Bethlen Gábor és I. Rákóczi György alatt pedig Abauj és Zemplén is az erdélyi fejedelem birtokában voltak. Időnként jelentékeny hatalom egyesült kezökben, mely módot adott arra, hogy merészebb politikával a nagy nemzeti királyok emlékét újítsák fel. Ha Bethlen Gábort Mátyáshoz lehet hasonlítani, viszont előde, Báthory István, kit a lengyelek 1575-ben királyukka választottak, Nagy Lajos korát idézi vissza.[24])

[23]) Mátyás idejében a magyar királyságnak voltaképpen nincs igazi tengerpartja: a most „magyar-horvát tengerpart" néven ismeretes vonalat az előtte fekvő, velencei uralom alatt álló szigetek torlaszolták el. De Mátyás kétségkívül gondolt arra, amit Nagy Lajos elért, kinek Velencén aratott győzelme — hogy e ritkán méltányolt mozzanatot itt kiemeljük — a Habsburgok sorsára is nem is kis hatással volt. Azonnal látjuk ezt, mihelyt egymás mellé állítjuk azt a két dátumot, hogy a turini béke *1381*-ben jött létre, Triesztnek a Habsburgokhoz való csatlakozása pedig *1382*-ben történt. A Habsburgok csak a 14. század második felében kezdenek a tenger felé terjeszkedni, amit a partvidékek tüstént felhasználni igyekeznek a Velencétől való elszakadásra. Trieszt már 1368-ban megkísérli ezt, de csak a mondott évben sikerül a dolog, amit nyilván Velence legyőzése tett lehetővé. Joggal állíthatjuk ezt az összefüggést az 1278-i és 1741-i fegyvertények mellé.

[24]) Ezúttal is rokoni összeköttetések készítették elő a magyar fejedelem lengyel trónra jutását. Nem ugyan Báthory István, de előde, János Zsigmond, anyai ágon a Jagello-házból származott s ha nagybátyja, Zsigmond Ágost, az utolsó Jagello, egy évvel túl nem éli (1572), bizonnyal őt választják meg a lengyelek. A két család majdnem egyidőben tűnik le a történelem szinpadáról. Első rokoni összeköttetésük Zsigmond lengyel királynak (1506—1548) Szapolyai János nővérével, Borbálával kötött házassága, Szapolyai János a Ferdinánddal vívott első hadjárat kudarca után 1528 tavaszán lengyel földre menekült s majdnem egy évig élt Tarnovban, abban a városban, melyet most a gorlice-tarnovi áttörés világhírre emelt. Oldalánál találjuk hű politikai ágensét, Fráter Györgyöt, ki Tarnovból járt be Magyarországba a Jánospárti mozgalmat élesztení. (Horváth Mihály, Fráter György élete. Pest, 1872. 11—12.)

Most kétségkívül leghatalmasabb uralkodója a magyar fejedelem Kelet-Európának, minthogy Lengyelország e korban érte el legnagyobb kiterjedését. Határai a Dnjeperen és Kieven is túlterjedtek. Másfelől épen a lengyel trónra való törekvés, Báthory István csábító példája volt az az ok, mely egy kevesebb politikai bölcseséggel rendelkező utód idejében Erdélyre és közvetve a magyar királyságra is végzetes romlást hozott. II. Rákóczi György 1657 január 18.-án indult el szerencsétlen lengyelországi hadjáratára. Télvíz idején körülbelül 30.000 főből álló seregét a Mármaros megye déli szélén húzódó Priszlop-nyergen meglehetős nehézségek között vezette át. Övig érő havat kellett eltakarítaniok a katonáknak, majd pedig a síkos jégmezőkön csigák és kötelek segítségével lehetett csak az ágyukat és társzekereket felvontatni. Mindenesetre nehezebb átkelés volt, mint azoké a honvéd-zászlóaljaké, kik 1914 szeptember végén ugyanezen az úton igyekeztek a Mármarosba betört oroszoknak hátába kerülni. Az erdélyi fejedelem a galiciai oldalon a Kárpátok lejtői mentén haladt előre. Ismét sokat emlegetett nevekkel találkozunk: Stryj, Lemberg, Przemysl — hol egy templomi falfestmény mai napig fenntartotta ezen esemény emlékét[25]) — Sambor, Krakkó, a zavichosti Visztula-átkelő, végül Brest-Litowsk és Varsó voltak az egyes főbb pontjai ennek a hadjáratnak, mely nem minden siker nélkül kezdődött, de tökéletes kudarccal ért véget. Még ez év nyarán mindössze nehány száz főnyi kisérettel, szinte földönfutó módjára ért vissza a fejedelem a mármarosi szoroshoz s ugyanazon a napon lépett át rajta (júl. 31.), melyen úgyszólván egész serege a tatárok rabságába került.

Nem egészen ötven év mulva a Rákóczi név ismét felhangzik a Kárpátok bércein. A bécsujhelyi vár megmenekült foglya, II. Rákóczi György unokája, lengyel földről 1703 június 16-án ért a magyar határhoz, hogy átkeljen a vereckei hágón, „mint Caesar a Rubiconon".[26]) Kétségkívül ez volt a döntő mozzanat a felkelés megindításában, bár akkor már harcoltak a felvidéki megyékben a kurucok Rákóczi zászlói alatt. A harc tehát tulajdonképpen Rákóczi nélkül vette kezdetét, mint ahogy nélküle fejeződött is be. Több mint hét évi, sok dicsőségtől koszorúzott, de végre is reménytelenné vált küzdelem után egy téli napon (1711 február 21.) ismét a vereckei hágónál áll a fejedelem. Lengyelországba készül az orosz cárhoz, abban a hitben, hogy aratáskor többed magával jön majd vissza, mint amennyivel most kimegy.[27]) Tudjuk, hogy ez a reménység

25) Szilágyi Sándor, II. Rákóczy György. Budapest, 1891. 177. l. és Szádeczky K. Lajos, Lengyel-magyar vonatkozások a történelemben. Budapesti Szemle. 1915. 213.

26) Károlyi Sándor szavai: idézi Márki Sándor, II. Rákóczi Ferenc. Budapest, 1907. I. 256.

27) A fentidézett napon kelt levelében írja Károlyi Sándorhoz (Márki S. i. m. III. 197.).

nem teljesedett be. Mire a nyár elérkezett, már jó ideje alá volt írva az a békekötés, mely nemzetünk fejlődésének s főleg politikai állásfoglalásának történetében oly nevezetes fordulatot jelent.

A kurucok unokái, az ónodi detronizációt kimondó rendek ivadékai a szatmári békét követő időben „vérüket és életüket" áldozzák az uralkodóházért s evvel együtt Ausztria és Magyarország nagyhatalmi állásáért azokban az európai háborúkban, melyek a 18. századot és a 19. század elejét betöltötték. Akkor is nagy koalíciók küzdöttek egymással. A spanyol, osztrák és lengyel örökösödési, az északi, a hétéves s végül a napoleoni háborúkban épúgy folyt a harc a kontinensen s jó részben a tengerentúli gyarmatokban is, mint manapság. Az ilyen nagy világháborúk lényegökben véve nem egyebek, mint az erőviszonyok kiméletlen revíziói. A mérkőzés tüzében — mint ma is láthatjuk — egyes nemzetek, országok megedződnek, másokat megtör vagy megsemmisít a vihar. Az új egyensúlyrendszer, a modern Európa kialakulásának esett áldozatul a lengyel királyság. Az Oroszország és Poroszország által kezdeményezett osztozkodást a Habsburg-ház nem nézhette tétlenül. Mária Terézia Lengyelország déli részét szerezte meg, majdnem egészen a régi ladoméri és halicsi fejedelemségek területét, melyeket Nagy Lajos az 1352-iki szerződésben csak ideiglenesen engedett át Lengyelorszgnak, de amelyek később mégsem kerültek vissza hazánkhoz.[28]) Most Mária Terézia felújítja a történeti jogcímet,[29]) a katonai megszálláskor elrendeli, hogy a magyar és erdélyi címereket is alkalmazzák, sőt határozottan meg is igéri Galiciának Magyarországhoz való visszacsatolását. De az igéretből az országgyülések későbbi sürgetései ellenére sem lett valóság. Mégis legalább 1773 óta mint előretolt, bár határainak természeténél és alakjánál fogva nem igen kiváló védelmi pozició illeszkedik e tartomány a Kárpátok túlsó lejtői elé. Akkori területe majdnem teljesen azonos volt a mostanival, csak

---

[28]) E szerződés szerint Nagy Lajos fenntartja a magyar korona tulajdonjogát a két tartományra s csak ideiglenesen engedi át azokat Kázmér lengyel királynak, oly kikötéssel, hogy ha Kázmérnak fia születnék, Magyarország a két tartományt 100,000 forintért visszaválthatja. (Pór Antal, Nagy Lajos, Budapest, 1892., 274.)

[29]) Ez alkalomból (1772) jelenik meg Bécsben német, latin és francia nyelven Bénczúr Józsefnek Galiciára való történeti jogainkról szóló munkája. II. József halálakor a megyék feliratban sürgetik Galiciának az országgyülésre való meghívását, sőt a galiciai rendek bécsi deputációja is kéri az egyesítést. (Marczali H., Az 1790—91. országgyűlés. Budapest, 1907. I. 138. 271.). A visszacsatolás nem történt meg, különböző, a „Staatsraison" körébe tartozó okokból, melyek között nem utolsó, hogy Magyarországon a nemesség adómentességet élvezett. Igy legalább teljesen önzetlenül lelkesedhetett nemzetünk a mult század 30-as éveiben a lengyel szabadságharcért, minek irodalmi emléke Deák Ferenc 1834-i országgyülési beszéde és Hollók Imre, „Nexus nationis Hungarae cum Polonica, Cassoviae 1831." c. munkája, melyet a kormány elkoboztatott.

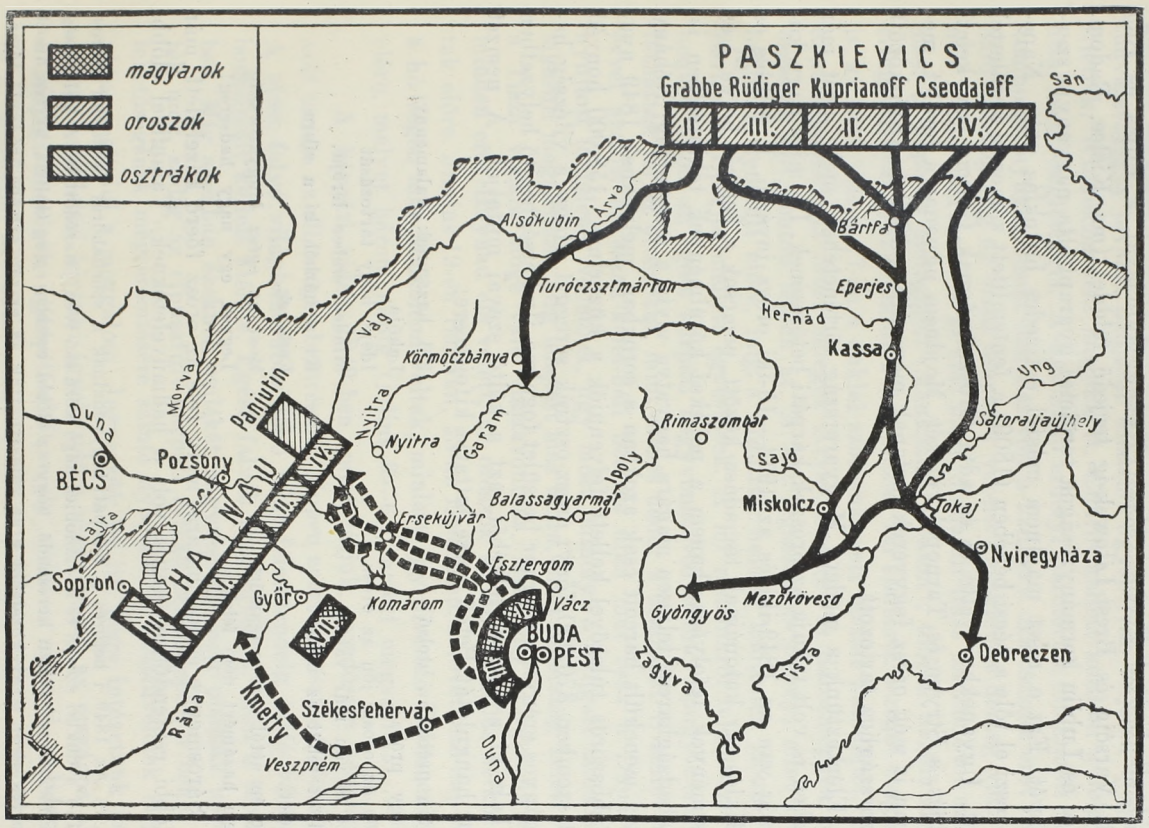

Paszkievics és Haynau offenzivája, 1849 június.

a San és Bug között volt valamivel nagyobb. Tarnogrod, Tomaszov, Zamosce — a mai háború véres küzdelmeinek szinhelyei — egészen 1809-ig osztrák területen feküdtek. Még előbb, Lengyelország végleges felosztása (1795) alkalmával Ferenc császár Nyugat-Galiciával, a Pilica és Bug között Varsóig és Brest-Litowsk-ig terjedő földdel (ma Kielce, Radom, Siedlce és Lublin kormányzóságok területe) gyarapította nagyanyja szerzeményét. Ezt a részt majdnem másfél évtizedes birtoklás után Napoleon veszi el tőle a bécsi békében (1809) a fentemlített zamoscei kerülettel együtt. Ugyanekkor vette el és adta Oroszországnak Galicia egy keleti darabját, a Strypa és Tarnopol vidékét. Majdnem ugyanaz a terület, melyet ma is még orosz fegyverek tartanak megszállva, 1809 és 1815 között Oroszországhoz tartozott.

Elérkeztünk a modern Magyarország történetéhez, mely most már két izben is volt tanuja az oroszok kárpáti betörésének. De mily nagy különbség van az 1849-iki és az 1914—15-iki orosz invázió, I. Miklós és II. Miklós cár katonáinak támadása között, nemcsak a betörés helye[30]) és az események lefolyása, hanem a politkai körülmények tekintetében is. A szabadságharcot teljesen magára hagyatva vívta a magyarság. Néhány lengyel menekült harcolt csak azokban a sorokban, melyeknek 1849 nyarán többszörös túlerővel kellett felvenniök a küzdelmet. 158,000 honvéd állott szemben 370,000 főnyi orosz-osztrák sereggel. Hogy a vitézség hagyományos erénye, a magyar becsület fogalma ily kétségbeejtő helyzetben sem halt ki a nemzet lelkéből, azt a költő szavai mutatják. A nemzet akkori hangulatát Petőfi verse juttatja kifejezésre:

Itt a próba, az utolsó
Nagy próba:
Jön az orosz, jön az orosz,
Itt is van már valóba,
Eljött tehát az utolsó
Itélet,
De én attól sem magamért,
Sem hazámért nem félek.
Föl hazámnak valamennyi
Lakója,
Ideje, hogy tartozását
Minden ember lerója;
Ki a házból, ki a síkra
Emberek,
Most az egész Magyarország
Legyen egy nagy hadsereg!

Sárosmegye északi határa, mely felé az orosz főerő közeledett, már az előbbi esztendőben tanuja volt a hadműveleteknek. Valamivel előbb,

[30]) Az 1849.-i betörés a Kárpáti hegyvonalnak a szuchahorai és duklai szoros, az 1914-i a duklai szoros és a Jablonica-hágó közé eső ívén játszódott le. A különbség oka természetesen abban keresendő, hogy az előbbi esetben *egész* Galicia nyitva állott az oroszok előtt s így közelebbi útat választhattak az ország szívébe irányuló támadáshoz. Mindkét esetben több ponton lépték át a határt, aminek oka egyszerű taktikai meggondolás: a védő erő szétforgácsolására való törekvés. Mindkét esetben szerepel a *duklai szoros*. Ez a legalacsonyabb (502 m) a fentemlített vonalat metsző mintegy 15—20 átjáró között. Éppen ezért gyakran szerepel háborúink történetében, mint a jelen áttekintésből is láthatjuk, hol összesen *négy* hadjárattal kapcsolatban említettük. De fontos kereskedelmi út is vezetett át rajta Lengyelországba.

mint Windischgraetz nyugati támadása megindult, Galicia felől is betört (december 6.) a duklai szoroson át egy osztrák sereg Schlick tábornok vezetése alatt és Bártfán, Eperjesen át Kassáig hatolt, hogy azután nyugat felé fordulva csatlakozzék a fővezérhez. Az első offenziva eredményeit tudvalevőleg a tavaszi hadjárat diadalai úgyszólván teljesen megsemmisítették. Windischgraetz megbukott. Előlről kellett kezdeni a dolgot, ezúttal orosz segítséggel. A különálló erdélyi harctértől eltekintve most is kombinált nyugat-északi támadás volt a haditerv. Az osztrák erőt Haynau báró vezette, míg az orosz csapatok vezére Paszkievics herceg volt, akkor már ismert hadvezér,[31]) ki első nagy diadalait húsz esztendővel azelőtt a most is naponta emlegetett „kaukázusi fronton", többek között Erzerum elfoglalásával (1829 június 27) szerezte. De elkisérte seregét maga a cár is, ki 1849 június 17-én a duklai szorosnál vett búcsut katonáitól. Ugyanezen napokban az orosz seregek Árva-, Szepes- és Sárosmegyék határát összesen hat ponton lépték át. A két legszélsőbb szárny, mint oldalvéd önállóan nyomult előre, míg a közöttük haladó hadtestek Zboró, illetve Bártfa és Eperjes mellett egyesültek. A mi részünkről mindössze 17,000 honvéd állott az egész kárpáti hegyvonal védelmére. Épúgy nem tartóztathatták fel az oroszokat, mint Dénes nádor a tatárokat. S amint hatszáz évvel azelőtt az észak-kelet-déli betörés után már csak a Duna vonala nyújtott ideiglenes védelmet, úgy most, mihelyt a nyugati támadást sem sikerült megállítani, alig lehetett más hátra, mint az ország keleti részébe, a Tisza vonala mögé való visszavonulás. Minthogy Görgei úgyszólván minden erőt Haynau elé vetett, az oroszok szinte ellenállás nélkül haladtak előre. Június 19-én Bártfán, 23-án Eperjesen, a következő nap Kassán, a hó végén már Miskolcon voltak, mialatt egy diverzió Debrecenig hatolt előre, melyet három napig (július 3—6.) tartott megszállva.

A kárpáti vidék 1849-ben, mint látjuk, mindössze néhány napig volt tanuja az ellenséges betörésnek. Éppen ezért kevesebbet szenvedett is. A most folyó világháborúban több mint félesztendeig tartó véres csaták borzalmait kellett átélnie. Egész falvak pusztultak el, mint a török időkben. Míg azonban ezeknek emlékét nagyrészben csak puszták nevei őrizték meg, addig az elpusztult kárpáti falvak felépítésére, a békés élet új lehetőségének megteremtésére szinte nyomban a hadműveletek megszünte után megindul a mozgalom. Jegyezzük fel itt, hogy intézetünk kezdettől fogva becsülettel kivenni igyekezett a maga részét az országos akcióból, a kárpáti községek újjáépítéséből, mely, mint a nemzeti szolidaritásnak és a társadalmi áldozatkészségnek nemes példája, szinte egyedüli vígasz-

[31]) Részt vett már az 1812-i napoleoni hadjáratban s az azt követő háborúkban is. Az 1828—29.-i török háború után a lengyel szabadságharc (1831) leverésében volt főszerepe.

taló mozzanat, ideális ellenkép a világháború szünni nem akaró rombolásával, a 20. század rikitó anachronizmusával szemben.

Már bontakozni kezd a romokból fakadó új élet a Kárpátokban, mialatt az ágyúk dörgése távolabbi csatatereken hangzik tovább. De most legalább nem állunk egyedül. A német nemzet, mely a mult század közepén csak a költő szavaiban juttatta kifejezésre rokonszenvét, most velünk együtt kezdte meg a küzdelmet, melynek folyamán új társak sorakoztak mellénk. Közép-Európa hatalmai szövetkezve állják a harcot, melyet a telhetetlen keleti deszpotizmus és a nyugati sivár üzleti szellem torz szövetkezése zúdított a világra. A reakció és a radikalizmus szélsőségei között is mi képviseljük a helyes középutat, a józan önmérsékletet. Nem hangzanak fel a mi táborunkban őrjöngő, szenvedélyszülte kifakadások, fantasztikus felosztási és megsemmisítési tervek, de másfelől nem is alapítunk mindent csupán a rideg számításra, a pénzdarabok vagy az emberi élet nagyobb számára. Mintha mihozzánk is szólt volna Petőfi:

Sok az orosz, nagy a száma,
Mi haszna?
Több lesz ott a magyar; talán
Száz is jut egy oroszra.
És ha volnánk kevesebben
Mint azok:
Hálaisten, minket hí úgy
A világ, hogy magyarok!

És te isten, magyarok nagy
Istene,
Légy népeddel, hű népeddel,
Jó népeddel, légy vele!
Tedd hatalmad fiaidnak
Lelkére,
Világdöntő haragodat
Fegyvereink élére!

Madzsar Imre.

II.

Az intézet állapota.

Tanári testület.

Sor-szám	A tanár neve és tanári minősége	Osztály-főnök	Tárgy, melyet tanított	Heti óra-szám
1	**Himpfner Béla,** kir. igazgató, Szolgálati éveinek száma : 35.	—	német VIII. a.	3
			január hó 20-ától kezdve német VII. b. és VIII. a.	6
2	**Barbier Péter,** rendes tanár, a Budapesti Katholikus Tanári Körnek választmányi tagja. Szolgálati éveinek száma : 14.	V. a.	magyar III. b. és V. a. német III. b., V. a , VI. b., VII. a. és VII. b.	23
			január hó 1-től, illetőleg 20-ától szabadságolva.	—
3	**Baumgartner Alajos,** rendes tanár, a Tan. Özv. és Árv. Segítő Orsz. Egyesület számvevője. Szolgálati éveinek száma : 27.	VII. a.	számtan és mennyiségtan II. a., II. b., VI. a., VI. b. és VII. a. ; fizika VII. a.	23
4	**Bogoeviciu Gy. Ghenadie,** görög kel. román hitoktató.	—	gör. kel. hittan.	2
5	**Bujdosó József,** rendes tanár. Szolgálati éveinek száma : 7.	—	Katonai szolgálatot teljesített.	—
6	**Dr. Csiba Ferenc,** r. kath. hitoktató.	—	róm. kath. hittan I—VIII.	24
7	**Dunay Zoltán,** rendes tanár, a természettani szertár őre. Szolgálati éveinek száma : 19.	—	mennyiségtan IV. a , IV. b., VIII. a. és VIII. b. fizika VII. b., VIII. a. és VIII. b.	22
8	**Gyulay Dezső,** rendes tanár. Szolgálati éveinek száma : 6.	—	természetrajz és földrajz I. a., I. b., II. a. és II. b.	20

Sor-szám	A tanár neve és tanári minősége	Osztály-főnök	Tárgy, melyet tanított	Heti óra-szám
9	**Dr. Edelstein Bertalan,** izr. hitoktató.	—	izr. hittan V—VIII.	4
10	**Józan Miklós,** unit. hitoktató.	—	unit. hittan.	1
11	**Dr. Kiss Arnold,** főrabbi, izr. hitoktató.	—	izr. hittan I—IV.	4
12	**Kmetykó Lajos,** okl. tornatanár. Szolgálati éveinek száma: 11.	—	Katonai szolgálatot teljesített.	—
13	**Kőszegfalvi Endre,** rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 7.	—	Katonai szolgálatot teljesített.	—
14	**Dr. Lasz Samu,** rendes tanár, a természetrajzi és a vegytani szertár őre, a Magyar Földrajzi Társaság és a Magyar Adria-Egyesület választmányainak és a Magyarhoni Földt. Társulat Barlangkutató Bizottságának tagja. Szolgálati éveinek száma: 31.	—	természetrajz IV. a., IV. b., V. a., V. b., VI. a. és VI. b.	18
15	**Dr. Madzsar Imre,** rendes tanár, a tört.-földrajzi szertár, az érem- és régiségtár őre; a B. Eötvös-Collegium szaktanára; az Orsz. Tanáregyesület és a Budapesti Tanári Kör, a Történelmi Társulat ig. vál. tagja. Szolgálati éveinek száma: 16.	VIII. a.	történelem IV. a., IV. b., VI. a., VI. b., VII. a. és VIII. a.; latin VIII. a.	22
16	**Dr. Mohr Győző,** rendes tanár, Szolgálati éveinek száma: 13.	—	Katonai szolgálatot teljesített.	—
17	**Nedelykovics Velimir,** gör. kel. szerb főesperes, hitoktató.	—	gör. kel. szerb hittan	2
18	**Dr. Papp Ferenc,** rendes tanár, a Budapesti Philologiai Társaságnak első titkára. Szolgálati éveinek száma: 19.	II. a.	magyar II. a., III. a., VI. a. és VIII. b.; latin II. a.	21

Sor-szám	A tanár neve és tanári minősége	Osztály-főnök	Tárgy, melyet tanitott	Heti óra-szám
19	**Reissig Adolf,** rendes tanár, a rajzszertár őre, a Rajztanárok Országos Egyesületének választmányi tagja. Szolgálati éveinek száma: 36.	I. a.	rajzoló mértan I. a., III. a., III. b., IV. a. és IV. b.; szépirás I. a.; gör.-pótló rajz V—VIII.	20
20	**Schidella István,** rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 8.	—	Katonai szolgálatot teljesített.	—
21	**Dr. Schmidt Márton,** rendes tanár, a tanári könyvtár őre, az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület igazgatósági tagja, a Budapesti Tanári Kör elnöke. Szolgálati éveinek száma: 27.	VIII. b.	latin III. b., V. a., VII. a. és VIII. b.; történelem V. a.	24
		VIII. b. V. a.	január hó 20-ától; latin III. b., V. a., VII. a. és VIII. b.; német V. a.	
22	**Dr. Schöner Ferenc,** Szolgálati éveinek száma: 11.	—	január hó 20-ától kezdve: magyar II. b., III. b., V. a. és VII. a.; történelem V. a.; gör.-pótló irod. VI. a. és VI. b.	21
23	**Sebestyén János,** rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 7½.	III. a.	latin III. a.; történelem és földrajz III. a. és III. b.; szépirás II. a. és II. b.; görögpótló irod. VIII. a. és VIII. b.	20
24	**Szafka Manó,** okl. tornatanár, miniszt. megbizott testgyak.-felügyelő, a tornaszertár őre. Szolgálati éveinek száma: 33.	—	torna I—III. és VI—VIII.	24
25	**Dr. Szalóki Róbert,** rendes tanár, Szolgálati éveinek száma: 18.	—	Katonai szolgálatot teljesített.	—
26	**Dr. Szende Gyula,** rendes tanár, az Orsz. Tanszermuzeum és Paed. Könyvtár Tanácsának külső tagja, az Orsz. Középisk. Tanáregyesületnek választmányi tagja. Szolgálati éveinek száma: 23.	I. b.	latin I. b.; magyar I. b.; szépirás I. b.; történelem V. b., VII. b. és VIII. b.	21

Sor-szám	A tanár neve és tanári minősége	Osztály-főnök	Tárgy, melyet tanított	Heti óra-szám
27	**Szőke Adolf,** c. igazgató, rendes tanár, az Ifj. segélyző kör felügyelője, tandíjkezelő. Szolgálati éveinek száma: 39.	VI. a.	latin I. a. és VI. a.; magyar I. a.; görög VIII. a. és VIII. b.	20
28	**Szüts Gábor,** ág. hitv. evang. vallástanár.	—	ág. h. ev. hittan.	16
29	**Teveli Mihály,** rendes tanár, a tanári ért. jegyzője. Szolgálati éveinek száma: 23.	II. b.	latin II. b.; magyar II. b.; német III. a., VI. a. és VIII. b.	21
			január hó 20-ától: latin II. b.; német III. a., III. b., VI. a. és VIII. b.	20
30	**Tóth Géza,** helyettes tanár. Szolgálati éveinek száma: 3.	III. b.	számtan és mennyiségtan I. a., I. b., III. a., III. b., V. a., V. b. és VII. b.	23
31	**Ujhelyi Jenő,** ref. vallástanár.	—	ref. hittan I.—VIII.	16
32	**Ulicsák Béla,** gör. kath. hitoktató.	—	gör. kath. hittan	4
33	**Dr. Vajda Károly,** c. igazgató, rendes tanár, okl. tornatanító. Szolgálati éveinek száma: 40.	IV. a.	latin IV. a.; német IV. a.; görög VII. a. és VII. b.; görögpótló irodalom VI. a. és VI. b.; torna IV. a. és V. a.	21
			január hó 20-ától: latin IV. a.; német IV. a. és VI. b.; görög VII. a. és VII. b.; torna IV. a. és V. a.	21
34	**Dr. Vida Sándor,** rendes tanár, az Ifjúsági Könyvtár őre, a Magyar Filozófiai Társaság titkára. Szolgálati éveinek száma: 17.	VII. b.	latin VII. b.; magyar IV. a. és VII. b.; gör.-pótló irodalom VII. a. és VII. b.; filozófia VIII. a. és VIII. b.	21

Sor-szám	A tanár neve és tanári minősége	Osztály-főnök	Tárgy, melyet tanított	Heti óra-szám
35	**Dr. Zimányi Dániel,** rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 16.	VI. b.	latin V. b. és VI. b.; magyar VI. b.; görög VI. a. és VI. b.; görögpótló irodalom V. a. és V. b.	22
36	**Dr. Zimányi József,** rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 28.	V. b.	magyar IV. b., V. b., VII. a. és VIII. a.; német IV. b. és V. b.; torna IV. b. és V. b.	23
			január hó 20-ától: magyar IV. b., V. b. és VIII. a.; német IV. b., V. b. és VII. a.; torna IV. b. és V. b.	23
37	**Zsámboki Gyula,** rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 34.	IV. b.	rajzoló geometria I. b., II. a. és II. b.; latin IV. b.; görög V. a. és V. b.	20

Iskolaszolgák.

Preisz Géza.
Skultéty János.
Polgár Lajos (március 15-étől kezdve katonai szolgálatot teljesített).

III.

A tanári testület irodalmi és közművelődési működése 1915—16-ban.

Dr. Lasz Samu: Sajtó alá rendezte *Földrajza* III. kötetének 4. kiadását (Lampel R.) — Több rendbeli geografiai tárgyú közlemény az Országos Közm. Tanács lapjában: a *Vasárnapi Könyv*-ben — Tárcaközlemények a „*Pesti Napló*“ és a „*Neues Pester Journal*“ hasábjain. — Dr Hankó Vilmos: „*Universum*“-ban, a család és ifjuság évkönyvének VII. kötetében: *A délnyugati harctér* (illusztrációkkal). — Az Országos Paedagógiai Könyvtár és Tanszermúzeum számára földrajzi tárgyú hivatalos birálatokat és szakvéleményeket irt

Dr. Madzsar Imre: Kisebb cikkek és ismertetések a Magyar Nyelv, Az Orsz. Tanszermúzeum Értesítője, Századok és Történeti Szemle c. folyóiratokban.

Dr. Papp Ferenc: *B. Kemény Zsigmond levelei Pusztakamaráson* című dolgozata megjelent az *Irodalomtörténeti Közlemények*-nek 1915 ik évfolyamának negyedik füzetében. *B. Kemény Zsigmond, mint a rémuralom korának politikai irója* c. értekezése felolvastatott a Philologiai Társaság 1915. dec. ülésén, megjelent a *Budapesti Szemlé*-nek 1916. februári számában. *Arany János és Gyulai Pál első találkozása* c. dolgozata megjelent az *Irodalomtörténeti Közlemények*-nek 1916. évfolyamának első füzetében. *B. Kemény Zsigmond Bécsben* c. értekezése s egyéb kisebb cikkek az *Egyetemes Philologiai Közlönyben*. A Magyar Tudományos Akadémia irodalomtörténeti bizottságának tagja.

Dr. Schmidt Márton: Érettségi vizsgálati tapasztalatok. (Felolv. a Magyar Paedagógiai Társaságban március 18-án).

Dr. Szende Gyula: A Révai Nagy Lexikon munkatársa. (Világtörténelmi cikkek.)

Teveli Mihály: Ismertetések és szépirodalmi közlemények.

Vida Sándor: Világnézet tanítása a középiskolában. (Felolv. Magyar Paedagógiai Társaságban.) Cikkeket irt az Urániába, a Magyar Peadegógiába, a Tanáregyesületi Közlönybe, az Athenaeumba. Az Athenaeum szerkesztő-bizottságának tagja.

Szaffka Manó: „Az ifjuság katonai kiképzése“ című gyakorlati kézikönyvet irta.

IV.

Végzett anyag.

Rendes tárgyak.

Vallástan.

a) *Róm. kath.* I. osztály. Az apostoli hitvallás ágazatainak fejtegetése. Az Istennek és az anyaszentegyháznak parancsolatai. A bűn, az erény és a keresztény tökéletesség. A malaszt és a malaszteszközök, úgymint a szentségek, szentelmények és az imádság. — II. oszt. Ó-szövetségi bibliai történetek. Zsidó régiségek. — III. oszt. Uj-szövetségi bibliai történetek. Palesztina földrajza. — IV. oszt. A szent helyek és eszközök. A szent cselekmények. Az egyházi év és ünnepei. — V. oszt. A vallás. Az isteni kinyilatkoztatás és a keresztény vallás. Teremtés, megváltás és megszentelés műve. Utolsó dolgok. — VI. oszt. Erkölcs, erkölcsi törvény. Erények, bűnök. Parancsolatok. — VII oszt. A keresztény egyház terjedése, erősödése, küzdelmei, intézményei megalakulásától fogva a jelen korig, különös tekintettel Magyarországra. — VIII. oszt. Isten léte. Embertan. Vallás. Kinyilatkoztatás. Kath. egyház.

b) *Ágostai hitv. evang.* I. oszt. A Szentírás általános ismertetése, felosztása és az ó-szövetség tüzetes ismertetése; fontosabb részek olvasása és magyarázása. Énekek betanítása. — II. oszt. Az új-szövetség ismertetése. A hegyi beszéd. Jézus szenvedése, halála, feltámadása és mennybemenetele. Palaestina rövid földrajza. — III. oszt. A keresztyén egyház története. — IV. oszt. Ev. ker. hittan és erkölcstan. — V. oszt. Bibliaismertetés. — VI. oszt. A keresztyén egyház története a westphaleni békéig. — VII. oszt. A magyar prot. egyház története. — VIII. oszt. Az ev. keresztyénség világnézete. Hittan és erkölcstan.

c) *Református.* Hetenkint és osztályonként 2 óra. I. oszt. Ó-szövetségi történetek. — II. oszt. Uj szövetségi történetek. — III. oszt. Ker. hittan. — IV. oszt. Ker. erkölcstan. — V. oszt. Egyemes ker. egyház történet a reformációig. — VI. oszt. Egyetemes ker. egyház történet napjainkig. — VII. oszt. Magyar protestáns egyház történet. — VIII. oszt. Ker. hittan és erkölcstan. — Az alsó négy osztályban a Biblia egyes könyveinek ismétlése; a felső négy osztályban Jézus jellemének összefüggő tanulmányozása az evangeliumok alapján.

d) *Görög-keleti szerb vallás.* I—II. oszt. A hitről, a hitvallás 12 ágazatának fejtegetése. — III—IV. oszt. A reményről, az imádságról általában, mint reményt gerjesztő eszközről és az Ur imádságáról, mint a többi imádságok mintájáról. — VI—VII. oszt. Bevezetés az erkölcstanba. Az erkölcstan és dogmatika közti különbség: az erkölcstannak a dogmatikától való függése. Az erkölcstan fontos-

sága és annak szüksége. Az erkölcstan főalapjáról. A keresztény erkölcstan jobb az emberi erkölcstannál. Isten törvényéről és annak teljesítéséről.

e) *Izraelita vallás.* Tananyag az I—II. osztályban: Mindennapi imák. Bibliafordítás: Móz. III. 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. f. Történet: I—II. oszt. Stern Ábrahám. Tankönyv: *Bernstein*, Mózes I. k. és III—IV. oszt. Stern Ábrahám: Zsidók története. Tananyag a III—IV. osztályban: Ünnepi imák. Bibliafordítás: Mózes IV. 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. f. Történet: Mózes halálától az exiliumig. — Tankönyv: Az exiliumtól a második templom pusztulásáig. A zsidók története. *Bernstein*, Mózes IV. k. Tanár: dr. *Kiss Arnold* főrabbi Izraelita vallás. Tananyag az V—VI. osztályban: Bibliafordítás: Ezékiel próféta 2., 3., 18., 34. és 39. fejezetei. Jeremiás 31. f. Történet: A talmud befejezésétől Maimuni Mózes haláláig. Tankönyv: A későbbi próféták szövege és Csukási-Schön *Zsidó nép és irodalom története*, II. kiadás. Tananyag a VII—VIII. osztályban: Biblia. A zsoltárkönyv 1., 3., 4., 5., 6., 8., 11., 15., 19., 23., 30., 42., 43., 50., 51. fejezetei. A biblia költészet. A zsoltárkönyv felosztása. Erkölcstana. Tanár: dr. *Edelstein Bertalan.*

Első A. és B. osztály.

Osztályfőnök: *Reissig* (a), *Szende* (b).

Magyar nyelv. A hangtan elemei, helyesírás, értelmes olvasás. Olvasmányok alapján a mondatok megkülönböztetése, mondat és mondatrészek. Név- és igeragozás. A beszédrészek tárgyalása. Olvasmányok: Prózaiak és versek az utasítás értelmében. A versek könyv nélkül. Két hetenkint írásbeli dolgozat vonatkozással az olvasmányokra.

Latin nyelv. Olvasmányok: Schola. Area. Hortus. Agricola. Pueri in schola. Remmius. Interrogationes. Septicius. Inter arma silent musae. Hoedus et lupus. Roma. Apollo. Otium. Casus tristis. Domi. Studia grammatica. De regibus Romanis. De Romulo. Fratres urbem aedificant. Sabinae raptae. Arithmetica. Ioci. Carmen Tibulli. Piscina. Res ridiculae. Tabellarius. Pompeiorum interitus. Laelius porro legit. Laudes ruris. — Fordítás magyarból latinra a jelzett olvasmányok alapján. Nyelvtan: A névragozás a főbb nemi szabályokkal, melléknevek fokozása, számnevek, névmások, cselekvő igeragozás. Kéthetenkint egy iskolai írásbeli dolgozat a tanultak alapján.

Földrajz. Tájékozás a földgömbön és térképen, térképolvasás. Földrajzi alapismeretek. — Magyarország felületének, vizeinek, éghajlatának, terményeinek, lakosságának és főbb helységeinek ismertetése kapcsolatban a lakosság foglalkozásával és életmódjával. — Térkép-vázlatok készítése.

Természetrajz. Bevezetés a tárgyak szemlélésébe. — A négy évszak. — *Az ősz*: A közönségesebb gyümölcsformák taglalása és csoportosítása. Házi állatok. — *Tél*: A legközönségesebb fenyők. Az ember lakása közelében, a mezőn és erdőn élő emlős állatok. — *Tavasz*: A Buda vidékén virító növények. Házi szárnyasok.

Számtan. A tizedes számrendszer és a római számírás. A négy számolási művelet egész számokkal, tizedes és közönséges törtekkel. A számok oszthatósága. A hazai pénzrendszer, a hosszúság-, súly-, terület- és ürmérték ismertetése. Időszámítás.

Rajzoló mértan. A legegyszerűbb díszítmények rajzolása alapján a pont és az egyenes. Az egyenesek viszonylagos helyzete. A szög. A háromszögek, négyszögek és a sokszögek tulajdonságai és területük kiszámítása. A kör kerületének és területének kiszámítása. Legegyszerűbb szerkesztések. Idomok összeillősége, hasonlósága és szimmetriája.

Szépirás. Magyar folyóirás: betűelemek, nagybetűk és szövegirás a falitáblán előírt mintákról.

Tornázás. Heti 2 órában svéd és német tornarendszer szellemében. Játékok. Katonai alapgyakorlatok.

Második A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Papp* (a) és *Teveli* (b).

Magyar nyelv. Az egyszerű és összetett mondat, a helyesírás szabályai. *Olvasmányok*: Prózaiak és versek az utasítás értelmében. Versek könyv nélkül. Két hetenkint írásbeli dolgozat.

Latin nyelv. Az I. osztályban tanult nyelvtani részek kiegészítése. Szenvedő igeragozás. Rendhagyó igék.

Földrajz. Európa országai külön és összefoglalóan. Ázsia és Afrika. A tanítás térképvázlatok készítésével kapcsolatban történt.

Természetrajz. Néhány ősszel virító növény. Majmok. Tengeri emlősök. Erszényes emlősök. Madárvilág: Madarak a ház körül. Mezei madarak. Erdei madarak és vízi madarak. Csúszó-mászók. Ketéltűek. Halak. Puhatestűek. Bogarak. Lepkék. Hártyásszárnyúak. Egyenes-, recés és kétszárnyúak. Pók. Százlábú. Rák. Földi giliszta. Pióca. A nevezetesebb fák és bokrok. Mindegyik tanuló a födeles szárnyúakból bogárgyűjteményt készített.

Számtan. Egyszerűbb számolási rövidítések. Korlátolt pontosságú szorzás és osztás. Az arányosság fogalmának fejtegetése és alkalmazása az egyszerű hármasszabályra. Százalékszámítás.

Rajzoló mértan. A kocka, hasáb, gúla, szabályos testek, henger, kúp és gömb elemzése, felületük és köbtartalmuk kiszámítása. A tárgyalt testek axonometrikus rajzolása, egyszerűbb modellek elkészítése. Egyszerű geometriai díszítmények rajzolása és színezése.

Szépirás. A német nagy- és kisbetűk.

Tornázás. Foglalkozás, mint az I. a. és b o.-ban.

Harmadik A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Sebestyén* (a) és *Tóth* (b).

Magyar nyelv. A magyar nyelvtan összefoglaló ismétlése. *Olvasmányok:* Prózai és verses olvasmányok az utasítások értelmében. Költemények könyv nélkül. Két hetenkint írásbeli dolgozat.

Latin nyelv. A mondattan, különösen az esetek és a rövidített mondatszerkezetek, megfelelő magyar mondatoknak latinra való fordításával s Liber Sextiből prózai és verses (Phaedrus) olvasmányok.

Német nyelv. *Olvasmányok:* Prózai és verses olvasmányok, beszélgetések.

Történelem. A magyar nemzet története a mohácsi vészig.

Földrajz. Amerika és Ausztrália földrajza. — A mathematikai és fizikai földrajz elemei.

Számtan. Összetett hármasszabály. Egyszerű és kamatos kamatszámítás. Váltó és leszámitolása. Értékpapirok, állampapirok, részvények, sorsjegyek. Ötvények, érmek. Pénzrendszerünk. Idegen államok pénzei. Paritás.

Rajzoló mértan és szabadkézi rajz. *Planimetriai szerkesztések:* Szögek másolása és osztása: merőleges és párhuzamosak szerkesztése; háromszögek, négyszögek és sokszögek szerkesztése. b) *Szabadkézi rajz:* Kézügyesítő gyakorlatok. Stilizált levelek és virágok szabadkézzel való rajzolása és színezése fali mintákról.

Tornázás. Heti 2 órában a svéd és német tornarendszer szellemében. Játékok. Katonai alapgyakorlatok és fegyverfogások.

Negyedik A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Vajda* (a) és *Zsámboki* (b).

Magyar nyelv. Nyelvkincs, a stilus nemei; a világosság, hangulatosság, szemléletesség, fordulatosság, a hangsúlyos és időmértékes verselés. *Olvasmányok:* Arany Toldija. Toldi estéje. *Könyv nélkül:* Toldiból részletek. Költemények. Két hetenkint irásbeli dolgozat.

Német nyelv. Az alaktan befejezése. Prózai és verses olvasmányok az utasítások értelmében. Költemények könyv nélkül. Irásbeli dolgozatok két hetenkint

Latin nyelv. *Nyelvtan:* A mondattanból az összetett mondatok, az oratio obliqua. Ennek gyakorlására megfelelő magyar mondatok fordítása latinra. — *Olvasmányok:* Caesarból: De bello Gallico I. 1—30. Ovidiusból: Quattuor aetates. Daedalus et Icarus. Deucalion et Pyrrha, Baucis et Philemon, Midas. — *Könyv nélkül:* IV. 17., Quattuor aetates. Két hetenkint iskolai irásbeli dolgozat.

Történelem. A magyar nemzet történelme a mohácsi vésztől a kiegyezésig.

Természetrajz. *Bevezetés a botanikába.* A herbarium készítés módja. Buda vidékének őszi flórája. A legjellegzetesebb ősszel virító növények. A növény szervei. A levél, a virág és a termés biológiája. *Kémiai alapismeretek.* Az elemek és vegyületek a velük kapcsolatos kémiai kisérletekkel. A növény belső szervezete; a növény életjelenségei. *A növények rendszertana. Virágtalan növények. Virágos növények.* Nyitva-termők. A fenyők. Zárva-termők. Egyszíklevelűek. Kétszíklevelűek. Sziromtalanok. Szabadszirmúak és forrtszirmúak.

Mennyiségtan. Bevezetés a betűszámtanba. Összeadás és kivonás egész számokkal. A negativ szám. A positiv és negativ számok összeadása, kivonása és szorzása. A hatvány. Kéttagúak négyzete és köbe. Számok négyzetének és köbének kiszámítása. Osztás egész számokkal. Ugyanazon műveletsorozat törtszámokkal. Elsőfokú egyenletek egy ismeretlennel, kiterjeszkedve az arányok tanára.

Rajzoló geometria és szabadkézi rajz. (a) *Planimetriai szerkesztések.* Az arányosságon alapuló fontosabb szerkesztések. A körre vonatkozó legfontosabb szerkesztések. A kúpmetszetek szerkesztése. (b) *Szabadkézi rajz:* Stilizált egyszerű levelek és virágok, továbbá ezekből összeállított egyszerű síkékítmények fali mintákról való rajzolása és festése.

Tornázás.

Ötödik A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Barbier*, később *Schmidt* (a) és *Zimányi József* (b).

Magyar nyelv. A prózai írásművek elmélete. *Olvasmányok*: a tankönyv nyújtotta anyagból részben iskolai, részben házi olvasmány; magánolvasmány az utasítások értelmében.

Német nyelv. Das wohlfeile Mittagessen (Hebel); Sankt Augustin und das Knäblein (Aurbacher); Sankt Peter mit der Geige (Aurbacher); Caesars Ermordung (Ihne); Erfindung der Uhren; Die christliche Baukunst des Mittelalters (Diepenbrock); Elisabeths Rosen (Bechstein); *Der Sänger (Goethe); *Belsazar (Heine); *Die Lorelei (Heine); *Graf Richard ohne Furcht (Uhland). Dalok Heinetől.

Latin nyelv. *Ovidius*: Róma alapítása. Gabii elfoglalása. Fabiusok veszte (Fasti). A költő önéletrajza. A megválás percei (Tristia). A költeményekből több könyv nélkül. — *Cicero*: De imperio Gn. Pompeii. — Havonkint két írásbeli iskolai dolgozat.

Görög nyelv. Az olvasókönyv megfelelő olvasmányai és fordítási gyakorlatai alapján: a hangtan elemei, névragozás, ω-végű igék ragozása. Kéthetenkint egy írásbeli iskolai dolgozat.

Görög-pótló irodalom. *Olvasmányok*: Ilias, Odysseia. Herodotosból és a magyar irodalmi olvasókönyvből szemelvények.

Görög-pótló rajz. Különböző stílű egyszerű síkdíszítmények rajzolása és színezése. Szögletes mértani testek és testcsoportok távlati rajzolása és árnyékolása. Az egyiptomi és görög képzőművészet rövid ismertetése.

Történelem. A keleti népek, a görögök és rómaiak története.

Természetrajz. Bevezetés. Az állat testének belső szervezete. A szervek és működésük. Külső takaró vagy a bőr. A mozgás szervei. Az állat testi melege. Idegrendszer. Érzékszervek. Szaporodás. Nevezetesebb biológiai jelenségek. Az állatok csoportosítása. *A Gerincesek, Izeltlábúak, Lágytestűek, Férgek, Tüskésbőrűek, Tömlősök* és a *Véglények állatköre.* — Az állatok bonc- és szövettani szerkezetét az emberi test szerkezetéből kiindulva, ezzel összehasonlítva tárgyaltuk. Ahol csak lehetett, praktikus ismeretekkel kibővítettük az elméleti és a pusztán leíró részt.

Mennyiségtan. *a*) Elsőfokú egyenletek két és több ismeretlennel. Négyzetgyök és a másodfokú egyenlet megoldása, kapcsolatban a geometriában előforduló számításokkal. Köbgyök. Számolás gyökmennyiségekkel. *b*) A planimetria főbb tételei a körmérés kivételével.

Tornázás.

Hatodik A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Szőke* (a) és *Zimányi Dániel* (b).

Magyar nyelv. A lirai, epikai és drámai költészet elemei. *Olvasmányok*: Vörösmarty: Két szomszédvár. Shakespeare: Coriolanus. Sophokles: Antigone. Zrinyi: Szigeti veszedelem. Szemelvények az egyes költői műfajok tárgyalásakor. Havonkint írásbeli dolgozat a végzett anyaggal kapcsolatban.

Német nyelv. Prózai és költői olvasmányok, az utasítások értelmében: Der kluge Sultan. Der Seiler von Fürteld. Die leichteste Todesstrafe. Die Sage von W.

Tell. Schädlichkeit des Alkoholgenusses. — Der Fischer. Der Schatzgräber. Erlkönig. Der Ring des Polycrates. Die Kraniche des Ibykus. Die Grenadiere. Die Wallfahrt nach Kevlaar. — Fordítás magyarból németre. Beszédgyakorlatok, írásdolgozatok.

Latin nyelv. Livius 21. és 22. könyvéből szemelvények. Vergilius Aen. I. és II. Több részlet könyv nélkül. Havonkint két írásbeli dolgozat.

Görög nyelv. A μι-végű igék, erős aor.-ok és perfektumok, az ú. n. rendhagyó igék. *Olvasmányok*: az Anabasisból és Mem. Socr.-ból vett szemelvények. Kallinos. Alkaios. Sappho. Anakreon. Két hetenkint írásbeli dolgozat.

Görög-pótló irodalom. A görög és magyar elégia és epigramma. A iambusköltészet, aeol és dór lira. Aeschylos. Sophokles. Euripides.

Görög-pótló rajz. Gömbölyű mértani testek. testcsoportok és egyszerű tárgyak távlati rajzolása és árnyékolása természet után. Építő és díszítő stílek ismertetése. Középkori műalkotások ismertetése.

Történelem. A középkor és újkor története 1648-ig.

Természetrajz. A szervetlen természet megismertetése. Ásványtan és a már szerzett kémiai ismeretek kibővítése és értelmezése. A legfontosabb ásványok (különösen hazaiak) leírása. Gyakorlati hasznuk. Az ásványrendszerek. Vegysúlytani törvények. Elem, vegyület, keverék. A víz és a levegő. Bázisok, savak és mesterséges sók. Kémiai sajátságuk, alkalmazhatóságuk. A kémiai egyenletek és ezek alapján egyszerűbb stoechiometriai feladatok. A legfontosabb széntartalmú ásványok és vegyületek, szerves vegyületek. A víz geológiai működése. A legnevezetesebb kőzetek és alkotásuk. Vulkánizmus. A vulkánok anyaga. A legnevezetesebb kövületek és jelentőségük. Kémiai kísérletek. — A föld történelme.

Mennyiségtan. *a)* A hatványozás általánosítása. Negativ kitevők és alkalmazásuk a 10-es számrendszerben; törtkitevők. Briggs-féle logarithmusok. Műveleti szabályok, logarithmusok kiszámítása és számítás logarithmusokkal. Számrendszerek. A számtani és mértani haladvány. *b)* Síkmértanból a körmérés, a kör és részeinek területe. Síkháromszögtan. A hegyesszög függvényei, kapcsolatban a derékszögű háromszög kiszámításával. A szögfüggvények általános értelmezése. Szögek összegének és különbségének függvényei.

Tornázás. Heti 2 órában a svéd és német tornarendszer szellemében. Játékok, athletikai gyakorlatok, katonai képzés, fegyverfogások.

Hetedik A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Baumgartner* (a) és *Vida* (b).

Magyar nyelv. Az irodalom fejlődése Kisfaludy Károlyig.

Német nyelv. *Olvasmány*: Prózai olvasmányok. Parzival in der Graisburg. Parzival tartalmi ismertetése. A Nibelungének: Siegfrieds Tod. Lessing: Minna v. Barnhelm. Goethe: Hermann u. Dorothea.

Latin nyelv. Sallustius: Bellum Jugurthinum cap 1—46; a hátralevő részből szemelvények. — Vergilius Aeneiséből a VI. é., továbbá Nisus és Euryalus epizódja a IX. é.-ből.

Görög nyelv. Homeros Odysseia I., VI., IX. — Herodotosból: Solon és Kroisos. Kyros története. Kambyses. Polykrates. Dareios.

Görög-pótló irodalom. Badics: A magyar irod. tört. olvasmányok. Jebb—Finánczy: A görög. irod. tört. Szemelvények Thukydides művéből. Irásbeli dolgozat.

Görög-pótló rajz. *a)* Használati tárgyak, kitömött állatok, építészeti részletek és csendéletek rajzolása és festése. Képzeletből való rajzolás. — *b)* Ujabbkori műalkotások ismertetése. Az olasz renaissance s barokkstílű épületek. A festészeti műfajok ismertetése.

Történelem. Az újkor és a legújabb kor története.

Mennyiségtan. *a)* Algebra. A kamatos kamat- és járadék-számítás. A végtelen geometria-haladvány, kapcsolatban a szakaszos tizedes törtekkel. A másodfokú egyenlet elmélete. A másodfokú függvény szélső értékei. *b)* Geometria: A pont koordinatái. Két pont távolságának kiszámítása. Egyszerűbb algebrai kifejezések grafikus ábrázolása. A stereometria legfontosabb tételei. A hasáb, gula, henger, kúp és gömb felszíne és köbtartalma.

Természettan. Mechanika, hangtan és fénytan.

Tornázás. Foglalkozás mint a VI. osztályban, bővítve katonai vezénylési gyakorlással.

Nyolczadik osztály.

Osztályfőnökök: *Madzsar* (a) és *Schmidt* (b).

Magyar nyelv. A magyar irod. történetének rendszeres tárgyalása a fontosabb műalkotások alapján Kisfaludy Károlytól. — Hat írásbeli dolgozat kapcsolatban a tárgyalt anyaggal.

Német nyelv. Olvasmányok: Goethe, Schiller, Uhland, Heine, Lenau, Grillparzer költeményeiből. Schiller, Wallenstein Tod, Wilhelm Tell. Havonkinti dolgozatok.

Latin nyelv. Horatius műveiből: Carm. I. 1., 4., 9., 20.; II. 3., 7., 16.; III. 9., 13., 18., 21., 30.; IV. 7. Carm. saeculare. Sat. II. 6. Ep. I. 9. 20. Tacitus műveiből: Annales I. 1—28. Kéthetenként dolgozat.

Görög nyelv. Ilias I., II., VI., XVIII. Plato. Kriton.

Görög-pótló irodalmi olvasmányok. *a)* Olvasmányok: Platon Sokrates védelme. Kriton. Állam. *b)* Művészettörténet: A görög építészet és szobrászat emlékei és mesterei. Archaikus, átmeneti, klasszikus és hellenisztikus kor. Pergamon, Rhodos, Alexandria művészete. Az oszloprendszerek.

Görög-pótló rajz. A természet köréből vett tárgyaknak rajzolása különböző kivitelben. Vázlatok készítése. Fejek rajzolása öntvényekről. Magyar műalkotások ismertetése.

Történelem. A magyarok története a legújabb időkig.

Mennyiségtan. Kombinációk, permutációk és variációk. Binominális tantétel. Bevezetés a gömbháromszögtanba. A valószinűség számítás elemei. A matematika főbb tanainak ismétlése.

Természettan. Hőtan. Elektromosság. Mágnesség. A kozmografia elemei.

Bölcsészet. A lelki élet tüneményeinek osztályozása, törvényeinek kifejtése és magyarázata leíró modorban. A logika elemei. Lélektani elemi kisérletek.

Tornázás. Foglalkozás mint a VII. osztályokban legfőbb súlyt helyezve a katonai kiképzésre és vezénylésre.

V.

Az intézet felszereléseinek gyarapodása.

a) Tanári könyvtár.

1914—15. évi gyarapodás: Philosophiai és paedagógiai művek: Ostwald, Auguste Compte; Márton, Magántanulók útmutatója; Költségvetés, Vallás- és Közokt. — 1914—15.; Finánczy Ernő, Középkori nevelés története; Knabe, Unterrichtwesen der Gegenwart; Oester. Mittelschule, 28. Jahrgang. Boutroux, Tudomány és vallás; Athenaeum, 1915.; Hivatalos Közlöny, 1915.; Lehrproben und Lehrgänge, 1915.; Középiskola, Magyar, 1915.; Paedagógia, Magyar; Neue Jahrbücher für Paedagogie, 1915.; Közoktatás-ügye, Magyarország 1912.; Közoktatás-ügye, Magyarország, 1913.; Philipp, A direkt módszer; Utasítás a gimnáziumi tanítás tervéhez 1880.; Lutter, Közoktatás. Tanügyi Közlöny 1880; Herbertz, Philosoph. Litteratur; Jahrbuch der Philosophie I.—II.; Stein, Philosophische Strömungen; Philosophiai Közlemények (Athenaeum) 1915. — 1915. június 30-iki állapot: 546 kötet vétel, 315 ajándék; 3718·03 K. értékben.

Nyelvészet: Egyetemes Philologiai Közlöny, 1915. — 1915. évi június 30-iki állapot: 66 kötet vétel, 35 ajándék; 714·56 K. értékben.

Magyar nyelv és irodalom: Kisfaludy-társaság, nemzeti könyvtár I. sorozat; Lábán, Pulszky Ferenc; Szűcsi, Bajza József; Irodalomtörténet, 1915.; Irodalomtörténeti Közlemények, 1915.; Könyvszemle, Magyar, 1915.; Nyelv, Magyar, 1915.; Nyelvőr, Magyar, 1915.; Berczik, Szinművei; Kullervo énekei; Baksay művei; Gombocz, Etymologiai szótár II.—III. füzet. — 1915. június 30-iki állapot: 510 kötet vétel, 130 ajándék; 3941·50 K. értékben.

Német nyelv és irodalom: Venn, Deutsche Aufsätze; Goethe költeményei fordítása; Schiller költeményei fordítása; Goethe, Faust. Erklärt. K. Fischer; Kluge, Etymologische Wörterbuch. — 1915. június 30-iki állapot: 289 kötet vétel, 82 ajándék; 1064·47 K. értékben.

Classica philologia: Galletier Róma, Textes latins (Hachet.); Brèal—Person, Grammaire latine élémentaire; Brèal—Bailly, Les Mots Latins I—III.; Quicherat-, Dictionaire Latin-Française, Occioni-Onorato, Latin irodalom története; Lübkers, Reallexicon. Achte Auflage; Ziebarth, Aus dem griechischen Schulwesen; Pauly, Realcyclopaedie II. Reihe. Erster Halbband: Walter Pater, Görög tanulmányok, fordította Kőszegi; Berliner

Philologische Wochenschrift, 1915.; Jahresbericht, 1915.; Neue Jahrbücher für das Klassische Altertum, 1915.; Pauly's Realen cyclopaedie 17. Halbband; Delbrück, Römische Kaiser; Kühner, Lateinische Grammatik; Cauer, Grammatica militans; Acsay, Latin szövegkönyv; Rohde, Psyche; Neue Lateinische Formenlehre; Neugriechisch Sammlung Göschen; Wattenbach, Schriftwesen im Mittelalter. — 1915. június 30-iki állapot: 391 kötet vétel, 34 ajándék; 5874·66 K. értékben.

Latin írók: Cicero Verrinen, Text. und Komm. Teubners Schulausgabe; Sallùstius, Bellum Jugurthinum. Text. u. Komm. Schülerausgabe; Sallustius, Jugurthinisch. Krieg. Opitz. Teubner; Vitruvius, De architectura; Horatius, Editio-Gothiana; Livius, Uebersetzung (Langensch); Ovidius, Uebersetzung (Langensch); Horatius, Werke, Praepar. Freund; Cicero, De oratore. Erklärt. Teubner; Cicero, Brutus, Erklärt. Teubner; Cicero, Ausgewählte Briefe, Erklärt. Teubner; Cicero, De natura deorum. Erklärt. Teubner; Cicero, Tusculanen. Erklärt. Teubner; Caesaris Commentari, Tauchnitz. — 1915. évi június 30-iki állapot: 260 kötet vétel, 113 ajándék; 993·18 K. értékben.

Görög írók: Polybii: Historiarum Reliquiae (Didot); Aeschyli, Tragoediae. — 1915. június 30-iki állapot: 286 kötet vétel, 38 ajándék; 900·50 K. értékben.

Francia, angol, olasz stb. irodalom: Rabindranath Tagore, Sangesopfer; Rabindranath Tagore, The Gardener; Dante, Komédiája: I. Pokol, ford. Babics; Pokorny, Francia-magyar szótár. — 1915. június 30-iki állapot: 84 kötet vétel, 60 ajándék; 692·36 K. értékben.

Történelem: Jahrbuch der Weltgeschichte, 1913.; Márki, Dózsa György (Tört. Életr. 1913.); Századok 1915.; Ortvay Tivadar, Mária, II. Lajos neje (Tört. Életr. 1914.); Historische Zeitschrift XVIII. Band.; Der Völkerkrieg I. Band; Der Krieg, Illustrierte Chronik. I. Band; Pál Alfréd, Bosznia-Herczegovina politikai szervezése; Ribáry, Világtörténelem I.—VIII.; Szabó J. A gör. kath. magyarság; Podmaniczky, Naplók I—IV.; Történelmi Szemle 1915.; Kriegskarten, 1.—50.; Steinhausen, Geschichte der Deutschen Kultur; Sven Hedin, Ein Volk in Waffen; Der Krieg II.; Der Völkerkrieg II.; Illustrierte Zeitung 3752 (Der Italienische Krieg); Italienischer Kriegschauplatz; Süddeutsche Rundschau (Italien, Belgien); Verletzung des Völkerrechts; Vöröskönyv az olasz háborúról; Vezérkari jelentések. — 1915. évi június 30-iki állapot: 608 kötet vétel, 156 ajándék; 5718 K. értékben.

Művészet: Elbinger, Handbuch der Oelmalerei; Császár Elemér, Firenczei Prerafaeliták; Guide to Painting; Darvai, Benvenuto Cellini. — 1915. évi június 30-iki állapot: 154 kötet vétel, 67 ajándék; 1765·19 K. értékben.

Földrajz: Petermanns, Ergänzungsheft No. 181. Lucerna, Mont Blanc; Magyar állam közigazgatási térképe tokban; Szabó, A ruthének; Balkanhalbinsel, 1914. térképe; Petermanns Mitteil, 1915.; Petermanns Mitteil, Ergänzungsheft 182; Föld és népei (Hellwald nyomán); Sievers, Eine allgemeine Landeskunde; Kirchhoff, Schulgeographe; Széchenyi, Keleti utazása; Földrajzi Közlemények, 1914. — 1915. évi június 30-iki állapot: 183 kötet vétel, 81 ajándék; 2966·45 K. értékben.

Természetrajz: Ambrózy, A méh; Margó, Általános állattan I. rész; Prantl, Lehrbuch der Botanik; Nagy József, A madár; Schmidt E. O., Vergleichende Anatomie; Gegenbauer, Anatomie des Menschen; Groth, Uebersicht der Mineralien. — 1915. évi június 30-iki állapot: 109 kötet vétel, 170 ajándék; 2239·70 K. értékben.

Természettudományok és mennyiségtan: Értesítő, Matematikai és természetrajzi, XXXI. (1913.), XXXII. (1914.); Természettudományi közlöny és pótfüzetek (1915.); Handwörterbuch der Naturwissenschaften X. — 1915. évi június 30-iki állapot: 101 kötet vétel, 13 ajándék; 1329·84 K. értékben.

Természettan: Időjárás 1915.; Tyndall, A hő; Helmholz, Népszerű természettani előadások; Antolik, Kisérleti természettan; Abt, Kisérleti természettan; Schuller, Kisérleti természettan — 1915. évi június 30-iki állapot: 104 kötet vétel, 47 ajándék; 1197·68 K. értékben..

Mennyiségtan: Pluecker, Geometrie des Raumes; Matzek, Hét jegyű logarai; Martus, Mathematische Aufgaben; Weisz, Felsőbb mennyiségtan; Lutter, Mennyiségtan II. rész.; Berkhan, Die Auflösung der Dioph. Gl.; Vállas, Felsőbb egyenletek; Petzwall O., A csillagászat elemei; Erményi, Petzwall József élete; Petzwall O., Felsőbb mennyiségtan I.—II.; König Algebra I.—IV.; Silvestri, Corso di matematiche. — 1915. évi június 30-iki állapot: 90 kötet vétel, 53 ajándék; 985·70 K értékben.

Vegyes: Whitakers, Almanach 1914.; Tiszti czímtár, 1914.; Budapesti czim és lakjegyzék, 1914.; Révai Lexikon XI. kötet; Emlékbeszédek Akadémiai XV.—XVI.; Statisztikai havi közlem. 1915.; Statisztikai külkereskedelem és forgalom, 1915.; Stat. évkönyv, XX. 1912.; Statisztikai Közlemény, 48., 49., 51., 52.; Kalmár, Pótlék a tanári névkönyhöz; Könyvtári Szemle, 1914—15. — 1915. évi június 30-iki állapot: 167 kötet vétel, 191 ajándék; 2006·40 K. értékben.

Folyóiratok: Deutsche Rundschau 1914—1915.; Akadémiai Értesítő, 1914.; Akadémiai Almanach, 1914.; Erdélyi Múzeum, 1915.; Litterarisches Zentralblatt 1915.; Akadémiai Értesítő, 1915.; Akadémiai Almanach, 1915.; Vasárnapi Ujság, 1915. — 1915. évi június 30-iki állapot: 364 kötet vétel, 34 ajándék; 3390·94 K. értékben.

Összes gyarapodás 1914—15-ben: 185 kötet vétel, 61 ajándék; 2135·04 K. értékben.

1915. június 30-iki állapot: 4312 vétel, 1619 kötet ajándék; 39799·16 K. értékben.

Dr. Schmidt Márton
a tanári könyvtár őre.

b) A történelmi és földrajzi szertár gyarapodása.

1914—15. évi gyarapodás: Urkunden und Siegel III. köt. — 1915. évi június 30-iki állapot: 525 drb. vétel, 505 ajándék; 5291·41 K. értékben.

Dr. Madzsar Imre
a tört.-földrajzi szertár őre.

c) A természettani szertár gyarapodása.

1914—15. évi gyarapodás: Delejes inductiós készülék. 3 átfordító. Elektromagnetikus mótor, földmágnesség által működik. Elektromagnetikus mótor, delej által működik. Stopper-óra tokban. Kartonkristály. Hexakis tetraeder üvegből. Kivájt üveghasáb. — 1914—15. évi gyarapodás: 7 darab vétel 181 K. értékben. Az 1915. évi június 30-iki állapot: 896 drb. vétel, 170 drb. ajándék; 16997·50 K. értékben.

Dunay Zoltán
a természettani szert. őre.

d) Természetrajzi és kémiai szertár.

Vétel utján ezidén szertárunk nem gyarapodott. Tanulóink közül a következők emlékeztek meg gyüjteményeinkről: *Czaha* Mihály IV. o. t. jerichói rózsát hozott az *állattani* szertár számára: *Petrich* Ferenc I. o. t. pelikán-csőrt, *Bernátsky* Jenő IV. o. t. pannóniai gyikot (Ablephasus pannonicus); az V. oszt. tanulók közül: *Flesch* Imre tüskéscsigát (Murex), *Krebsz* Zoltán macska koponyát, madárfészket. begubózott éjjeli pávaszemet, *Alexy* Emil cselőpokot (Trochosa terricola), *Zamodits* Jenő lud-tojást, *Lakner* László japáni tyuk-tojást; a VI. oszt. tanulók közül: *Szőts* László fagyal-lepkét (Sphinx ligustri), *Andor* Endre macskakoponyát, *Kelemen* Lajos csigákat (Conus, Trochus), *Diószegi* Antal két darab tűhalat (Syngnathusacus), *Dorner* Sándor repülőhalat (Trigla hirundo), *Münster* László madrepora-korált, *Orbán* László VII. oszt. t. szürke réti héját (Cyrcus cyanacus) ajándékozott. Az *ásvány-kőzettani* szertár számára: *Petrich* Ferenc cápafogat, *Brust* Elemér IV. o. t. elkövesült kagylókat, antimont (Őribánya, Városszalónak, Vasmegye), *Sághy* Ferenc kvarcot aranyerekkel; a VI. oszt. tanulók közül: *Schmideg* Armand calcitet, bacitot, *Andor* Endre öntött vasat (Anina), *Hafner* Zoltán vasvirágot (Eisenerz), *Tenzer* György peristhinetes transitorius (Titoni mészből), borítot (Svábhegy), kovát (Anina), Zanites rigidus, Andrae-lenyomatokat (Anina alsó liász), Ozokeritet, keserüsót, sziderítet, kvarcot, pirttet tejkvarcot, galenitot, szfaleritot, calciumcyanamidot (Sebenico), magnezitet es agyagot (Sebenico), mangánvasércet, hematitot, (Anina) és magnezitot, *Siegmuud* Jenő zöld gránátot, *Szabó* Gábor vörös-rézércet, *Herczegh* Ede calcitot és *Münster* László calcitot, ként és csillámpalát ajándékozott.

Összes állomány: 1337 darab vétel, 1819 darab ajándék; 12107·62 K. értékben.

Dr. Lasz Samu,
a természetrajzi és kémiai szertár őre.

e) Ifjuságí Könyvtár.

Az ifjusági könyvtár a legutolsó revizió szerint tartalmazott	3929 kötetet
Az 1914—15. és 1915—16. évi gyarapodás	138 kötet.
Jelenlegi állomány . .	4067 kötet.

Az ifjusági könyvtár ez idei forgalma:

Osztály	Tanulók száma	Hány vett ki könyvet?	Hány nem vett ki könyvet?	Hány könyvet olvastak összesen	Mennyi volt a legtöbb könyv, melyet egy-egy tanuló olvasott?
II. a)	54	52	2	125	15
II. b)	51	51	0	388	15
III. a)	48	48	0	690	28
III. b)	47	46	1	332	12
IV. a)	54	52	2	469	16
IV. b)	54	50	4	228	11
V. a)	46	43	3	261	15
V. b)	50	42	8	229	13
VI. a)	52	42	10	246	17
VI. b)	47	33	14	104	7
VII. a)	37	36	1	185	18
VII. b)	34	10	24	50	14
VIII. a)	34	30	4	155	15
VIII. b)	30	17	13	52	7
Összesen ...	638	552	86	3514	—

Az osztálykönyvtárak őrei:

II a) Domány Endre, Kemény Dezső, Weiszberger Gábor.
II. b) Madarász Aladár, Mosdóssy Imre, Vadász Miklós.
III. a) Barta Béla, Krompecher László, Papp László.
III. b) Betz László, Guts József, Titteldorf Miklós.
IV. a) Snaszel Ferenc, Zárdai Imre, Zimányi József.
IV. b) Göndöcs József, Farkas László, Rajna Mihály.
V. Oláh Gusztáv, Tarczali Pál, Térfy Béla.
VI. Gabnay Ferenc, Himpfner Frigyes, Miklós Béla.
VII. Berényi Sándor, Thirring Lajos.

Baumgartner Alajos tanár úr ez idén is több értékes folyóirattal, egyes tanulók ifjusági iratokkal gyarapították könyvtárunkat. Fogadják értük intézetünk szives köszönetét.

VI.

Ifjuságí segélyző kör.

Ezen kör Szőke Adolf c. igazgató felügyelete alatt a jelen isk. évben is folytatta működését.

Miután a tagokat, még pedig leginkább a beíratások alkalmával, összegyűjtöttük, az osztályfő urak szíves közreműködése mellett minden osztály megválasztotta a maga képviselőit, kik a következők voltak: I. A. Bárdos, Kappel; I. B. Győry, Gabona; II. A. Weiszberger, Breznitzky; II. B. Mosdóssy, Tóth; III. A. Krompecher, Bittenbinder; III. B. Guts, Titteldorf; IV. A. Urbányi, Stiberth; IV. B. Spinner, Mezei; V. A. Schenk, Agonás; V. B. Móré, Martin; VI. A. Weiszberger, Andor; VI. B. Polcz, Ratkovszky; VII. A. Némethy, Arnold; VII. B. Dózsa, Kurz; VIII. A. Dusóczky, Gulden; VIII. B. Hazay, Quittner. Ezek közül az első pénztáros volt, a második pedig ellenőr és a használatra kiadott könyvekre ügyelt fel.

A kör működéséről a következőkben számolunk be:

A szerényebb anyagi viszonyok közt levő tanulóknak 2571 db. isk. könyvet osztottunk ki használatra; némelyeket író- és rajzszerekkel, másokat pedig ruhával és cipővel láttunk el. A szegényebbekért beíratási és tandíjakat is fizettünk. Egy besorozott VIII. o. tanulónkért, ki a négyhetes érettségi cursusra szabadságot kapott, 123 K 30 f-t kitevő vizsgálati díjakat fizettünk a III. ker. áll. főgimnázium igazgatóságánál. Ezek a segítségek, nem számítva bele a könyvek árát, 772 K 16 f erejéig vették igénybe pénztárunkat. Az újonnan beszerzett könyvek ára a bekötéssel együtt *1164 K 99 f-t* tett ki. A kör tehát az idén készpénzbelik iadásban *1937 K 15 f-t* fordított a tanulók segítségére.

Bevételeinket a rendes 1 K tagsági díjak, a karácsonyi gyűjtés és a különféle adományok képezték.

Alapszabályaink értelmében a kör tagjai intézetünk azon tanulói, akik a teljes tags. díjat a számadás lezárásáig lefizették. Ezek számát itt közöljük: I. A. 51, I. B. 55, II. A. 49, II. B. 33, III. A. 37, III. B. 46, IV. A. 53, IV. B. 47, V. A. 43, V. B. 46, VI. A. 49, VI. B. 46, VII. A. 37, VII. B. 33, VIII. A. 30, VIII. B. 31. Összesen: 686 tag. A részben befizetett tags. díjak összege 2 K 70 f. A tagok és a pénztárosok díséretére mondom, a hátralék alig számbavehető. A mult évi hátralékból 6 K 10 f folyt be.

Karácsonyi gyűjtés. A tanári testület határozatából az idén ismét bocsátottunk ki karácsonyi gyűjtőíveket. Adtunk pedig az I. és II. osztályok minden tanulójának, a többi osztályokban azonban csak azoknak, akik erre különös ügyszerettel ajánlkoztak. A gyűjtés eredménye a következő:

I. A.: Alm 1.—, Bacsa 4.18, Balog 14.—, Barba 11.20, Bárczy 3.40,

Bárdos 4.—, Bertányi 1.20, Bydeskuty 1.70, Donát 20.—, Fábián 1.40, Fenyő 5.—, Fischer 7.40, Frank 1.—, Gasparetz 2.50, Gold 8.—, Gross 1.10, Gruber 3.30, Hajnal 17.—, Helyi 1.—, Hervai 4.—, Herzfeld 3.88, Jely 3.—, Kappel 1.50, Kiss 3.40, Klein 1.74, Kovács 4.20, Kövér —.20, Krausz 4.—, Krompecher 4.—, Mihajlovits 1.60, Missuray 9.—, Moldován —.40, Peininger 2.44, Pflum 1.60, Pless 1.64, Radnai 1.—, Radvány 1.30, Rezmann 1.—, Róna 19.—, Sándor 18.50, Schindler 10.—, Schrantz 12.80, Schreder —.40, Spiegel 10.—, Stransky 3.20, Strelinger 4.22, Szabó Károly 6.10, Szabó László 2.79, Szarvadi 2.40, Székely 2.26, Szilasi 3.—, Szőllősi 1.—, Szőnyi 5.—, Thyll 2.40, Trendl 8.40, Verő 12.—, Varga 2.—. Összesen: 283 K 75 f.

I. B.: Antal 7.92, Árvai 1.30, Balog 4.—, Baróti 5.92, Berényi 6.—, Biró 3.—, Borbély 5.74, Brenka 1.60, Büki 2.—, Deák 6.20, Farkas 4.—, Fazekas 2.62, Friedländer 12.40, Fuchs 12.30, Gabona 5.—, Glaz 3.60, Goldmann 10.—, Göczy 15.—, Győry 3.60, Haggenmacher 24.60, Heuthaler 2.20, Horváth 9.34, Jánky 2.—, Kállay 3.50, Kemény 3.52, Klima 9.30, Kovács 5.25, Kölmel 2.32, Körmendi 2.—, Lukács 11.—, Markovits 4.66, Matolcsy 6.64, Menczer 8.—, Merényi 4.—, Miklós 6.—, Mina 15.20, Nagy 1.—, Neumann 1.38, Odor 4.—, Orbán 6.—, Ormós 7.—, Oszoli 7.—, Pál 9.—, Pauk 12.94, Perrei-Perron 2.96, Petrich 16.60, Bursch 2.88, Rehák 5.40, Reiner 7.80, Rolla 2.50, Sághy 2.—, Schwarcz 1.80, Sozánszky 7.30, Szász 3.—, Székely 5.44, Ugrób 13.20, Ulmer 20.—, Urbanovich 9.30, Vukán —.24, Wolf —.12. Összesen 380 K 59 f.

II. A.: Andrási 1.10, Berger 2.—, Biró 8.—, Breznitzky 3.04, Budai —.60, Czölder 1.—, Domány 10.—, Ernst 20.—, Falvi 2.70, Fenyő 1.—, Ferenczy Iván 2.30, Ferenczy Oszkár 2.—, Fischer Pál 6.40, Fuszfeld 1.08, Gaál 1.40, Gasparik 2.—, Gömöry 5.—, Grallert 6.—, Hoffmann 8.—, Hollán 6.—, Ivanich 1.—, Kalmár 2.50, Kálmán 1.—, Kelemen 2.—, Kemény 3.60, Kirchner 4.—, Konerza —.50, Kuti 1.60, Ligeti Jenő 2.—, Ligeti László 2.—, Martinovich 3.—, Mohilla 2.50, Murai 2.48, Némethy 11.40, Micora 10.—, Pogáts 13.30, Polcz 6.60, Pritz 1.—, Rainer 2.40, Reidner 1.—, Rózenthal 1.—, Sáfár 2.—, Schreiber 1.40, Schwarcz 1.20, Siller 1.10, Szentiványi 5.—, Varga Béla 5.45, Varga József 8.05, Weiszberger 13.—, Wimmerth 3.90, Zettler 2.50, Mandity 1.10. Összesen: 209 K 20 f.

II. B.: Bartus 2.60, Benkő 1.70, Berényi 2.08, Bernhard 1.10, Bogisich 17.—, Bokrossy 2.10, Brust 3.60, Csák 2.40, Czaha 3.60, Csillag László 1.60, Deutsch 8.60, Erber 7.90, Fejér 1.—, Flesch —.80, Geszti 4.—, Gömöri 2.10, Gramiss 2.—, Gross 1.10, Hincz —.40, Jakab 2.70, Kemény 7.40, Kiss 2.50, Kogler 2.80, Kozma 7.10, Körmendy 1.03, Lukács 1.60, Madarász 2.—, Martinek 1.70, Mészáros 3.10, Molnár 1.—, Mosdóssy 1.10, Münster 3.—, Oberhuber 8.—, Radisin 9.40, Raichl 5.—, Reich 1.—, Schwarz 9.—, Szabó Endre 10.30, Szabó György 2.30, Szegedy-Maszák 12.—, Széky 13.—, Szigeti 11.86, Szilágyi 1.—, Sztankovits 1.—, Ulmer 24.—, Vadász 5.—, Varga 1.10, Wallenstein 30.70, Waczek —.50. Összesen: 247 K 87 f.

III. A.: Auer 2.40, Bonta 7.30, Frank 5.—, Haich 11.—, Hölterle —.10, Lindner 7.—, Papp 5.—, Vincze 3.20. Összesen: 41 K.

III. B.: Baróti 3.26, Berger 3.—, Betz 4.30, Brust 7.—, Glaz 1.60, Guts 2.—, Haydú 4.29, Hegedűs György 1.40, Höflinger 2.50, Jankura 9.15, János 6.90, Krausz —.50, Szalai 1.30, Szegedy-Maszák 24.—, Titteldorf 2.—. Összesen: 73 K 20 f.

IV. A.: Amant 1.60, Gerő 1.30, Leitner 3.30, Pártos 3.80, Zimányi 14.—. Összesen: 24 K.

IV. B.: Beökönyi 1.50, Brust 3.—, Czigler 4.30, Farkas 3.62, Göndöcs 2.—, Haydu 4.—, Klein 3.70, Környey 1.20, Laping 1.01, Strazimir 1.04, Szendey 6.60, Weber 3.—, Róna 1.75. Összesen: 36 K 72 f.

V. A.: Bánszky 2.—, Flesch 10.—, Rosenfeld 7.—, Schenk 1.50, Sztehló 5.40, Térfy 20.—. Összesen: 45 K 90 f.

V. B.: Aczél 10.—, Erős 9.—, Gyenes 10.—, Lencz 2.—, Pongrácz 2.60, Schmidt Győző 4.30, Szász 5.—. Összesen: 42 K 90 f.

VI. A.: Andor 4.—, Feilitzsch 10.—, Herczegh 3.—, Horánszky 13.—, Stransky 2.20, Szabó 2.20, Téglássy 5.30, Weiszberger 10.—. Összesen: 49 K 70 f.

VI. B.: Mahner 2.76, Piperkovits 1.32. Összesen: 4 K 08 f.

VII. A.: Arnold 3.20, Brázay 5.04, Hubay 2.—, Vaikó 1.50. Összesen: 13 K 74 f.

VII. B.: Iván 4.— K.

VIII. A. Némethy Imre 21.— K.

VIII. B.: Kemény 4.02 K. — Mindössze: 1481 K 67 f.

Adományok. a) A beíratás alkalmával adakoztak: Bertányi P. 2.—, Schwartz E. 2.—, Madarász Aladár 1.—, Siller F. —.60, Reich J. 1.60, Walkowszky S. 1.—, Czölder P. —.60, Rosenthal K. és O. 4.—, Snazel F. —.40, Brust E., S. és Ö. 6.—, Ruschil A. 2.—, Sáfár J. —.60, Ulmer P. 2.—, Hegedűs Gy. —.60, Szekeres E. —.40, Pongrácz E. —.60, Jakab Gy. 1.—, Pártos I. 2.—, Urbányi J. —.10, Krompecher L. 2.—, Balog L. 1.—, Mezei Gy. 2.—, Domány E. 2.—, Lindner I. 2.—, Varga P. —.60, Guts J. 3.60, Singer L. 1.—, Heidelberg T. 2.—, Moldován Gyuláné 1.60, Grallert Fr. 3.60, Ligeti L. és J. 2.—, Nikovits S. —.60, Gömöry K. 4.—, Kemény F. 2.—, Pathó S. 3.60, Glasz I. 2.—, Deutsch L. 2.—, Vadász M. 4.—, Bonta Gy. 2.—, Czaha M. 2.—, Szegedy-Maszák A. 10.—, Witzel J. 2.—, Kirchner P. 1.—, dr. Gömöry Albertné 1.—, Gross F. 2.—, olvashatatlan nevű —.60, Rainer V. 1.—, Ernszt J. 1.—, Weiszberger G. 1.—, Fischer P. 1.—, Micsek G. 1.—, Linka L. —.60, Vicze L. 1.60, Watzek J. 1.—, Papp L. 3.60, Gömöry Gy. 1.60, Sándor Gy. 1.—, Bernátsky J. 1.—, Szendey B. —.60, Selymessy Zs. —.60, Jókúty M. —.60, Czene T. —.60, Vajna K. 1.—, Jely Jánosné 2.—, Bozóky Jenő 2.—, Haich B. 3.60, Haydu K. és L. 7.20, Heinrich A. —.60, Lehoczky M. 1.—, Kelemen F. 1.—, Reh J. 1.—, Vasko A. és Zárday 2.20, Fejér D. —.60, Titteldorf M. 1.60, Aczél Gy. 1.60, Klein G. —.60, Iglauer P. 3.60, Bíró M. —.60, Auer M. 1.60, Kramer L. —.60, Rajna M. és L. 1.20, Vincze E. 1.60, Sághy F. —.60, Szabó S. —.60, György L. —.60, Zelenka I. —.60, Bíró P. —.60, Leitner F. —.60, Szentiványi J. —.60, Geszti Ö. 2.—, Kozma Gy. 1.—, Vincze L. —.20, Veres L. —.20, Amant Z. —.60, Gerő Z. —.60, Herczog Gy. —.20, Tangl H. 1.—, Ratkovszky F. —.60, Dorner S. 1.—, Birkholz T. 20.—, Dózsa E. 1.—, Téglássy F. 1.—, Madarassy 1.—, Quandt R. —.60, Micseh A. —.60, Kovács S. Imre 1.60, Stadler N. —.60, Brázay Z. 1.—, Rehák P. —.60, Ferencz J. —.60, Herczegh E. 1.—, Orbán L. 1.—, Arnold O. 1.60, Kovács I. 1.60, Bleicher J. —.60, Schindler Z. —.60, Ruffy J. 1.60, Guts Gy. 3.60, Horánszky N. 10.—, Lakner L. 3.60, Hoyos V. gr. 3.60, Hoyos L. gr. 3.60, Pleszkán I. 1.—, Ferenczy Gy. 1.—, Németh L. —.60, Térfy B. 1.—, Baittrok J. 1.10., Ugray A. —.20, Sztehló J. 3.60, Hubai I.

—.30, Gyárfás K. 1.40, Gyenes L. —.50, Gabona J. 3.60, B. Feilitzsch J. 40.—, Hatvany B. 3.60, Vajda S. 1.60, Iglauer K. 2.60, Nemes Z. —.60, Fehér P. 2.—, Fekete B. 1.—, Novák E. 1.—, Wikkenhauser G. 1.—, Tenzer Gy. 1.—, Beökönyi T. 2.—, Bánszky L. 1.—, Vaikó J. 1.60, Dobokay L. 1.60, Eisenstock J. 1.—, Flesch L. —.60, Gabnay F. —.40, Herglóz S. —.60, Turnai O. 1.—, Oláh G. 2.—, dr. Bolla A. 4.—, Némethy L. 1.—, Némethy L. 1.—, Wolff L. 2.—, Dévény D. 1.60, Weiszberger E. 1.60, Téglás E. —.60, Haspel F. —.60, Matolcsy E. 1.—, Mina L. 4.—, Radvány Istvánné 1.60, Deák L. 3.60, Antal H. 4.—, Gabona L. 3.60, Szőnyi (?) Emil 2.—, Róna Ignácné 2.—, Bertányi L. 4.—, Wolf L. 2.—, Pless L. 1.—, Fazekas M. 1.—, Urbanovich Z. 1.60, Goldman S. 1.—, Bíró Leona 1.—, Ulmer L. 1.—, Árvai Gy. 1.—, dr. Borbély K. 2.—, Hámos R. 10.—, Schrantz Ö. 2.—, Moldován Gyuláné 3.60, dr. Donáth S. 10.—, Erdélyi Vincéné 4.—, Krompecher I. 2.—, olvashatatlan Endre 2.—, Székely L. 2.—, Balog J. 1.—, Hajnal M. 1.—, Fábián I. 2.—, dr. Csepely Sándorné 2.—, Haggenmacher I. 10.—, Sághy F.-né —.60, Gasparetz P. 1.02, Kemény J. —.60, Miklós I. 1.—, Bacsa József és István 1.—, Balog M. 1.60, Rehák G. —.60, Berényi G. —.60, Mihajlovits Gy. —.60, Körmendy N. 2.—, Kovács J. 1.60, Szabó K. 2.—, Bárdos Gy. —.60, Glaz F. —.60, Jely K. 2.—, Fenyő Gy. és J. 2.20, Mihalik S. 1.—, Hoffmann Z. 1.—, Rosenfeld Á. —.60, Horsetzky E. 1.—, Olasz S. 1.—, Oberhuber B. 1.—, Kalmár L. 1.—, Schütz R. 3.60, Hazay S. 1.—, Buda L.-né 1.—, Alexyné 1.60, Kemény F. 1.—, Stransky G. 1.—, Domé Gy. —.60, Sipka S. 1.—, Mosdóssy L. 1.—, Strelinger S. 3.60, Pongrácz E. 1.—, Schiller M. 2.—, Hervay Pálné 4.60, N. N. 1.60, Benkő I. —.60, Kesselbauer P. —.60, Szuppán G. 2.—, Avar L. 2.—, Palágyi L. —.60, Elek A. 1.—, Wallenstein S. 1.—, Halász S. 1.—, Haffner Z. 1.—, Andrási A. —.60, Nicora B. —.60, Grosz Gy. —.60, Mendlik —.60, Gramisch M. 1.—, Csák T. —.60, Schwartz V. —.60, Markovits L. 1.—, Hegedűs J. —.60, Heininger G. —.60, Zámodits L. —.60, Fischer G. —.60, Kovács J. —.60, Fáy A. 3.60, Szilágyi Z. 1.60, Reichert Fr. —.60, Tamássy Á. 1.—, Molnár K. —.60, Steingassner L. 1.60, Preisinger B. 3.60, Gondos K. 2.—, Szilágyi I. 1.—, Kún Z. 4.—, Ébersz Gy. 1.—, Schillhan J. 2.—, Führing A. 1.—, Gyuris A. —.40, Simon K. —.60, Hölterle S. 1.—, Emessey L. 1.—, Rolla J. 2.—, Lustig L. 1.—, Heissler L. 2.—, Vida S. 1.—, Krenner V. —.40, Hesz Á. 3.60, Sándor Gy. 3.60, Gunszt S. 1.—, Kulcsár L. 1.—, Hoffmann G. és T. 7.20, Radasin Szv. 2.—, Novák S. 2.—, Konerza A. 2.—, Kappel S. 2.—, Máriássy Andorné 3.—, Rácz S. 1.—, Pogáts 1.—, Kiss J. 5.—, Kiss K. —.60, Unger T. —.80, Körmendy V. 2.—, Simonyi F. 1.—, Lamboy L. 1.—, Tutschner A. —.60, Lencz A. 1.—, Frank L. 2.—, Szalay L. 3.60, Gyepes B. —.40, Thaisz A. 1.—, Szepessy I. 1.—, Benedek B. 1.—, Cziegler S. 2.—, Klopstock R. —.60, Mohilla S. —.40, Mészáros L. —.60, Boros G. 1.—, dr. Vinczéné —.40, Gyarmathy Viktor 16.40. Összesen: 370 K 62 f.

b) *Egyéb adományok.* Elvesztett csekkek árából 1.86, talált pénzek, illetőleg tárgyak értéke 3.13, Dinjer Erzsébet 1.—, VI. A. oszt. a nagyszáli kirándulásból 8.40, a VI. A. oszt. 97.10 (hadikölcsönre fordítva), I. B. oszt. 1.98, Matolcsy Endre 3.60, Haggenmacher S. 1.—, Hámos Róbert 50.—, Budai Méhkas 20.—, Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézete 50.—, dr. Thirring Gusztáv 72.—, Magyar Jelzálog- és Hitelbank 100.—, dr. Hubay Jenő 72.—, dr. Csiba Ferenc 36.—, Budapesti egyesült fővárosi takarékpénztár 60.—, Zárday S. 2.—, Ferenczy Imre 1.—, II. A. oszt. 1.63, Odor Z. —.20, Németh L. —.20, Sz. A. 1.40. Összesen: 583.50. Mindössze az adományok: 1154 K 12 f.

A) *Bevétel.*

	Korona
1. Mult évi maradék	58.17
2. Mult évi tagdíjhátralék	6.10
3. Könyvkötésre befizetett összeg	69.20
4. Tagsági díj 686 tag után	686.—
5. Részben befizetett tags. díjak	2.70
6. Adományok	1154.12
7. Karácsonyi gyűjtés	1481.67
8. Kamatok	491.—
Összesen:	3948.96

B) *Kiadás.*

	Korona
1. Könyvekre	987.99
2. Kötésre	177.80
3. Készpénzbeli (ruházat, tandíj s egyéb) segítségre	807.80
4. Vegyes kiadások	106.03
5. Értékpapirokért	1097.10
6. Maradék	772.24
Összesen:	3948.96

A kör vagyonát képezi tehát a kiadás 6. tétele alatt foglalt 772 kor. 24 f. maradvány, 11.000 kor. névértékű 4%-ot jövedelmező kor. járadék papiros, a Hornyánszky László-alapból vásárolt 6%-os 200 K hadikölcsön és az ezen alapból megmaradt 16 K takarékpénztári betét, az 1914—15-ik évi IV. A. osztály 200, az V. B., VI. A. és VI. B., az 1915—16-ik évi VI. A. osztály 100—100 korona névértékű hadi kölcsön értékpapirokra, végül f. év május 5-ikén jegyzett 6000 kor. értékű 6%-os hadi kölcsön papirosunk. Ez utóbbinak megvásárlása azonban úgy volt csak lehetséges, hogy a Segélyző kör vagyonát 5802 koronát 5%-os kölcsönnel terheltük meg, amely tartozási összegből azonban már a jelen isk. év végén 1000 koronát törlesztettünk.

Könyvtárunk jelenleg mintegy 3200 drb. könyvvel rendlekezik, melyeket részben a kiadóktól vásároltunk kedvezményes áron, részben pedig ajándékba kaptunk.

Mikor az ilyen úton-módon kapott könyvekért is hálás köszönetet mondunk, arra kérjük az igen tisztelt szülőket és nemesen gondolkodó tanuló ifjúságot, hogy jó karban levő knnyveiket potom áron való elvesztegetés helyett ajándékozzák körünknek. Ha valaha, hát napjainkban van az ilyen cselekedetnek igazi értéke és jutalma.

Szőke Adolf.

VII.

Perényi-gyorsírókör.

A gyorsírókörre ez évben kettős feladat hárult. Biztosítania kellett egyrészt a gyorsírás tanítását, mert a kör előbbi vezető tanára, Radnai Béla katonai szolgálatot teljesített, mig másrészt meg kellett tartania azon vezető pozicióját, melyet az ország diákgyorsírókörei közt már számos éve elfoglal. Ezeket szem előtt tartva körünk, az év elején még fennállott kedvezőtlen viszonyok ellenére is, dr. Schmidt Márton elnök vezetése alatt 1915. szept. 27-én megalakult. Egyhangú választás alapján a kör ifjúsági elnöke Radnai Endre VIII., titkára Quittner Pál VIII., főpénztárosa Nemes Zoltán VII., jegyzője Thirring Lajos VII., könyvtárosa Quandt Richárd VII., ellenőre Berényi Sándor VII. o. t. lett. Osztálypénztárosok lettek: VIII. Haeffler István, VII. Arnold Ottó, VI. Kornhauser Károly, V. A. Dévény Dezső, V. B. Schmidt István, IV. A. Bikich Libor, IV. B. Iglauer Pál.

A kör tagjainak száma ez évben 233, a legnagyobb tagszám, melyet körünk felmutathat eddigi működése alatt.

A gyorsírás tanításában a tavaly már bevált rendszert fejlesztettük tovább. Ez évben is a gyorsírókör vezetői végezték a tanítást, minthogy azonban a jelentkezők száma a 200-at is meghaladta, 6 csoportra osztottuk a kezdőket osztályok szerint, és külön-külön tanítottuk az egyes csoportokat heti 2 órában. Az egyes csoportok vezetését Haeffler István (IV. A.-ban), Quittner (VI. A., B. és VIII. B.-ben), Radnai (V. B. és VIII. A.-ban), Nemes (V. A. és VII. B.-ben), Némethy László (IV. B. és VII. A.-ban) és Quandt (III. A. és B.-ben) vállalták el. Mindenütt Radnai „egyszerű gyorsírását" tanítottuk. Ezen tanítási rendszerrel nagyszámú új gyorsírót sikerült nevelnünk, kik valóban megállották helyüket, amennyiben gyorsíróink számát a tavalyihoz képest megkétszerezték.

A kör teljes működését azonban csak akkor kezdhette meg, midőn visszajutottunk intézetünk törzsépületébe. Ekkor ismét megtarthattuk szokott háziversenyeinket, melyeket majdnem másfél évig úgyszólván teljesen el kellett hagyni. Különösen fontosak voltak e házi versenyek azon szempontból is, hogy gyorsíróink a versenyen való részvételhez szükséges rutint megszerezzék, mert ebben az évben kellett utoljára megvédenünk a Gyakorló Gyorsírók Társaságának jubileumi vándordíját, melyet már 3 ízben egymásután megnyertünk, de amelyért folytatott küzdelemben már tavaly rendkívül erős ellenfélre találtunk a Barcsay-utcai főgimnázium gyorsíróiban. Háziversenyeink ez előkészítő célnak kitünően megfeleltek. Állandóan nagy számmal vettek részt a 8 házi versenyen tagjaink, kik között számos könyvjutalmat osztottunk ki, majd körünk nagylelkű pártfogójának, Létay Etelka őnagyságának jóvoltából még szaporíthattuk a jutalmak számát, ami természetesen szintén növelte a gyorsírók kedvét.

Az idei év egyetlen országos versenyét a Gyakorló Gyorsírók Társasága intézetünk és körünk meghívását elfogadva Himpfner Béla igazgató úr és dr. Schmidt Márton tanár úr védnöksége alatt intézetünkben rendezte, 1916. márc. 25.—26-án. Ez a verseny az eddigi összes országos versenyeket felülmúlta a résztvevők száma tekintetében, amennyiben összesen 895 pályamunkát adtak be, ami eddig el nem ért eredmény. Ezen a versenyen dőlt el a jubileumi vándordíj sorsa is. Intézetünk gyorsírói idei hatalmas eredményükkel végleg megnyerték a szép „La Victoire" bronzszobrot. Az 587 jól sikerültnek minősített pályamunka közül intézetünk gyorsírói 146 munkát adtak be, míg a második helyre jutott Barcsay-utcai főgimnázium gyorsirói 81-et. A pontverseny eredménye pedig, amelytől a díj odaitélése függött, a következő eredménnyel végződött: Győztes az I. kerületi főgimnázium (81 versenyzővel) 8643 ponttal, 2. a Barcsay-utcai főgimnázium (45 versenyzővel) 4955 ponttal, 3. a IV. ker kegyesrendi főgimnázium (27 versenyzővel), 2811 ponttal. Az elért eredmény nagyságának illustrálására, azt hisszük, elegendő annyit említeni, hogy tavaly 38 versenyzővel, 4642 ponttal nyertük meg a díjat. Meg kell még jegyeznünk, hogy a magas és legmagasabb fokokon (200—300) a versenyzők 50%-a intézetünk gyorsírói közül került ki, ami beigazolta, hogy körünk állította ki nemcsak a legtöbb, hanm a legjobb gyorsírókat is. Tagjainknak a versenyen elért részletes eredményei a következők:

270—300 szótag: 2. Quittner VIII. 101, arany, 4. Radnai VIII. 113, arany, 5. Nemes VII. 121, e fokon már nyert, 8. Némethy VII. 237, 9. Thirring VII. 255.

250 szótag: 1. Nemes VII. 000, 5. Thirring VII. 011, arany, 6. Quittner VIII. 011, 7. Radnai VIII. 100, 8. Némethy VII. 110, arany, 10. Hajnal VIII. 222, 13. Berényi 341, díszkönyv.

200 szótag: 1. Hajnal VIII. 000, arany, 3. Márkus VIII. 005, arany, 5. Berényi VII. 6. Quittner VIII. 9. Gedai VIII. 133, díszkönyv, 12. Haeffler VIII. 242 oklevél, 14. Szigeti V., 17. Vigassy VII., 18. Quandt VII.

180 szótag: 3. Hajnal VIII. 000, 4. Polcz VI. 000, arany, 6. Szigeti V. 002, arany, 13. Stadler VIII. 112, díszkönyv, 17. Quandt VI. 201, oklevél, 18. Haeffler VIII., 20. Arnold VII. 220, oklevél, 21. Teichmann VIII. 221, oklevél, 22. Márkus VIII., 26. Gedai VIII., 29. Vigassy VII., 35. Gyárfás VI.

150 szótag: 2. Bárdos VII. 000, arany, 7. Polcz VI. 000, 14. Vigassy VII. 011, díszkönyv, 20. Haeffler VIII., 25. Teichmann VIII., 26. Arnold VII., 29. Fekete V. 111, 30. Márkus VIII., 35. Stadler VIII., Quandt VII., 42. Gedai VIII., 45. Bleicher VII. 212, oklevél, 47. Gyárfás VI. 226, 53. Hilverth VII. 340, 54. Szilágyi VIII. 367, oklevél, 59. Vajda 474, 65. Grosz VI. 630.

120 szótag: 4. Márkus VIII. 000, 13. Polcz VI. 000, 14. Fekete V. 000, 5 K, 15. Németh VI. 000, 5 K, 32. Hilverth VII. 003, 5 K, 33. Reichert VIII. 004, 5 K, 38. Snašel IV. 010, díszkönyv, 42. Papp III. 010, 46. Gyárfás VI. 012, könyv, 48. Orbán VII. 020, 49. Gedai VIII., 51. Ferencz VI. 022, 54. Bárdos VII. 100, 57. Dózsa VII. 100, 60. Iglauer VII. 101, oklevél, 61. Tamássy VIII. 102, oklevél, 64. Gödölle V. 110, oklevél, 66. Bleicher VII. 110, 67. Krammer IV. 110, oklevél, 86. Schock V. 141, oklevél, 95. Szilágyi VIII., 96. Kurz VII. 201, dícséret, 98. Breuer V. 210, 102. Ratkovszky VI. 222, dícséret, 103. Kemény VIII. 224, 105. Lendvai VIII., 111. Grosz VI., 118. Joanelli IV. 322, dícséret, 120. Zárday IV., 121. Bányász V., 126. Nagy P. VIII., 131. Dimsits VII.

100 szótag: 8. Polcz VI. 000, 11. Orbán VII. 000, 5 K, 15. Fekete V. 000, 18. Németh VI. 000, 20. Reichert VIII. 000, 21. Ferencz VI. 000, 5 K, 33. Papp III. 000, 5 K, 37. Becz III. 000, 5 K, 39. Ébersz VIII. 000, 5 K, 40. Dózsa VII. 001, könyv, 44. Breuer V. 001, könyv, 46. Kornhauser VI. 001, könyv, 47. Dusóczky VIII. 001, könyv, 50. Baittrok VIII. 001, könyv, 52. Bányász V. 002 könyv, 53. Ivanich III. 002, könyv, 55. Zárday IV. 010, oklevél, 58. Nagy P. VIII. 010, oklevél, 60. Kemény VIII. 010, oklevél, 71. Lendvai VIII. 011, oklevél, 74. Snašel IV., 79. Vajda VII. 022, oklevél, 86. Ratkovszky VI., 88. Bleicher VII., 94. Vaisz V. 100, 96. Radvány IV. 100, 99. Szirány V. 100, 100. Tamássy VIII. 100, 101. Ipoly VI. 100, 106. Tutschner VIII. 101, 109. Szilágyi VIII., 118. Dimsits VII. 110, 124. Kurz VII., 126. Krammer IV., 127. Joanelli IV., 131. Nagy M. VIII. 111, 135. Gyárfás VI., 138. Iglauer VII. 120, 142. Falvi VII. 120, 150. Himpfner VI. 130, 152. Graef VIII. 141, 164. Halász IV. 200, 176. Simonyi VI. 210, 177. Szondi VI. 210, 182. Martinek IV. 211, 210. Kovács J. VI. 220, 191. Balla VI. 220, 193. Agonás VII. 221, 194. Münster VI. 221, 197. Kovács A. VI. 223, 203. Rupnik VII. 250, 212. Novák VI. 300, 214. Gödölle V., 221. Grosz VI., 224. Hilverth VII., 225. Biber VII. 310, 230. Tenzer VI. 311, 238. Lamboy VII. 320, 239. Gyuris 320, 247. Guts V. 330, 253. Jekim V. 400, 266. Benedikt IV. 422, 285. Agonás V. 531, 295. Wolf P. VII. 552.

E versennyel kapcsolatban tartotta az Országos Diák Gyorsíró Szövetség is díszgyűlését intézetünk tornatermében, melyet Himpfner Béla igazgató úr is megtisztelt jelenlétével. E gyűlésen Radnai Endre tartott nagy tetszéssel fogadott értekezést a kötelező gyorsírástanításról.

A verseny eredményét a Gyakorló Gyorsírók Társaságának április 16.-iki közgyűlésén hirdették ki, ahol a kör működése iránt meleg érdeklődést tanusító Himpfner Béla igazgató úr vette át az intézet és a gyorsírókör nevében az immár végleg magunkénak mondható díjat.

Május 21.-én tartotta a kör évzáró díszgyűlését, melyen dr. Schmidt tanár úr indítványára a kör működése és sikerei körül rendkívüli érdemeket szerzett Létay Etelka úrhölgyet és Teöreök Aladár urat, körünk volt ifjúsági elnökét és Magyarország legkiválóbb gyorsíróját, tiszteleti tagjaivá választotta. Quittner beszámolójában különösen kiemelte a kör működésében az új gyorsírók nevelését, ami lehetővé tette az idei eredmények elérését és indítványára elhatározta a kör, hogy díszelnöke, dr. Schmidt Márton nevére, kinek vezetéséhez ezek az eredmények fűződnek, állandó jutalomdíjat alapít, melyet a kör érdekében kiválóan működő gyorsíró kap. Radnai a vándordíjért folytatott 3 éves küzdelmet ismertette, Nemes pedig a pénztári jelentést terjesztette elő, mely szerint, bár pusztán jutalomdíjakra mintegy 400 K-t fordítottunk, mégis tekintélyes összeget sikerült megtakarítanunk. Ezután a jutalmak kiosztása következett. A kör díjait egy ismeretlen pártfogó Radnai Béla nevére tett 50 K-ás adománnyal gyarapította, amiért ezúton mondunk hálás köszönetet. A díjakat a következők nyerték: Az országos versenyen beadott legjobb munka szerzőjének kitűzött 30 K-t Quittner VIII., a 2 Perényi-díjat (10—10 K) Radnai VIII. és Nemes VII., a dr. Schmidt-díjakat (10—10 K) Haeffler VIII., Némethy VII., Quandt VII., kiváló működésükért. A legjobb felső osztályos kezdő díját (10 K) Polcz VI. nyerte, míg a legjobb alsó osztályos kezdő részére kitűzött 10 K-ás díjat Snašel IV. és Papp III. A. közt osztottuk meg. 5 K-ás jutalomban részesültek még Gedai VIII., Berényi VII., Vigassy VII. és Gyárfás VI. Ezenkívül még kb. 40-en részesültek könyv- és folyóirat-

jutalomban, azonban ezeknek, valamint a háziversenyeken kitűzött 100 könyvdíj nyerteseinek neveit itt nem sorolhatjuk elő.

Végezetül dr. Schmidt tanár úr a kör nevében köszönetet mondott a tanfolyamok vezetőinek munkásságukért, kérve a távozókat, hogy a jövőben is érdeklődjenek a kör működése iránt.

Ezzel véget ért a gyorsírókör ez évi működése, melynek befejeztével örömmel állapíthatjuk meg, hogy a kör ennek az évnek épen nem nagyon kedvező körülményei közt is meg tudta tartani, sőt meg is erősíteni azt az előbbeitől kivívott vezető helyzetet, melyet az ország diákgyorsírókörei közt elfoglal.

Dr. Schmidt Márton,
e. i. elnök.

Quittner Pál,
titkár.

VIII.

Testedző kör.

Bár „Testedző kör"-ünk a háborús viszonyok következtében az idén sem alakult meg, ifjaink mégis — mintegy annak neve alatt tömörülve — élénk sporttevékenységet fejtettek ki. A „Testedző Kör" vagyonát alkotó 325.12 K kamataiból egyízben érmek vásárlása céljából 20 K támogatásban is részesültek.

Turistáink — leggyakrabban Lányi Dezső és Kovács József VIII. B. (és az iskolaév elején Fuchs Károly) vezetése alatt — számos egy- és többnapos kirándulást rendeztek a Budai-, Pilis-, Börzsöny-, Mátra- és Vértes-hegységbe.

Skielőink a tél folyamán szorgalmasan gyakorolták magukat a budai hegyekben és a Börzsönyben, sőt karácsonykor nyolcnapos túrát is rendeztek a Magas-Tátrába (Csorba-tó, Patria, Szoliszkó, Szedilkó).

A legélénkebb tevékenységet azonban az athléták fejtették ki. Legszebb sikerüket 1915. okt. 9.-én a Röser-tanintézet országos középiskolai versenyén érték el, hol az intézetek közötti pontversenyt nagy fölénnyel nyerték meg. E versenyen helyezést értek el: Hoppe László VII. B. I-ső a 100 m. síkfutásban (12 mp), II-ik a 200 m. síkfutásban, Béli Mihály VIII. B. I-ső a magasugrásban (165 cm.), III-ik a távolugrásban (570 cm.), Tutschner Ágoston VIII. A. II-ik a 800 m. síkfutásban, II-ik az 1500 m. síkfutásban, Unger Tivadar VIII. B. II-ik a magasugrásban (165 cm.), II-ik a távolugrásban (583 cm.) és Hoppe, Béli, Novák, Unger I-sők a 4 × 100 m. stafétafutásban (50·2 mp.).

1915. okt. 12. a margitszigeti sporttelepen rendezte intézetünk Schmidt Márton tanár úr felügyelete alatt szokásos évi házi-bajnokságait. Bajnokságot a következők nyertek: Hoppe L. (100 és 300 m. síkfutás), Béli M. (magas ugrás és diszkoszvetés), Tutschner Á. (800 m. síkfutás) és Unger T. (távolugrás és súlydobás). A súlydobás, magasugrás, távolugrás, 100 és 800 m. síkfutásból álló pentathlont Unger Tivadar nyerte meg Béli és Tutschner ellen.

Athlétáink résztvettek a Barcsay-utcai főgimnázium által 1916. máj.

13-án rendezett országos középiskolai bajnokságon is. Csakis a vizsgák és a katonai ügyekben való elfoglaltságuk miatti traininghiánynak tudható be, hogy a pontversenyben, noha ugyanannyi pontot értek el, mint a győztes Barcsay-utcai főgimnázium, az elért első helyek kisebb száma miatt kénytelenek voltak a II-ik hellyel beérni. Egyéni bajnokságot azonban igy is kettőt szereztek: Tutschner Ágoston az 1500 m. síkfutásban 5 p. 15m p. és Unger Tivadar a magas ugrásban (165 cm.)

Egyéb helyezéseink e versenyen: Hoppe L. III. a 100 m. síkfutásban, II-ik a 200 m. síkfutásban, Béli M. II-ik a magas ugrásban (161 cm.), III-ik a távolugrásban (586 cm.), Tutschner Á. III-ik a 800 m. síkfutásban, Unger T. II-ik a távolugrásban (610 cm.) és Hoppe, Béli, Novák, Unger II-ik a 4×100 m. stafétafutásban.

Felemlíthető még egy az intézet udvarán május hó 2-án rendezett súlydobó handicap-versenyünk, melynek eredménye: I. Unger T. VIII. B. 9·25 m, 0 m. előny, II. Tutschner Á. VIII. A. 8·91 m. 1·80 m. előny, III. Beczner F. VIII. B. 8·88 m. 1·80 előny.

Athlétáink e versenyeken számos kis- és nagy ezüstérmet nyertek, azonkivül megszerezték az intézetnek a Röser-iskola pontversenyére kitüzött szép ércserleget is.

IX.

Érettségi vizsgálatok.

A május-június havi vizsgálatokra jelentkezett az A) bizottságnál 18 rendes és 2 magántanuló; a B) bizottságnál 17 rendes és 1 ismétlő magántanuló. Az írásbeli vizsgálatokat f. évi május 22., 23. és 24.-én tartottuk. A kidolgozásra feladott tételek voltak:

1. A magyarból: Miként mutatja be gr. Zrinyi Miklós a magyarok és törökök küzdelmét a Szigeti veszedelemben?

2. A latinból: Ovidius Metamorphoses III. 8-ik sortól kezdve harminc sor.

3. A mennyiségtanból:

a) Valaki egy 30.000 koronás adósság törlesztésére 20 éven át minden év végén 1000 koronát fizetett 5% mellett. Mennyi még az adóssága?

b) Egy folyó partján álló toronynak két egymás fölé eső ablakából, melyeknek távolsága 10 m, a folyó tulsó partja 68° 10′ 25″, illetőleg 75° 20′ 18″-nyi szög alatt látszik. Milyen széles a folyó?

A szóbeli vizsgálatok június 7—10-ig folytak le Négyesy László egyet. tanár úr elnöklete alatt.

A jelöltek mind szóbeli vizsgálatra bocsáttattak.

A jelöltek közül az A) csoportban jelesen érett lett 7, jól érett 5, érett 6; egy tárgyból a szept. havában tartandó javító-érettségi vizsgálatra utasíttatott 1; nem jelent meg a szóbeli vizsgálatra 1; a B) csoportban jelesen érett lett 6, jól érett 5, érett 6; ismétlésre utasíttatott 1.

A szeptember havi javító-érettségi vizsgálatok a budapesti VII. ker. Barcsay-utcai áll. főgimnáziumban fognak megtartatni.

Görög kiegészítő vizsgálatra jelentkezett 13 jelölt, közöttük 1 mint javítóvizsgálatot tevő. A vizsgálat eredménye: jeles 10, jó 2, elégséges 1.

Az éretteknek nyilvánított jelöltekről a következő táblázatos kimutatás világosít fel:

A) Bizottság.

Szám	A jelölt neve	Vallása	Születési helye és ideje	Atyjának vagy gyámjának polg. foglalkozása	A középiskolai tanfolyamot végezte	Érettségi vizsgálatának fokozata	Választott pálya
A V. K. miniszter 48230/1916. számú rendelete értelmében éretteknek nyilvánittattak 1916. május 22-én.							
1.	Clement Ferenc	ág. ev.	Budapest 1898. jún. 2.	ny. post. táv. felügyelő	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	gazdász
2.	Dusóczky Károly	ág. ev.	Budapest 1898. nov. 14.	min. tan.	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	orvos
3.	Flasch Ágost	ág. ev.	Aussigban 1898. febr. 28.	magánzó	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	katona
4.	Gulden Gyula	ág. ev.	Budapest 1898. szept. 10.	cs. és kir. alezredes	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	keresk. akad.
5.	Hegedüs Tibor	r. k.	Budapest 1898. nov. 8.	MÁV. főellenőr	Az I—II. oszt. a VII. ker. főgimn.-ban, III—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jogász
6.	Hubay Andor	r. k.	Budapest 1898. dec. 11.	zeneakad. tanár	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	festő
7.	Márkus Miklós	r. k.	Budapest 1898. szept. 30.	székesfőv. ker. előljáró	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	mérnök
8.	Nitsche Zoltán	r. k.	Hatvan 1898. máj. 12.	a m. kir. szabad. hivatal eln.	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	épitész
9.	Orbán János	ref.	Szeged 1898. máj. 11.	csendőrszázados	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	jogász
10.	Schober Lajos	r. k.	Budapest 1898. febr. 1.	ny. tanácsos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	katona
11.	Stadler Nándor	r. k.	Budapest 1898. okt. 23.	ny. áll. segédpénztár.	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	mérnök
12.	Tutschner Ágost	r. k.	Budapest 1898. ápr. 27.	kur. biró özvegye	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jogász
13.	Várady József	r. k.	Budapest 1898. aug. 24.	közigaz. itélőbiró	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jogász
14.	Vertán Leó	r. k.	Arad 1898. máj. 24.	oszt. tanácsos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	jogász
A május—június havi érettségi vizsgálatokon éretteknek nyilvánittattak.							
1.	Baittrok József	r. k.	Budapest 1898. okt. 1.	fogorvos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	orvos
2.	Bernrieder Katalin	r. k.	Rátót (Vasm.) 1899. márc. 30.	földbirtokos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	—
3.	Gavik Ferenc	r. k.	Esztergom 1898 nov. 10.	egyetemi szolga	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jogász
4.	Gedai József	r. k.	Nagybánya 1898. dec. 15.	főgimn. tanár	I—III. oszt. a bpesti II. ker. kir. kath. fög.-ban, IV., V., VII., VIII. o. az I. ker. áll. főgimn.-ban, VI. oszt. a segesvári evang. főgimn.-ban	jelesen érett	orvos
5.	Gönczy Adorján	ref.	Budapest 1896. júl 19.	magánhiv.	I—IV., VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. fög.-ban, V—VI. oszt. a bpesti ref. főgimn.-ban, VII. oszt. a bpesti III. ker. áll. főgimn.-ban	érett	tisztviselő
6.	Graef Károly	ág. ev.	Budapest 1898. okt. 25.	posta és tak.-pénzt. altiszt	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	gazdász
7.	Hajnal Kálmán	izr.	Budapest 1898. máj. 14.	orszgyül. gyorsiroda ny. főnöke	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	mérnök
8.	Kempf Pál	r. k.	Besztercebánya 1898. jún. 20.	p. ü. számtanácsos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	orvos

Szám	A tanuló neve	Vallása	Születési helye és ideje	Atyjának vagy gyámjának polg. foglalkozása	A középiskolai tanfolyamot végezte	Érettségi vizsgálatának fokozata	Választott pálya
9.	Kotoff Olivér	gör. kath	Kassa 1898. aug. 6.	kir. számvizsgáló	I-IV. oszt. a bpesti VIII. ker. áll. főgimn.-ban, V—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	festő
10.	Nagy Miklós	r. k.	Makó 1897. aug. 31.	p. ü. m. számvizsgáló	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	jogász
11.	Némethy Imre	ref.	Törökbálint 1898. aug. 17.	b. ü. m. államtitkár	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	bank hiv.
12.	Némethy László	ref.	Törökbálint 1898. aug. 17.	b. ü. m. államtitkár	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	jogász
13.	Radnai Endre	r. k.	Budapest 1898. aug. 11.	postafőfelügyelő	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	mérnök
14.	Rusznak Rezső	r. k.	Budapest 1898. aug. 7.	tanszergyáros	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jogász
15.	Sugár László	izr.	Budapest 1897. júl. 2.	gyak. orvos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	orvos
16.	Teichmann Ernő	r. k.	Budapest 1898. ápr. 10.	a m. k. Hitelbank cégvezetője	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	bank hiv.
17.	Ugray Ákos	r. k.	Budapest 1898. dec. 15.	tanár	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	jogász
18.	Vajda István	izr.	Budapest 1898. jan. 31.	tak. pénzt. oszt. főnök	I—II. oszt. a bpesti VII. ker. áll. főgimn.-ban, III—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jogász

B) Bizottság.

Szám	A tanuló neve	Vallása	Születési helye és ideje	Atyjának vagy gyámjának polg. foglalkozása	A középiskolai tanfolyamot végezte	Érettségi vizsgálatának fokozata	Választott pálya
A V. K. Miniszter 48230/1916. számú rendelete értelmében érettekneh nyilvánittattak 1916. május 22-én.							
1.	Andor Ferenc	r. k.	Budapest 1898. okt. 10.	min. elnökségi s. hiv. főigazg.	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	katonai
2.	Béli Mihály	r. k.	Budapest 1898. febr. 11.	polg. isk. igazgató	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	orvosi
3.	Ebersz György	r. k.	Budapest 1898. ápr. 11.	min. tanácsos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	mérnöki
4.	Fehér Rezső	r. k.	Teschen (Osztr. Szilézia) 1898. júl. 18.	K. S. O. D. főellenőr	I—IV. és VI—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban, V. oszt. az iglói ág. ev. főgimn.-ban	érett	mérnöki
5.	Haeffler István	r. k.	Budapest 1898. jún. 29.	miniszt. s. hiv. igazgató	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	orvosi
6.	Kovács József	r. k.	Szabadka 1898. okt. 11.	bank főtisztviselő	I. oszt. a szabadkai városi főgimn.-ban, II—III. oszt. a zentai közs. főgimn.-ban, IV—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	erdészet
7	Micseh Andor	r. k.	Budapest 1898. máj. 7.	min. tanácsos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jogi
8.	Novák Ervin	r. k.	Budapest 1898. júl. 18.	műszaki tanácsos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	mérnöki
9.	Reichert Frigyes	ág. ev.	Péntekfalu, Sárvári járás Vasm. 1898. febr. 23.	tisztviselő	I. oszt. a soproni ág. ev. liceumban, II—VI. oszt. a bpesti III. ker. áll. főgimn.-ban, VII—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban,	jól érett	mérnöki
10.	Tamásy Árpád	r. k.	Sopron 1898. nov. 25.	déli vas. tisztviselő	I—V. oszt. a székesfehérvári kath. főgimn.-ban VI—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	orvosi
11.	Unger Tivadar	ág. ev.	Budapest 1898. febr. 4.	magánzó	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban,	jelesen érett	konzuli

Szám	A tanuló neve	Vallása	Születési helye és ideje	Atyjának vagy gyámjának polg. foglalkozása	A középiskolai tanfolyamot végezte	Érettségi vizsgálatának fokozata	Választott pálya
	A május—junius havi érettségi vizsgálatokon éretteknek nyilvánittattak.						
1.	Bartal Antal	r. k.	Budapest 1898 jún. 11.	irodakezelő	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	papi
2.	Beczner Ferenc	ref.	Debrecen 1898. máj. 5,	nyugdíjas	I—VI. oszt. a debreceni ref. főgimn.-ban, VII—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	orvosi
3.	Fáy Aladár	ref.	Budapest 1898. ápr. 11.	közegészségi főfelügyelő	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jogi
4.	Frim Zoltán	izr.	Budapest 1898. jún. 10.	u. v. főellenőr	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	jogi
5.	Grimm Ferenc	r. k.	Dobrest 1898. aug. 11.	orvos	I—III. oszt. a bpesti II. ker. egy. kath. fög.-ban, IV—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	orvosi
6.	Hazay Ödön	r. k.	Pozsony 1898. dec. 9.	főhadbiztos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jogi
7.	Kemény Ferenc	r. k.	Budapest 1898. jún. 12.	tanár	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jogi
8.	Lányi Dezső	ref.	Székelyudvarhely 1897. ápr. 19.	tanár	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	erdészeti
9.	Lendvai József	izr.	Temesvár 1899. jan. 6.	nyugdíjas	I—V. oszt. a temesvári áll. főgimn.-ban, VI—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	orvosi
10.	Nagy Pál	ref.	Budapest 1898. jan 10	tanár	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	mérnöki
11.	Oláh Oszkár	r. k.	Holics 1897. márc. 2.	tanító	I—V. oszt. a bpesti II. ker. érseki főgimn.-ban, VI—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll főgimn.-ban	érett	orvosi
12.	Quittner Pál	r. k.	Budapest 1898. jún. 23.	magánzó	I—IV. oszt. a szatmárnémeti kir. kath. fög.-ban, V—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	jogi
13.	Szilágyi Zoltán	ref.	Eger 1898. okt. 5.	honv. őrnagy özvegye	I—V., VIII. o. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban, VI—VII. oszt. a miskolci ref. főgimn.-ban	jelesen érett	jogi
14.	Szobonya Zoltán	ref.	Szeged 1898. okt 16.	papirüzlet tulajdonos	I—II. oszt. a bpesti VI. ker. áll. főgimn.-ban, III—VIII. oszt a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	mérnöki
15.	Trettina József	r. k.	Budapest 1898. okt. 17.	magán-hivatalnok	I—III. o. a bpesti II. ker. kir. kath. egy. fög.-ban, IV—VI o. a bpesti II. ker. érseki kath. fög.-ban, VII VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	jogi
16.	Vranovits Béla	r. k.	Budapest 1896. jún. 25.	nyug. mérnök	I—II. és V—VIII. o. a bpesti I. ker. áll. fög.-ban, III—IV. oszt. a szegedi m. kir. főgimn.-ban	érett	vasuti
17.	Vidéky János	r. k.	Budapest 1894. aug. 14.	tanár özvegye	I—III. oszt. a bpesti reform főgimn.-ban, IV—VI. o. a bpesti X. ker. tisztv.-telepi áll. fög.-ban VII—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban, mint magántanuló	érett	rajztanári

X.

Adatok az intézet történetéhez.

Macht ist das erste, die Kultur höchstens ein ganz sekundäres Ziel.
Burckhardt, Weltgesch. Betrachtungen.

Az iskolai viszonyok, melyek között az 1915/16. iskolai évet töltöttük, lényegesen jobbak voltak, mint a megelőző évben. Felszabadultunk sok akadálytól, mely módfelett nehezítette meg addigi működésünket; megmaradt csak az a lidércnyomás, mellyel a világháború valódi világbetegség gyanánt ránehezedik minden érző lélekre és a nem küzdőkre talán súlyosabban, mint a küzdőkre. Ismét csak vallanunk kell a fenti kegyetlen, fájdalmas jeligét.

Az iskolai évet szept. 6-án nyitottuk meg istentisztelettel. Tanuló gyülekezetünk nem lehetett, mert még nem rendelkeztünk épületünkkel, de már remélhettük annak felszabadulását, mely szept. 14-én meg is valósult, egy évig tartott katonai megszállás után.

A nagymélt. miniszterium gyorsan gondoskodott a nagyon is szükséges helyreállításokról, de ezek sok munkával jártak és huzamosb időbe kerültek. A tanítás tehát szept. 13-án kezdődött a következő helyi beosztás szerint: az I—III. osztály (a párhuzamos osztályokkal) oktatást nyert az I. Fehérsas-téri polgári iskola helyiségeiben, melyeket a székesfővárosi tanács rendelkezésre bocsátani kegyeskedett (A. 82247. VII. sz. határozat), a többi 10 osztály pedig ismét a II. ker. kir. egyet. kath. főgimnáziumban, melynek igazgatósága kartársi készséggel újolag is hajlékot adott. A polgári iskola helyiségeiben tanítottunk 3—7-ig 40 perces órák szerint, a II. ker. intézetben a IV. a) osztályban 8—1-ig 50 perces tanórák szerint, a többi osztályban 3—7-ig 40 perces órákban. Így tartott egyrészt nov. 11-éig, amikor az I—III. a), b) osztállyal, másrészt dec. 2-áig, mikor a többi osztállyal visszatérhettünk intézetünkbe, ahol most már a rendes időben és teljes órákban tanítottunk, mint az alsó osztályokban, természetesen már nov. 11-ike óta. Így folyt a tanítás a rendtartásban megállapított megszakításokkal az iskolai évnek némileg váratlanul jun. 3-ára elrendelt befejezéséig.

Változások a tanári testületben. Minthogy a testületnek hat tanára hadba vonult, a többi tanárok óratöbblettel dolgoztak, mint az előző évben, az intézetben pedig szükség volt a VIII. oszt. párhuzamosítására, a tanker. kir. főigazgató úr (204. sz. rd.) Gyulay Dezső V. ker. áll. főgimn. rendes tanárt ideiglenes szolgálattételre osztotta be intézetünkhez, továbbá Barbier Péter tanár szabadságolásának idejére dr. Schöner Ferenc VIII. ker. áll. főgimn. tanárt. Mikor a dr. Szende tanár családjában felmerült járványos betegségi eset miatt három hétre eltiltatott és saját erőnkből heti 21 óráját nem helyettesíthettük volna, a tanker. kir. főigazgató úr segítségünkre szívesen iderendelte Csudáky Bertalan és Szuchy Endre II. ker. kir. egyet. kath. főgimn. tanárokat, kik megbízásuk gondos teljesítésével kartársi köszönetünket érdemelték ki.

A rendes érettségi vizsgálatokat június 7—10-ig tartottuk meg dr. Négyesy László t. egyet. tanár, orsz. tanáregyesületi elnök úr elnöklete alatt. A januárban kat. akadémiába belépett VIII. oszt. tanulók addigi előmenetelük-

nek megfelelő osztálybizonyítványt kaptak, a május végén bevonultak pedig megelőzőleg megtartott évi vizsgálatok alapján érettségi bizonyítványt nyertek.

A rendes évi vizsgálatok május 22—27-ig voltak, és június 3-án az évzáró gyülekezettel kapcsolatban kiadtuk a bizonyítványokat.

Ez alkalommal nyomatékosan intettük a tanulókat, hogy a hosszú szünidőt ne töltsék el tétlenül, hanem képességeik és hajlamaik szerint álljanak ők is a közügy szolgálatába, így pl. segédkezéssel a „Hadi foglyokat gyámolító és tudósító hivatal"-ban, hol hazafias készségüket óhajtják és köszönettel veszik.*) Jó szolgálatokat teljesíthetnek esetleg katonai kórházakban vagy szanatóriumokban, irodai munkával, vagy gazdasági segédkezéssel, a kisebbek gyógynövények szedésével. Arra is buzdítottuk a tanulókat, hogy katonai iskolákba minél nagyobb számmal lépjenek be a magyar elem megerősítése céljából.

A rk. vallástani vizsgálatokon elnökölt főtiszt. dr. Zelliger Vilmos úr, krisztinavárosi plébános, pápai káplán. — A reform. vallástani vizsgálatokat jelenlétükkel megtisztelték nagymélt. Szász Károly úr, képviselőházi alelnök és nagytiszt. Haypál Benő ref. lelkész úr. Az ág. h. evang. vallástani vizsgálatok dr. Papp Ferenc tanár úr elnöklete alatt folytak le.

A vallási kötelességek teljesítése tekintetében kifogások nem fordultak elő; a husvéti szt. gyakorlatokat a tanulók ismét az intézeti épületben tarthatták meg.

Dr. Erődi Béla, kir. udv. tan., tanker. kir. főigazgató úr október havában meglátogatta a polgári iskola épületében elhelyezett osztályokat, figyelemmel azok elhelyezésére és tanulmányi állapotára.

A tanulók egészségi állapota a mult évinél némileg kedvezőtlenebb volt, amennyiben járványos betegségek miatt 28 hatósági eltiltás fordult elő és ezek közül 16 esetben a tanulók maguk voltak a betegek, a többi esetben pedig valamelyik családtag. — Az újraoltás május 12-én volt.

A testgyakorlatot, mely a megelőző iskolai évben helyiség híján szünetelt, mihelyst visszatértünk intézetünkbe, szorgalmasan műveltük, különösen a katonai gyakorlatokat a nagym. miniszterium erre vonatkozó rendelete értelmében. Meleg köszönettel tartozunk e tekintetben *Cernettig Sándor* cs. és kir. főhadnagy úrnak, ki a felsőbb osztályok tanulóit ezen katonai propedeutikában ismételten oktatni és gyakoroltatni szíveskedett, aminek bevonult tanulóink bizonyosan nagy hasznát veszik. Minthogy Kmetykó Lajos r. tornatanítónk már a mult évben bevonult (jelenleg főhadnagy), a tornatanításban (32 óra), Szaffka Manó r. tornatanítóval (24 óra), dr. Vajda Károly és dr. Zimányi József tanárok, képesített tornatanítók 4—4 órával osztozkodtak.

Amennyiben az a körülmény, hogy a felsőbb osztályok csak decemberben térhettek vissza az intézeti épület rendes viszonyai közé, az iskolai belső életre több tekintetben bénítólag hatott, a tanárokat is megterhelte a nagyobb óraszám, az Önképzőkör ez évben sem alakult meg. Az ének- és zenekör (Tóth Géza vezető tanár és Bodrogi Lajos egyh. karnagy, énektanító gondoskodásával), mihelyt lehetett, lehetőleg munkálkodott, készült az intézeti hangversenyre, egyházi éneket művelt és így a közönség nagy tetszésére előadhatott a krisztinavárosi plébánia-templomban egy Leitner-féle zenés misét saját zenekarával.

*) A mult isk. évben teljesített önkéntes szolgálatokért ezen hivatal kitüntető dícsérettel tisztelte meg Klopstock Róbert jelenleg VII. oszt. és Braun Géza volt VIII. oszt. tanulóinkat.

A Perényi-gyorsírókör dr. Schmidt Márton gondoskodásával külön tanító nélkül saját erejéből serényen dolgozott: hiszen érezték, hogy közeledik az alkalom a félig-meddig megnyert vándordíj végleges birtokbavételére.

A rendkívüli szabadkézi rajztanfolyam is felvette működését, a szokásos rajzkiállítás azonban az iskolai évnek korai befejezése miatt elmaradt.

Iskolai életünk kimagasló pontjai voltak a márc. 17-én rendezett hangverseny „Diákfalva" javára a következő műsorral:

Hymnusz. Előadja az intézet ének- és zenekara. Vezeti Vaikó István VII. a).
1. Moszkovszky: Valse. Zongorán előadja Sugár László VIII. a).
2. Vörösmarty: A vén cigány. Szavalja Hegedüs Tibor VIII. a).
3. Rubinstein: Trio. Op. 52. I. tétel. Előadják hegedün: Mahner István VI. b), gordonkán: Vaikó István VII. a), zongorán: Quittner Pál VIII. b).
4. a) Franz: Ajánlás; b) Renato áriája Verdi „Álarcos bál" című operájából. Énekli: Dr. Bursics Zoltán úr.
5. Székely: Magyar ábránd. Zongorán előadja: Patacsics Béla VII. a).

Szünet.

6. a) Händel: Larghetto; b) Kreisler: Liebesfreude. Előadja Koncz János hegedűművész úr, zongorán kíséri Tarnay Alajos zeneakadémiai tanár.
7. a) Wolff: Biterolf; b) Baumgartner: Chanson d'automne; c) Bordal Thomas Hamlet c. operájából. Énekli Dr. Bursics Zoltán úr.
8. Chopin: Mazurka; Keringő. Előadja: Tarnay Alajos zeneakadémiai tanár úr.
9. Goldmark: Air. Laub: Polonaise. Előadja Koncz János hegedűművész úr, zongorán kíséri Tarnay Alajos zeneakadémiai tanár úr.

A szövetségesek himnuszai. Előadja az intézet ének- és zenekara. Vezeti Vaikó István VII. a).

E hangverseny anyagi eredményéről alább lesz szó, itt hálás köszönetet mondunk Tarnay Alajos orsz. zeneakad. tanár és Koncz János hegedűművész uraknak a hangverseny fénypontjait képező önzetlen szíves közreműködésükért, nemkülönben dr. Bursics Zoltán úrnak, volt növendékünknek és a nagylelkű közönségünknek. Egyúttal említjük, hogy március 15-ét is ünepeltük szűkebb körben szavalattal, ének- és zenedarabok előadásával.

A *„Diákfalva"*-akciónak története van. Vezetője *Baumgartner Alajos* tanár úr, a VII. a) oszt. főnöke, ki erről a következőket jelenti:

„Diákfalva."

Intézetünk VII. a) osztálya vetette fel azt a gondolatot, hogy a magyar középiskolai ifjúság járuljon hozzá egy, az oroszok által lerombolt kárpáti falú helyén felépítendő „Diákfalva" költségeihez. Minthogy a tanári kar az eszmét nemesnek és a kivitelre alkalmasnak találta, Berényi Sándor és Vaikó István VII. a) oszt. tanulók aláírásával lelkes hangú felhívás ment szét 1915. szept. 25-én az ország összes középiskoláihoz. A szétküldött csekkek útján 8262.08 K érkezett be 1916. május 20-áig a Pesti Hazai Első Takarékpénztárhoz. A mi intézetünk háromféle tételben küldött be összesen 1471 koronát, mely összeggel az első helyre jutott a gyűjtésben részt vett 39 iskola és 2 magános sorában. Az említett három tétel a következő:

az osztályok gyűjtése	500.— K
a márc. 17-i ifj. hangverseny tiszta jövedelme	821.— „
Dr. Vimmer Károlyné pártogásával tartott művészestély jövedelmének fele . .	150.— „
Összesen .	1471.— K

Az 500 K gyűjtés részletezése viszont ez:

II. a)	. . . . .	26.34 K
II. b)	. . . . .	41.— „
III. a)	. . . . .	48.70 „
IV. a)	. . . . .	13.70 „
V. b)	. . . . .	34.50 „
VI. a)	. . . . .	62.80 „
VI. b)	. . . . .	37.— „
VII. a)	. . . . .	174.66 „
VII. b)	. . . . .	21.30 „
VIII. a)	. . . . .	40.— „
	Összesen .	500.— K

A tanév végén ugyancsak Berényi Sándor és Vaikó István nevével a gyűjtésről szóló jelentés ment az érdekelt intézetekhez, mely jelentésnek eme sorai világítják meg a mozgalom eredményét:

„A begyült összeg nem elegendő arra, hogy „Diákfalva" felépíttessék. A „Feldúlt Kárpáti Tűzhelyeket Felépítő Országos Bizottság"-gal többrendbeli megbeszélés alapján arra az eredményre jutottunk, hogy a begyűlt pénzből fel fog épülni a „Diáksor". Ez 12 házból fog állani és emléktábla fogja hirdetni minden házon, hogy melyik intézet, illetve mely intézetek ifjúságának áldozatkészségéből épült. Ha egy intézet adakozása kitesz 600 K-t, vagy többet, az külön házat kap, külön emléktáblával. Ha egy intézet adakozása kisebb 600 K-nál, úgy egy táblán annyi intézet nevét és gyűjtését fogják megörökíteni, amennyi együtt kitesz kb. 600 K-t".

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár 1916. június 14-én a felnövekedett kamatokkal együtt 8361.— K-t küldött be a „Feldúlt Kárpáti Tűzhelyeket Felépítő Orsz. Bizottság"-nak.

További kiválóbb eseményünk volt március hó 25. és 26-án a Gyakorló Gyorsírótársaságtól intézetünkben megtartott IV. fővárosi írásverseny, melyen iskolánk gyorsírói negyedszer egymásután és azzal véglegesen elnyerték a vándordíjat (Le Triomphe-bronzszobor).

Erről szól értesítőnk külön fejezete. Egyúttal, versenyről lévén szó, említjük, hogy a Röser-féle tanintézettől rendezett tornaversenyen Hoppe, Béli, Unger T. és Tutschner nevű tanulóink pontversenyben győzelmi díjul elnyerték a „Hadi kupát".

Végül fel kell említenünk a nm. miniszteriumtól május 1-jére elrendelt, adományozással kapcsolatos iskolai ünnepélyt, melyen az igazgató bevezető szavai után dr. Madzsar Imre tanár előadást tartott az északkeleti kárpátokról, mely előadáshoz Nemes Zoltán VII. b) o. t. szépen sikerült szemléltető térképet készített.

Egyéb iskolai adatainkat a nm. miniszterium 14092/916. sz. rendeletének megfelelően annak pontonkint előírt rendjében a következőkben soroljuk fel:

I. Iskolánk és a háború.

Az intézeti épületet 1914. szept. 14-től 1915. szept. 15-ig a gyulafehérvári 2. vártüzéri zászlóalj pótszázada foglalta le. (V. ö. az 1914—15. évi Értesítőt). Ebből kifolyólag a tanítást nem kezdhettük meg intézetünkben, melybe csak november 11-én illetve dec. 2-án térhettünk vissza az épület és a berendezés helyreállítási munkálatainak befejezésével; addig tanítottunk, mint

fenntebb említettük, a Fehérsas-téri közs. polg. iskolában és az Ilona-utcai II. ker. kir. egyet. kath. főgimnáziumban, 15 osztállyal délutáni időben 3—7-ig 40 perces órákban, 1 osztállyal délelőtt 8—1-ig teljes órákban. A tornatanítás ezen idő alatt a helyzet nehézségei miatt némi rövidséget szenvedett.

Az idegen épületek iskolák lévén, a célnak természetesen teljesen megfeleltek, az Ilona-utcai gimnázium azonban nem lévén berendezve délutáni ill. esti tanításra, a világítás hiányosnak mutatkozott.

II. Az intézeti tanárság.

1. Hadba vonultak következő tanáraink: dr. Szalóki Róbert, szolg. kiv. hadnagy, a kassai 9. hv. gyalogezredhez, jelenleg főhadnagy, a cs. és kir. kormányzóságnál Belgrádon. Dr. Mohr Győző, népf. hadnagy a miskolci 10. hv. gyalogezredhez, jelenleg főhadnagy, sign. laudis, pályaudvar parancsnokság Kovel (most?). Kőszegfalvi Endre, tart. hadnagy, a komáromi vártüzérséghez, jelenleg főhadnagy. Kmetykó Lajos, tart. zászlós a kassai 9. hv. gyalogezredhez, jelenleg főhadnagy, kassai 9. hv. gy. ezr. pótzászlóalj Kassán. Bujdosó József, népfelkelő, a cs. és kir. 69. gyalogezredhez Székesfehérvár, jelenleg kadét, olasz harctéren. Schidella István, népfelkelő a cs. és kir. 85. gyalogezredhez, jelenleg szakaszvezető, orosz harctéren?

2. A hadba vonult tanárok helyett tanítottak az itthon maradt tanárok és a főigazgató úrtól ideiglenesen ide beosztott Gyulay Dezső V. ker. főgimnáziumi tanár.

3. Az egyes tanárok ebből keletkezett óratöbbletét feltünteti az Értesítőhöz mellékelt tantárgyfelosztás.

4. A tanároknak a háborúval kapcsolatos tevékenysége az iskolán belül főkép a különböző címen folyt gyűjtésekben és adakozásra való buzdításban mutatkozott.

5. A háború vonatkozásainak felhasználására egyes tantárgyak keretében a történeti tanítás és az auctorok olvasása megfelelő alkalmat adtak párhuzamok és analogiák feltüntetésére tanításban és dolgozatokban. Hadi előadást tartott dr. Madzsar Imre tanár az északkeleti Kárpátokról. Vetítésekben bemutattuk a világháború eseményeit.

6. Háborús emléktárgyak gyűjtésére alkalmunk nem volt.

7. A „Behívott katonák visszamaradt családtagjának segélyezésére fordítandó alap" javára a tanári testület eddigelé 1871 K-t adományozott, hadikölcsön jegyzésben a tanárok 37900 K-val szerepelnek.

8. A tanároknak a háborúval kapcsolatos intézeten kívüli tevékenységét illetőleg többen működtek mint közgyámok segélyezési akciókban.

III. A tanulók.

1. Önként jelentkezett tanulóink nem voltak.

2. A besorozott tanulókat l. a névsorban.

3. Az intézet hadba vonult régibb tanulóira vonatkozó adatok közlése fejezetünk legfájdalmasabb része. Ámbár halasztható lett volna a békekötés utáni időre is, a tanári testület többsége úgy vélekedett, hogy már most közlendő azon régibb tanulóink dicső névsora, kik életüket feláldozták a hazáért, akiknek a mult évi Értesítőnk „In memoriam"-lapját szenteltük; közöljük tehát Értesítőnk elején.

A névsor nem tart igényt teljességre, aggódva nézhetünk elébe folyta-

tásának. A békekötés utáni időben (vajjon mikor!) gondoskodni fogunk, hogy intézetünkben méltó módon megörökíttessék. Megemlékeztünk róluk az évzáró beszédben is, melynek végeztéül isten áldását kértük ősz királyunk Ő Felségére és győzelmet hőslelkű harcosainkra.

4. A tanulók a tavalyi Értesítő 46. lapján feltüntetett 2293.50 K adományon felül adományoztak a következő célokra:

A József kir. herceg szanatórium javára . .	230.73 K
Karácsonyi adományok a hadseregnek . . .	425.75 „
Kárpáti falvak helyreállítására: gyűjtés . . .	500.— „
„ „ márc. 17-iki hangverseny jöv. .	821.— „
„ „ Dr. Vimmer K.-né adománya .	150.— „
„ „ adakozás május 1-én . . .	384.— „
„ „ Donáth Pál I. o. t. adománya .	25.— „
Hadi bélyegekre	201.— „
Emlékgyűrűkre	41.— „
Bolgár vörös kereszt javára	121.— „
Amputált katonák javára	16.— „
Összesen . .	2915.48 K

Ezenkívül gyűjtöttek a tanulók könyveket a katonák számára és beszolgáltattunk 319 darabot, tulajdonképp sokkal többet, mert folyóiratokat, akárhány füzetet vagy számot foglaltak magukban, egy darabnak számítottuk. Bélyegeket is gyűjtöttek a tanulók.

5. A tanulók társadalmi akciójának köszönhető az említett hangverseny nagysikere. A tavalyi szünidőben két tanulónk önként dolgozott a Hadi foglyokat gyámolító és tudósító hivatalban.

6. A háború hatása a tanulmányi előmenetelre, szorgalomra, viseletre, vallásra és erkölcsös érzületre.

A háború hatása mindezekre inkább közvetve szemlélhető a család médiumán át, amennyiben a család legfontosabb tényezője az iskolai nevelésnek is. Ilyen szempontból körkérdést intéztünk a tanulókhoz az iránt, hogy családjaik köréből hányan vonultak be hadba. A feleletek összegezése meglehetősen nagy számot adott: 480-an vannak és ezek közül elesett 97. — A kedélyi hatások fel nem mérhetők, az apa esetleges távolléte azonban érthető módon nem egy esetben nem üdvös hatással volt a tanuló szorgalmára, és ebből kifolyólag előmenetelére és viseletére is. Ethikai tekintetben nincs okunk különös panaszra.

7. Mezőgazdasági munkásságra alkalom nem volt.

8. Háborús tevékenység kifejtésére alkalom nem volt.

9. A szülők érdeklődése az iskola és gyermekeik iránt feltünő volt az intézeti épület lefoglalása folytán támadt aggodalmakban, az intézet felszabadítására irányult törekvésekben és ennek elérése után is megmaradt a szokott mértékben. A hadba vonulásokból kifolyólag az Ifj. Segélyzőkört többször vették igénybe, mint máskor.

10. A háború hatása alatt az ifjúság honszeretete és áldozatkészsége csak fokozódott, a felsőbb osztályok szelleme komolyabb lett; nagyobb érdeklődés is mutatkozott a katonai pálya iránt.

IV. A tanulók létszámára nézve, akár rendes, akár magántanulók tekintetében a háború említésre méltó változást nem idézett elő.

Ezzel be is fejezzük iskolánk 1915—16. évi krónikáját.

Fontosabb rendeletek.

Szfőv. Tan. 82247. sz. Átengedi az I. ker. polg. iskola helyiségeit.

Főig. 204. sz. Gyulay Dezső V. ker. áll. főgimnáziumi r. tanár ideiglenes szolgálattételre beosztatik intézetünkhöz.

Min. 105141. sz. Dr. Acél Dezső orvos az 1915—16. tanévben is megbízatik az isk. orvosi teendők ellátásával.

Min. 152695. sz. Barbier Péter tanár szabadságolása.

Főig. 3095/916. sz. Dr. Schöner Ferenc VIII. ker. tanár szolgálattételre beosztatik intézetünkhöz.

Főig. 3435. sz. Engedély, hogy a budai középiskolák és a kegy. r. főgimn. gör. kath. vall. tanulói az itteni intézetben hallgathassák a hittani előadásokat.

Min. 6639. sz. Olyan tanulók, kiknek lakóhelyükön is van megfelelő középiskola, csak kivételes esetekben vehetők fel budapesti gimnáziumba, ha helyben levő intézetükből kiléptek.

Min. 14090. sz. A négy felső osztályban az egyes tantárgyak anyagának lényeges részei, különösen a reális tantárgyak, már április közepéig végeztessenek.

Főig. 3861. sz. Csudáky Bertalan és Szuchy Endre tanárok ideigl. kisegítésre beosztatnak intézetünkhöz.

Min. 48230. sz. A VIII. oszt. tanulók osztály- és érettségi vizsgálatai ügyében.

Min. 51586. sz. Az isk. év a tanulókra nézve junius 3-án befejezendő.

Min. 56972. sz. Rendelet a bevonult ill. népfölk. szemlén alkalmasoknak talált tanulók vizsgálatairól.

Min. 42330. sz. Dr. Négyesy L. t. egyet. tanár megbízatik az éretts. vizsgálaton való elnökléssel.

XI.

Iskolaorvosi jelentés.

A gimnázium 16 osztályának tanulói közül 29 volt rövidlátó, 4 volt messzelátó, 6-nak volt más látászavara.

Az iskolai év alatt a következő fertőző megbetegedések fordultak elő: kanyarója volt 3 tanulónak, bárányhimlője 4 tanulónak, vörhenye 5 tanulónak, roncsoló toroklobja 2 tanulónak, hökhurutja 1 tanulónak, fültőmirigylobja 1 tanulónak; összesen 16 tanulónak volt fertőző betegsége.

Torna alól az iskolai év tartamára 52 tanuló, 4—8 hétig 14 tanuló volt felmentve.

Dr. Acél Dezső,
egyet. tanársegéd, h. iskolaorvos.

XII.

Alapítványok.

Friedmann Ignác alapítvány.

Az alapító levél kelt Budapesten 1913. évi február hó 21-én; jóváhagyatott: a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak 1913. évi április hó 17-én 52.004. sz. alatt kelt rendeletével.

Eredeti tőke, mely az intézet által kézbevétetett, volt: egy darab az egyesült budapest-fővárosi takarékpénztár által 0813. sz. alatt 200 K (kettőszáz koronáról kiállított takarékbetét könyvecske, mely 5%-ot kamatoz.

Az alapítvány évi kamatja, a budapesti I. ker. állami főgimnáziumnak I—IV. osztályába járó szegény, jó tanulónak adatik ki. Az alapító Winkler Pál családja fenntartja magának azt a jogát, hogy az alapítványi tőke esetleges emelése alkalmával a jutalmazásra nézve, mely jelen alapító levél értelmében csak alsó osztályú tanulónak szól, úgy rendelkezzék, hogy felsőbb, vagy épen VIII. osztályú, szegény, de kiváló tanuló jutalmaztassék.

Az adományozási jog az intézet tanári testületét illeti meg, szavazategyenlőség esetén az elnöklő igazgató szavazata dönt. Ő veszi fel a kamatokat és fizeti ki a jutalmat az év végén és okmányokkal igazolt jelentést tesz a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak.

Egyesült Budapest-fővárosi Takarékpénztár alapítványa.

Az alapító levél kelt Budapesten 1896. évi november hó 18-án; jóváhagyatott: a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak 1897. évi február hó 19-én 70.307/96. sz. alatt kelt rendeletével.

Az alapítvány tőkéje fejében az intézet átvett az alapítvány javára kötményezett 5000 kor. névértékű, 4%-ot kamatozó Egyesült Budapest-fővárosi takarékpénztári Záloglevelet szelvény nélkül.

A kamatokból évenkint 200 K ösztöndíj adandó utólagos félévi részletekben és pedig január hó 2-án és a tanév végén az intézet igazgatósága által láttamozott nyugtára, az intézetnek vallásfelekezetre és nemzetiségre való tekintet nélküli tanulónak.

Feltételek: a) szegénység,

b) jó erkölcs és jeles előmenetel.

Az ösztöndíj élvezete addig tart, míg az ösztöndíjas ezen intézetnek nyilvános rendes tanulója és a feltételeknek megfelel.

Az adományozási jog az Egyesült Budapest-fővárosi Takarékpénztár igazgatóságát illeti meg; a tanári testület három tanulót jelöl ki ezen ösztöndíj elnyerhetésére.

Az ösztöndíj az intézeti igazgatóság által láttamozott nyugtára az Egyesült Budapest-fővárosi Takarékpénztár központi osztályának pénztáránál, V. ker. Dorottya-utca 4. sz. alatt vehető fel.

XIII.

Ösztöndíjasok.

A *Mária Terézia*-féle alapból (egyenkint 240 K): Andor Endre VI. a), Bárdos Lajos VII. b), Kempf Pál VIII. a), Várady József VIII. a).

A *jövedékbirsági* alapból: Kogler Károly II. b) (200 K), Szondy Jenő VI. b) (300 K).

A *Plattschläger*-féle alapból (egyenkint 300 K): Hajnal Miklós I. a), Hincz Győző IV. a), Somlyai Szabó Zoltán IV. a).

A *millenniumi* ösztöndíj alapból: Alkér Tibor V. b), Radnai Endre VIII. a) (egyenkint 200 K).

A *Majovszky*-féle alapból: Kuhinka Gyula V. b) (380 K).

A *győri kir. árva*-alapból: Vigassy Lajos VII. a) (300 K).

A *Reviczky*-alapból: Nagy Miklós VIII. a) (500 K).

A *gr. Pálffy János*- alapból: Szilágyi Zoltán VIII. b) (700 K).

A *váczi püspök*-alapból: Orbán László VII. a) (240 K).

Az *egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár* ösztöndíj-alapból: Quandt Richárd VII. b) (200 K).

Az *államerdészeti* alapból: Ambrus Loránd V. b), Kmetony István VI. a) (egyenkint 200 K).

A *Csupor*-féle alapból: Berkes Béla V. a) (171.20 K).

Az *Obermayer-Deininger* alapból: Jókúthy Miklós III. b) (160 K).

A *Balassa Antal*-alapból: Wikkenhauser Gusztáv V. a) (72.65 K).

A *Belánszky* püspök-alapból: Zettler János II. a) (210 K).

A *fiumei* ösztöndíj-alapból: Dévény Dezső V. a) oszt. tanuló és Naberschnig Romeo VI. a) oszt. tanuló (egyenkint 600 K).

Az ösztöndíjak összege 7293 K 85 f.

Tanulmányi segélyt kaptak: Gavik Ferenc VIII. a), Teveli László VI. a) és Vaskó Andor III. b), egyenkint 100 K.

XIV.

Érdemsorozatok.

Az előmenetelben : 1 = jeles ; 2 = jó ; 3 = elégséges ; 4 = elégtelen.

A magaviseletben : 1 = jó ; 2 = szabályszerű ; 3 = kevésbé szabályszerű ; 4 = rossz.

Egyebekben : ism. = ismétlő ; ö. = ösztöndíjas ; tm. = egészen tandíjmentes ; ftm. = féltandíjmentes ; fm. = felmentve.

I. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Algöver László	3	3	2	3	3	4	4	3	2	1
	Alm Emil	3	4	4	3	3	4	4	3	3	1
	Bacsa József	1	3	4	3	3	4	3	3	1	1
	Balog József	1	2	1	2	2	1	1	2	2	1
5	Barba Péter	4	3	4	3	3	4	3	3	3	2
	Bárczy Antal	3	4	4	4	4	4	4	3	2	2
	Bárdos György ftm.	1	1	2	2	2	2	1	2	2	1
	Bertányi Lajos	2	4	4	3	3	3	2	2	2	1
	Bydeskuty Károly	2	2	3	3	3	3	2	3	2	1
10	Csepeli Gyula	3	3	3	3	3	4	4	3	2	2
	Décsy Alajos	1	2	2	2	2	3	3	2	2	1
	Donáth Pál	2	2	2	2	1	3	2	2	2	2
	Fábián László	1	1	2	2	2	2	2	2	fm.	1
	Fenyő Iván	2	3	2	2	2	3	2	3	2	2
15	Fischer Ödön	1	4	4	3	3	3	3	3	2	2
	Frank Tivadar	3	3	4	3	3	3	3	2	2	1
	Gold Tibor	2	2	2	3	3	2	1	1	1	1
	Gross Ottó	2	2	3	3	3	3	2	2	2	1
	Gruber Sándor	3	2	3	3	3	3	3	2	2	1
20	**Hajnal Miklós** ö.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Helyi Gyula	4	4	4	4	4	4	4	3	2	1
	Hervai István	3	2	3	3	3	3	3	3	2	1
	Herzfeld Imre	4	3	4	3	3	4	2	3	2	2
	Jely Kornél ftm.	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
25	**Kappel Gyula**	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Kis János	1	2	3	3	3	3	3	3	1	1
	Klein Dezső	3	4	4	4	3	3	3	3	2	2
	Kovács András	3	4	4	4	4	4	4	3	2	1
	Kövér Ferenc	3	4	4	3	3	4	4	3	2	2
30	Krausz István	3	3	3	3	2	4	3	3	2	2
	Krompecher István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Mihajlovits György	2	3	4	4	3	3	4	3	2	1
	Missuray László	1	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Moldován Gaszton	2	3	3	3	3	2	2	2	2	1
35	Peiniger Sándor	1	2	2	2	2	3	1	3	2	1
	Pflum Károly ftm.	1	1	2	2	2	1	1	2	1	1
	Pless László	2	3	2	3	2	3	3	2	2	1
	Radnai Ferenc ftm.	1	1	2	2	2	3	1	2	2	1
	Radványi Imre ftm.	2	3	3	2	2	3	2	2	1	1
40	Rezmann Lajos	3	4	4	4	4	4	3	2	2	2
	Róna György	3	3	3	3	3	3	2	2	1	2
	Sándor György	2	2	2	2	1	3	2	2	2	1
	Schindler Tibor	2	3	3	3	2	3	3	2	3	2
	Schranz Ödön	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1
45	Schreder Elemér	2	3	3	3	3	4	4	3	2	2
	Skripek Dezső	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Spiegel Miklós ism.	2	3	3	3	2	3	2	2	1	1
	Stransky Péter	2	2	3	2	2	3	3	3	2	1
	Strelinger József	3	3	5	3	3	4	4	3	3	3
50	Szabó Aladár	3	4	4	4	4	4	4	3	fm.	2
	Szabó Károly	1	2	3	3	3	3	2	3	2	1
	Szabó László	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1
	Szarvady Sándor	3	3	3	3	3	4	2	3	2	1
	Székely Lajos	3	3	4	3	3	4	4	3	2	1

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
55	Szilasi István ftm. ..	3	2	2	2	2	3	3	3	2	2
	Szőllősi István	3	2	2	3	3	3	4	3	3	3
	Szőnyi Pál	2	1	1	1	1	1	2	3	2	1
	Thyll István	2	2	3	3	2	3	2	2	2	1
	Trendl Ferenc	3	3	3	3	3	4	4	2	1	2
60	Varga Károly ism. ..	3	3	4	3	3	4	3	3	3	1
	Verő György	3	3	3	2	2	3	1	3	2	1

Kimaradtak: Gasparetz Pál, Edvi Illés Endre.
Összesen: 63.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Antal Endre	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Árvai György	3	3	4	4	4	4	4	3	3	2
	Balog Miklós ftm.	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1
	Baróti Ernő	3	4	4	4	4	4	4	3	3	2
5	Berényi Gábor ftm.	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1
	Biró József	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Borbély László ftm.	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1
	Brenka Ferenc	3	3	4	4	4	4	3	3	3	1
	Bursch Elek	2	2	2	2	2	3	3	2	2	1
10	Büki Kálmán	2	3	3	4	3	4	3	3	2	1
	Farkas Imre	3	3	3	4	3	4	3	3	fm.	1
	Fazekas László	1	2	3	2	2	3	1	2	2	1
	Friedländer Aladár	2	2	1	3	2	3	2	2	2	2
	Fuchs Hugó	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1
15	Gabona László	2	3	3	3	2	2	2	2	2	1
	Glasz Ferenc	1	2	3	3	2	3	1	3	1	1
	Goldmann Géza	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1
	Göczy Miklós	2	3	3	3	3	3	3	3	fm.	1
	Győry Miklós	1	2	2	1	1	3	2	2	2	1
20	Haggenmacher József.	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
	Hámos László	1	1	1	2	2	1	2	2	2	1
	Heuthaler György	4	4	4	4	4	4	4	3	3	2
	Horváth Sándor	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Jánky István	1	2	2	2	2	3	3	2	1	1
25	**Kállay Béla** tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kemény Iván	2	3	3	2	3	3	3	2	1	1
	Klima Kornél	2	3	3	2	2	4	3	3	1	1
	Kovács Jenő tm.	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2
	Kölmel József	2	3	3	3	3	3	3	2	1	1
30	Körmendi Nándor	3	3	3	2	2	3	3	3	2	1
	Lukács Endre	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Markovits Márton	3	3	3	3	3	4	3	3	fm.	1
	Matolcsy Endre ftm.	2	1	1	2	2	3	3	1	2	2
	Menczer Ernő	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2
35	Merényi Gábor	2	2	2	2	2	3	3	2	1	1
	Miklós István	3	3	3	2	2	3	3	3	2	2
	Mina János	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Nagy Lajos	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Odor Béla	1	2	3	3	2	3	1	2	1	1
40	Orbán István	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1
	Ormos Lajos	3	2	2	1	1	2	3	2	2	1
	Oszoli János	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1
	Pál György	2	2	2	3	2	3	3	3	3	1
	Pauk Imre	2	2	2	2	2	2	3	2	2	1
45	Perrey-Peron Miklós	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Petrich Ferenc	1	3	3	2	2	3	2	2	2	1
	Rehák Géza ftm.	1	2	2	2	3	2	2	2	1	1
	Reiner Imre	3	3	3	3	3	3	4	3	fm.	2
	Sághy Béla	1	3	3	3	3	3	3	3	2	1
50	Schwarz Ágoston	1	4	4	4	4	4	3	3	2	1
	Sozánszki Mihály ism.	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2
	Szász Károly	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Székely János	2	3	3	3	3	3	2	2	3	1
	Ugrob István	1	3	3	2	2	3	3	2	1	1
55	Ulmer László	1	1	1	2	1	2	1	2	2	1
	Urbanovich László	1	2	2	2	2	1	1	2	2	1
	Vukán István	2	2	3	2	2	3	2	2	1	1
	Wolf Lajos	3	3	3	2	2	3	3	3	3	2

Kimaradtak: Berkovits Lajos, Deák Miklós, Neumann József, Rolla Géza.
Magántanuló: Radasin Milán.
Összesen: 63.

II. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Andrási Elemér	2	3	3	3	2	3	1	2	2	1
	Berger Pál ftm.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Bíró Pál	1	1	1	1	1	1	1	2	fm.	1
	Breznitzky Kálmán tm.	1	2	2	2	2	1	1	2	1	1
5	Budai György ftm.	2	3	3	3	2	1	2	2	3	2
	Czölder Pál tm.	1	2	3	1	1	1	1	1	1	1
	Domány Endre	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Ernst István	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1
	Falvi Döme ftm.	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1
10	Fenyő György	2	2	2	2	2	3	1	2	1	1
	Ferenczi Iván	1	3	3	3	2	2	1	2	2	1
	Ferenczi Oszkár	2	3	3	3	2	2	2	2	3	2
	Fischer István	3	4	4	3	3	3	3	2	2	2
	Fischer Pál	1	1	2	1	1	1	2	2	fm.	1
15	Fussfeld Pál	2	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Gasperik János	1	2	2	2	2	3	2	2	2	1
	Gömöry Károly ftm.	1	2	3	2	2	2	1	2	2	1
	Grallert Frigyes	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hoffmann Tibor	2	3	3	3	3	2	2	2	3	2
20	**Hollán Ernő**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Ivanich Ferenc ftm.	1	1	2	1	1	1	2	2	2	1
	Kalmár László ftm.	2	2	1	3	2	1	1	2	2	1
	Kálmán Ferenc ftm.	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Kelemen Ferenc	1	3	3	3	3	3	3	2	2	2
25	Kemény Dezső tm.	1	2	1	2	2	1	2	2	2	1
	Kirchner Pál	2	3	3	3	2	3	3	2	1	1
	Konerza Adolf	3	4	3	4	3	3	3	3	2	2
	Kuti Loránt ftm.	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1
	Ligeti Jenő	3	2	2	2	2	2	2	2	2	1
30	Ligeti László	2	2	2	3	2	1	2	2	2	1
	Mandity Bonó	3	4	4	4	3	4	3	3	2	2
	Martinovich Emil ism.	3	3	3	3	2	2	2	3	3	2
	Mohilla István	3	4	4	4	4	2	3	3	2	2
	Murai József	2	2	2	2	2	1	3	2	1	1
35	Némethy György	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Nicora Béla tm.	1	1	1	2	2	1	1	2	1	1
	Pogáts Tibor	3	4	4	3	3	3	3	3	2	2
	Polcz Viktor	3	3	3	3	3	4	2	3	2	2
	Pritz Marcel tm.	2	2	2	3	2	2	1	3	2	2
40	Rainer Valér	2	2	2	3	3	2	2	2	2	1
	Reidner Richard ftm.	2	2	2	1	1	2	1	1	1	1
	Rosenthal Olivér	1	1	2	2	2	1	2	2	1	1
	Sáfár Jenő ftm.	2	3	3	2	2	2	1	2	2	1
	Schreiber Gyula	3	4	4	3	3	3	3	2	2	2
45	Siller Ferenc	1	3	3	4	3	2	3	3	3	2
	Szentiványi Imre tm.	1	1	2	2	1	1	1	2	2	1
	Varga Béla ftm.	1	2	3	2	2	2	1	2	1	1
	Varga József ftm.	1	2	3	3	3	2	2	2	1	1
	Weiszberger Gábor	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
50	Wimmerth Béla	3	4	4	3	3	3	3	3	3	2
	Zettler János ftm. ö.	1	3	2	2	2	2	2	2	1	1

Kimaradtak: Arányi József, Gaal Endre, Hervai László, Schwarz Vilmos.
Magántanulók: Kartal Jenő, Kőszegi Tibor, **Okolicsányi-Kuthy Zoltán.**
Összesen: 58.

II. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Bartos Béla	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Benkő Imre	3	2	3	3	2	1	3	3	1	2
	Berényi Pál ftm.	1	3	2	3	2	2	1	3	1	2
	Bernhard József ftm.	1	1	2	2	2	2	1	2	1	1
5	Bogisich Elemér	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2
	Bokrossy Ede	3	4	4	3	3	3	3	2	2	2
	Brust Ödön ftm.	1	3	3	3	3	2	1	3	2	1
	Csák Tibor	2	3	3	3	2	3	3	3	2	1
	Csillag László	1	3	3	3	2	3	3	2	2	2
10	Czaha János ftm.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Deutsch László	3	3	2	3	3	3	3	3	2	1
	Erber Pál	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1
	Fehér Dezső tm.	1	2	3	3	2	2	2	3	2	1
	Flesch Béla	2	3	1	3	3	1	3	2	2	2
15	Geszti Ödön	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
	Gömöri György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gramiss Dezső	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Gross Ferenc ftm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hincz Gyula	2	2	3	2	2	3	2	2	2	1
20	Jakab Gyula ftm.	1	3	3	3	3	2	2	2	2	1
	Kemény Lajos	3	4	4	4	4	4	4	3	2	1
	Kiss Kálmán tm.	2	3	2	3	2	2	3	3	3	1
	Kogler Károly	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Kozma Gyula	2	3	4	4	3	3	3	3	2	1
25	Körmendy József tm.	1	1	1	2	1	2	2	2	1	1
	Lukács Pál	3	4	4	4	3	3	3	3	3	1
	Madarász Aladár tm.	1	1	1	2	2	1	1	2	1	1
	Martinek Tibor ftm.	2	3	2	2	2	2	1	2	1	1
	Mészáros Lajos ftm.	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1
30	Molnár Zoltán ftm.	1	2	1	2	1	2	2	2	1	1
	Mosdóssy Imre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Münszter Lipót	2	1	2	2	3	2	2	3	1	1
	Oberhuber Béla	3	4	4	4	4	3	3	2	2	1
	Radasin Milán tm.	1	2	3	3	2	2	3	3	2	1
35	Raichle Ferenc	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1
	Reich Imre ftm.	1	3	2	2	2	3	2	3	1	2
	Schwarz Endre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Szabó Endre	2	3	2	3	3	3	3	3	2	1
	Szabó György tm.	1	3	2	2	2	3	2	2	1	1
40	**Szegedy-M. Gy.** tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Széky Péter tm.	1	2	2	2	2	3	2	3	2	1
	Szigeti Endre	1	2	3	3	2	3	3	2	2	1
	Szilágyi Imre	2	3	4	4	3	4	4	3	3	2
	Sztankovich Andr. ftm.	2	3	2	2	2	3	3	2	2	1
45	Tóth Miklós	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Ulmer Pál	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Vadász Miklós	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Varga Péter	2	3	3	3	3	4	3	2	2	1
	Wallenstein József	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
50	**Watzek István**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Zseranszky Pál ism.	1	1	3	2	2	1	2	2	2	1

Kimaradtak: Csillag István, Kulcsár Lajos, Palágyi Dénes.
Magántanulók: Nadler Norbert, **Singer Oszkár**, Somossy Miklós.
Összesen: 57.

III. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Andor Ferenc tm. ..	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1
	Auer Miklós	2	2	1	2	1	1	2	2	1	1
	Barta Béla	3	3	2	3	3	3	4	1	1	1
	Biró Marcell	1	2	2	2	2	3	3	2	1	1
5	**Bittenbinder L.** tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Bonta György	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1
	Dezsényi László ism. ..	2	3	3	3	2	2	4	3	2	2
	Enders Jenő	3	3	3	3	1	2	3	3	1	1
	Erdélyi Ferenc	1	4	4	3	2	3	3	2	1	1
10	Frank László	1	2	1	3	3	3	3	2	2	2
	Giesz László tm.	1	2	1	2	2	1	1	2	1	1
	Gleich Ferenc	3	4	3	3	2	2	3	1	1	2
	Görög Sándor	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Haich Béla	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15	Hampel László	1	2	3	3	2	2	3	4	1	1
	Harbács Lajos tm. ..	1	2	1	3	3	2	3	2	1	1
	Heinrich Antal tm. ..	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1
	Holluby Zoltán tm. ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Horsetzky Pál	3	3	3	2	2	2	3	3	fm.	1
20	Hölterle Ivor ism.	2	3	2	3	3	3	4	1	1	2
	Ivanich Károly tm. ..	1	2	2	2	1	1	2	1	2	1
	Kesselbauer Pál ftm. ..	2	2	2	2	2	2	3	3	1	1
	Kramer Lipót	1	3	3	3	2	2	3	4	1	2
	Krompecher L. ftm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25	Kun Zoltán ism.	2	3	4	3	3	3	3	3	1	2
	Lindner István	1	2	1	2	1	1	2	3	1	1
	Lipárt Imre	2	2	2	2	1	2	3	3	1	1
	Moldován Felicián ftm.	2	2	2	3	2	2	3	3	fm.	1
	Nikovich Sándor	1	3	2	3	3	3	2	3	1	1
30	Nyári Kamill	2	4	3	3	3	3	3	3	1	2
	Oszt Lőrinc tm.	2	3	3	3	2	3	3	2	1	1
	Ott József	1	3	2	3	3	2	3	2	2	2
	Papp László	2	2	4	3	3	3	2	3	1	1
	Ruschil Albert tm. ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
35	Sebestyén Zoltán	1	1	2	2	1	2	1	2	1	1
	Schabatka Ákos	2	3	3	3	2	3	4	4	2	1
	Szalóki Dezső tm. ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Szecső Miklós ftm.	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
	Szöllősi János tm.	3	2	2	3	2	2	3	2	2	2
40	Sztricsek István	3	3	2	3	3	3	3	2	1	2
	Thaisz Andor	1	3	2	3	2	2	3	3	2	1
	Veres Loránt ftm.	2	3	1	2	2	2	2	3	fm.	1
	Vincze Ernő ftm.	1	2	2	2	1	2	3	2	1	1
	Vincze László	2	2	2	2	1	1	2	2	1	1
45	Weis Gyula	1	3	3	3	1	2	2	3	2	2
	Wessetzky József	1	2	2	2	2	2	1	3	1	1
	Witzel Jenő	2	3	2	3	2	2	3	3	1	1
	Zelenka István	2	3	3	3	2	2	3	1	1	1

Magántanulók: Holländer Antal, Szántó Jolán.
Összesen: 50.

III. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandijmentes vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Aczél György	3	1	2	3	2	1	3	3	1	1
	Árvai László	2	3	2	3	3	2	3	2	1	1
	Balog László	2	2	1	2	2	2	2	2	1	1
	Baróti Lajos	3	3	3	3	3	1	3	3	2	1
5	Berger Sándor	2	2	1	1	2	2	3	3	1	1
	Betz László	2	1	2	2	1	1	2	2	2	1
	Brust Imre tm.	1	3	2	3	3	2	2	2	1	1
	Czene Tibor ftm.	1	2	1	2	1	2	2	2	2	1
	Csernovits Iván	2	2	2	3	3	3	3	3	1	1
10	Donagyó József	2	3	4	4	3	3	3	1	1	1
	Frühauf Pál	2	3	3	3	1	3	3	2	1	1
	Führing Alajos ism.	3	2	4	3	2	1	3	1	1	1
	Gerencsér József	3	3	4	4	3	3	4	3	fm.	1
	Glaz József	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1
15	**Guts József** tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	György László tm.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Hajdu László tm.	2	2	2	2	1	2	3	2	1	1
	Hartner Ferenc	3	3	4	3	3	3	3	3	1	1
	Hegedüs György tm.	1	2	2	3	1	2	2	3	2	1
20	Hegedüs Kálmán	2	3	2	3	3	3	3	3	1	1
	Hoffmann Sándor	3	3	4	4	3	3	4	4	2	1
	Höflinger Nándor	1	2	1	2	1	1	1	2	1	1
	Jankura Andor ftm.	1	2	2	2	2	2	3	2	1	1
	János Tibor tm.	2	3	2	3	2	3	1	2	2	1
25	Jeli Zoltán	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1
	Jókuthy Miklós ö.	1	2	2	3	2	2	3	1	1	1
	Konrád Béla	2	2	3	2	2	3	3	3	1	1
	Krausz János	2	3	2	4	2	2	3	3	fm.	1
	Linka Lajos	2	2	3	3	2	1	3	3	1	1
30	Mahner György	1	3	3	3	2	2	3	2	fm.	1
	Markovics Lajos	3	2	3	3	3	3	3	3	2	1
	Mendlik Lajos	1	2	2	3	1	1	3	1	1	1
	Pataki János	2	3	3	3	2	2	3	2	1	1
	Rácz János	1	2	2	2	1	2	1	2	2	1
35	Selymessy Zsigmond	1	1	2	2	2	1	2	2	1	1
	Séra Lajos tm.	1	2	2	2	2	1	3	2	2	1
	Singer László	2	3	3	2	2	2	3	1	1	1
	Szabó Sándor ftm.	1	2	2	3	3	2	3	2	1	1
	Szalai László	1	1	1	2	1	2	1	4	1	1
40	**Szász István**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Szegedy-Maszák Al.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Szepessy István	1	2	2	3	2	1	2	2	2	1
	Titteldorf Miklós tm.	1	3	1	3	2	2	2	3	2	1
	Tóth Zoltán	1	1	2	2	2	1	3	2	fm.	1
45	Vajna Károly	2	3	3	3	2	2	3	2	2	1
	Vaskó Andor tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Kiléptek: Csőke László, Gál László.
Összesen: 48.

IV. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Ábrahám Sándor	2	3	2	3	3	3	3	3	3	2
	Amant Zoltán ftm.	1	3	2	2	1	1	2	3	2	1
	Andrási Dániel	3	4	3	4	2	3	3	3	1	1
	Balló Alfréd	2	3	3	3	3	2	3	2	1	1
5	Bäck Ferenc	3	3	2	3	3	3	4	3	2	2
	Bäck Ernő ism.	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2
	Benedict György	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Bertányi Péter tm.	1	3	2	2	1	2	2	1	1	1
	Béli Miklós tm.	2	3	2	2	3	2	3	1	1	1
10	Bikich Libor tm.	2	3	2	2	2	2	2	3	2	1
	Czaha Mihály tm.	1	2	1	1	1	1	1	3	2	1
	Fehér Gyula ftm.	1	3	3	3	2	3	3	3	2	2
	Frankhauser József	1	3	2	2	2	2	2	2	2	1
	Gerő István	2	2	1	1	1	1	1	2	2	1
15	Gyepes Béla	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Heidlberg Tibor	2	3	1	1	1	1	2	3	3	1
	Heisler Imre	3	3	3	3	2	2	3	3	3	1
	Hincz Győző tm. ö.	1	2	1	2	1	1	2	2	1	1
	Hoffmann Zoltán	3	3	3	4	2	3	4	3	2	2
20	**Hollán Sándor**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Illés István ftm.	2	2	2	2	3	3	3	3	2	1
	Incze László	2	4	3	3	3	3	3	3	2	1
	Jenei Nándor	2	3	3	3	3	2	3	2	1	1
	Joanelli József	1	2	3	3	2	2	2	2	fm	1
25	Könye György	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Körmendy Viktor	2	3	3	3	2	3	3	3	1	2
	Krammer István tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kurz Jenő	1	2	3	3	2	2	2	2	2	1
	Leitner Frigyes	2	3	2	2	2	2	3	3	1	1
30	Maár Mihály	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Martinek István tm.	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Micseh Gábor ftm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Molnár Sándor tm.	1	1	1	1	2	2	2	2	2	1
	Naberschnig Arm. tm.	1	2	2	1	2	1	2	1	1	1
35	Pártos Imre tm.	1	2	1	2	2	1	2	1	2	1
	Pritz Sándor tm.	1	2	1	2	2	1	2	2	2	1
	Radvány Pál	2	3	3	3	2	2	2	2	1	1
	Rosenthal Kornél	3	3	1	3	2	2	3	3	3	1
	Salamon István ftm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
40	Schneider István	3	4	3	3	2	3	4	3	3	1
	Simon Károly ftm.	3	1	2	2	2	2	3	2	1	1
	Snasel Ferenc tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Somlai Zoltán tm. ö.	2	3	2	2	2	2	2	2	1	1
	Stiberth Lotár	2	3	1	2	2	2	2	3	2	1
45	Szekeres Emil	3	3	3	2	3	3	4	3	fm.	1
	Tóth Elemér ism.	3	4	3	4	3	3	3	3	1	1
	Tüske Emil ism.	3	3	3	3	3	3	4	3	fm.	1
	Urbányi Jenő ftm.	1	3	2	3	3	2	3	1	1	1
	Vicze József	2	3	2	3	3	3	4	2	fm.	1
50	**Vincze Sándor**	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Walkovszky Sándor	1	2	2	2	2	1	2	1	1	1
	Zárday Imre tm.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Zimányi József tm.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Zomor Kálmán tm.	2	2	2	2	2	3	1	3	2	1

Magántanulók: Maurer Géza, Raabe László, Szabol Mihály, Zemplényi Zoltán.
Összesen: 58.

IV. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Alm László	3	3	3	3	2	3	3	3	fm.	1
	Babocsay István	2	2	2	3	2	2	2	3	2	1
	Bánóczy Pajor Ádám	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1
	Beökönyi Géza	3	3	3	2	2	3	3	2	2	1
5	Bernátsky Jenő tm.	2	1	1	2	1	1	2	2	1	1
	Brust Elemér	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Cziegler Sándor	2	2	2	3	2	2	2	2	2	1
	Dimsits Fedor	2	2	2	3	1	1	2	3	2	1
	Farkass László	2	3	3	3	2	2	3	3	2	2
10	Gottl Rezső	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Göndöcs József tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Halász István	1	2	2	2	2	2	3	3	3	1
	Hajdú Károly	2	3	4	3	2	3	3	3	3	1
	Hegedűs Endre	1	2	3	3	3	2	3	3	3	1
15	Heininger Géza	3	3	4	4	2	3	3	3	2	1
	Hoffmann Géza tm.	1	1	1	1	2	2	2	3	2	1
	Holló Jenő tm.	2	2	3	3	1	2	2	2	fm.	1
	Iglauer László Pál	2	2	2	1	1	1	1	2	2	1
	Jászai József tm.	2	2	3	2	2	2	2	3	3	1
20	Kiss József	1	2	3	3	2	2	2	3	2	1
	Klein Géza tm.	2	2	2	3	2	2	2	3	2	2
	Kokas György	3	3	4	4	2	3	3	3	2	2
	Környey Béla	3	3	3	4	2	3	3	3	fm.	1
	Krocsák Emil	1	2	2	2	1	1	1	2	1	1
25	Laping Miklós tm.	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
	Lehotzky Mátyás ftm.	1	3	3	2	2	2	2	3	2	1
	Lendvai Béla	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2
	Majtényi Antal	2	3	4	4	3	3	3	3	2	1
	Mezei György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30	Mihajlovits Pál	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1
	Molnár Kálmán	1	3	3	3	3	2	3	3	2	1
	Molnár Sándor tm.	1	1	1	2	2	1	2	2	1	1
	Obrincsák László ftm.	1	1	2	2	2	1	2	2	2	1
	Pongrácz Elemér tm.	1	1	1	1	2	1	2	2	1	1
35	Poór Pál tm.	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1
	Radanovits Gyula	2	3	3	3	2	3	2	3	3	1
	Rajna László tm.	1	2	2	2	2	2	1	2	2	1
	Rajna Mihály tm.	1	2	2	2	2	1	1	3	2	1
	Réh Jenő tm.	1	2	2	1	2	2	1	1	1	1
40	Róna Imre tm.	3	2	2	3	2	3	2	3	2	2
	Sáfrány Miklós	1	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Sághy Ferenc	1	2	2	3	2	2	2	3	2	1
	Sándor György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Schrenk Lajos tm.	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1
45	Skolil Vilmos	1	2	2	3	2	3	2	3	2	1
	Spinner László tm.	3	2	2	2	2	2	2	3	3	2
	Strazimir Radoszláv	2	3	3	4	2	3	3	3	3	1
	Szendey Béla	3	3	3	4	2	3	3	3	3	1
	Szobonya Béla	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
50	Vaszkó János	3	3	4	4	3	3	3	3	3	2
	Vida Pál	3	3	3	4	3	3	3	3	3	2
	Vukán Ferenc tm.	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1
	Weber Antal	1	2	2	3	2	2	2	2	2	2
	Zaitz Jenő	2	2	2	3	2	3	2	3	2	2

Kimaradt: Csapó Tibor.

Magántanulók: Csomor Lajos, Fischer Dezső, Jordán Károly, **Szántó Irén.**

Összesen: 59.

V. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló: Irodalom	Gör.-pótló: Rajz	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Agonás József	1	3	2	2	—	1	2	2	3	1	2	1
	Andrási Aurél	3	4	3	3	3	—	—	3	3	4	3	1
	Angyal Endre	1	2	2	3	—	3	3	2	2	3	fm.	2
	Bánszky László	2	1	3	3	—	2	3	1	2	3	1	1
5	Bányász László	2	1	2	2	1	—	—	1	2	3	1	1
	Berkes Béla tm.	1	3	3	3	—	2	2	2	2	3	1	1
	Bolla Kálmán	1	2	1	3	—	1	3	1	1	2	1	1
	Breuer Jenő ftm.	1	1	1	2	—	1	2	1	1	2	1	1
	Burkó Károly	2	3	3	3	—	2	3	3	2	4	1	1
10	Dévény Dezső tm.	1	1	1	1	2	—	—	1	1	2	3	1
	Eisenstock Imre	2	3	3	3	—	2	1	2	3	3	1	1
	Ertl Róbert tm.	1	2	2	2	—	1	2	1	1	2	2	1
	Farkas István	3	3	3	4	—	4	1	4	3	4	3	1
	Fehér Pál	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	fm.	1
15	Feldhoffer János	3	3	3	4	4	—	—	3	3	4	1	1
	Ferenczy Győző	2	3	3	3	—	2	2	3	2	4	1	2
	Fischer Gábor ftm.	1	2	2	2	3	—	—	1	2	2	1	1
	Flesch Imre tm.	1	1	3	3	—	1	2	1	1	2	1	1
	Herczog György tm.	2	1	1	2	1	—	—	1	1	3	2	1
20	Jekim Hilár	1	2	2	3	—	1	2	3	2	3	3	1
	Knapp Béla	1	3	3	3	—	2	2	2	2	4	2	1
	Mezey Árpád	2	3	3	3	—	3	3	2	2	3	1	1
	Neugeboren Henrik	2	2	1	3	—	1	2	1	1	3	2	1
	Oláh Gusztáv	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	1
25	Palágyi Lajos	3	2	2	4	4	—	—	2	2	4	4	2
	Pataki Tibor tm.	2	3	3	3	—	2	1	2	2	3	1	1
	Pencz Károly	2	2	2	4	—	2	2	3	2	4	1	1
	Ploth Gyula	2	3	3	3	—	2	2	2	2	3	fm.	1
	Radványi Sándor ftm.	1	1	2	2	—	2	2	1	2	3	1	1
30	Rédly Sándor	2	3	4	3	3	—	—	3	2	4	3	1
	Rosenfeld Árpád	2	3	3	3	—	2	3	2	2	4	3	1
	Schenk János ftm.	1	3	3	3	2	—	—	2	3	4	1	1
	Schlatter Viktor	2	3	3	3	—	1	3	3	3	3	2	1
	Schnell Ödön	1	3	3	3	—	2	1	2	2	3	fm.	1
35	Sipka Sándor	2	3	3	4	—	1	3	2	3	4	1	1
	Sittner Rezső ftm.	1	1	3	2	3	—	—	1	1	3	2	1
	Somogyi Zoltán	2	3	3	3	3	—	—	2	1	3	1	1
	Szidanits Miklós	2	3	3	3	3	—	—	2	2	3	3	1
	Szongott László	1	2	3	3	—	1	3	2	1	3	2	1
40	Szontágh Gábor	2	3	3	4	—	2	3	3	3	3	1	1
	Sztehló István	2	1	2	3	—	1	2	1	1	2	1	1
	Tarczali Pál tm.	1	1	2	2	—	1	1	1	1	1	1	1
	Teveli Zoltán tm.	1	1	1	2	2	—	—	1	2	1	2	1
	Térfy Béla	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
45	Troplovits László	1	3	2	2	3	—	—	3	2	3	fm.	2
	Wikkenhauser Gusztáv	1	2	2	2	—	2	2	1	1	3	3	1
	Zárda István	3	3	4	4	—	3	3	3	3	4	3	1

Kimaradtak: Kubesch Kornél, Leitgeb László.

Magántanulók: Holly Imre, Marton István, Okolicsányi-Kuthy Géza, Wolff László.

Összesen: 53.

V. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló: Irodalom	Gör.-pótló: Rajz	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Aczél Béla tm.	1	2	1	2	—	1	2	2	1	2	3	1
	Alexy Emil tm.	1	1	1	2	—	1	2	1	2	3	1	1
	Alkér Tibor tm. ö.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	1
	Ambrus Lóránd ö.	2	3	3	3	—	2	3	2	1	3	2	1
5	Balogh Alajos tm.	1	2	3	3	—	2	2	2	1	3	2	1
	Balogh Sándor	2	3	3	3	—	3	2	2	2	3	2	1
	Benedek Béla ftm.	2	2	2	2	—	2	1	3	1	2	1	1
	Boross Ferenc	1	2	2	2	—	1	2	2	1	3	2	2
	čanič István ftm.	1	2	2	2	1	—	—	2	1	3	2	1
10	Csilling Antal	2	3	3	3	—	1	2	2	2	3	1	2
	Elek Andor ftm.	2	2	2	2	3	—	—	2	2	3	3	1
	Erős János	1	3	3	4	—	2	2	2	3	4	3	1
	Faragó Endre tm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	2	1	1
	Fekete Béla ftm.	2	1	1	2	—	1	2	1	1	3	1	1
15	Gödölle Géza tm.	1	1	1	1	—	1	3	1	2	1	1	1
	Guts György tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Gyenes László	1	1	1	1	—	1	2	1	1	2	1	1
	Hazay István ftm.	1	1	1	1	—	1	2	1	2	1	1	1
	Hegedüs Lajos tm.	1	2	2	3	—	2	2	2	2	3	2	1
20	Hubai János tm.	1	1	1	1	—	1	2	2	1	2	1	1
	Kaufmann Kálmán	2	3	2	3	3	—	—	3	3	2	2	2
	Krebsz Zoltán	3	2	2	3	—	1	2	3	3	3	1	1
	Kuchinka Gyula ö.	2	2	3	3	—	2	3	3	2	3	2	2
	Lencz Andor	2	3	3	3		2	2	2	2	3	1	1
25	Martin Antal	1	3	2	3	—	3	3	3	3	3	2	1
	Máriássy Gusztáv	1	2	2	3	—	1	3	2	1	3	2	1
	Mihalik Sándor	2	2	2	3	—	2	2	2	1	3	1	1
	Móré László tm.	1	2	2	3	—	3	3	2	1	2	1	1
	Nagel Edgar	2	2	1	2	1	—	—	2	1	3	2	1
30	Paál Jenő	3	3	3	4	—	3	3	3	3	4	1	2
	Pongrácz Elemér ftm.	1	2	1	2	2	—	—	2	1	3	3	1
	Puhász Tibor	1	3	3	3	—	3	1	2	2	3	2	1
	Ráner Gyula	2	3	3	3	—	2	3	3	3	3	2	2
	Rolla Jenő	3	3	3	4	—	2	3	3	3	4	2	2
35	Schmidt Győző tm.	2	2	2	3	—	2	1	2	2	3	2	1
	Schmidt István tm.	2	2	2	2	2	—	—	1	2	3	2	1
	Schock József tm.	1	2	2	2	—	2	2	1	2	3	1	1
	Schwarz Károly ftm.	1	2	2	2	—	2	2	3	1	2	2	1
	Singer Manó ftm.	1	2	2	2	1	—	—	2	2	1	2	1
40	Suloky Árpád	2	3	3	3	—	3	3	3	3	3	1	2
	Szabó Endre	1	3	3	3	—	2	3	2	2	4	1	2
	Szász Pál tm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
	Székely István tm.	1	2	2	3	2	—	—	2	1	3	2	1
	Szigeti Dezső tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	1
45	Szirány János ftm.	1	2	2	2	—	1	3	2	1	3	1	1
	Tangl Harald tm.	1	2	2	2	—	1	3	2	1	3	3	1
	Vaisz Kálmán ftm.	2	2	2	3	—	3	2	2	2	3	1	2
	Vimmer László	1	2	2	3	—	2	1	2	2	3	1	1
	Winternitz Károly	2	2	1	3	—	2	3	3	3	1	1	1
50	Zámodits Jenő tm.	1	2	3	2	—	1	3	2	2	3	1	1

Magántanulók: Kiss Áron, Mikár Kálmán, Spitzer László.
Összesen: 53.

VI. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló: Irodalom	Gör.-pótló: Rajz	Tör énelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Andor Endre tm. ö. ..	1	1	1	2	—	1	1	1	1	2	1	1
	Badics József tm.	1	2	3	3	—	2	1	1	1	2	1	2
	Beökönyi Tibor	3	3	2	3	—	3	2	2	2	2	2	1
	Diószegi Antal ftm. ..	1	2	1	2	—	2	1	2	3	2	1	1
5	Dorner Sándor	2	2	2	3	—	3	2	2	2	2	1	2
	Dusóczky András	2	3	2	3	—	3	3	2	3	3	1	1
	B. Feilitzsch Jenő ..	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
	Ferencz Imre	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1	1	1
	Fischer Sándor	3	3	2	3	—	3	4	3	4	3	2	2
10	Gabnay Ferenc tm. ..	1	1	1	1	2	—	—	2	2	1	2	1
	Gabona István	2	3	3	3	3	—	—	2	2	3	2	1
	Gyárfás Kálmán tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Haffner Zoltán	1	2	1	3	—	3	2	1	2	2	2	1
	Herczegh Ede tm.	1	1	1	2	2	—	—	1	1	2	1	1
15	Himfy József ftm.	1	2	2	2	3	—	—	2	1	2	2	1
	Himpfner Frigyes tm.	1	1	1	2	2	—	—	1	1	2	1	1
	Horánszky Nándor ..	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
	Gr. Hoyos Wenckheim Gy.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Gr. Hoyos Wenckheim L.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
20	Kelemen Lajos	2	4	3	3	—	1	2	2	2	3	fm.	1
	Kmetonyi István ö. ..	2	3	2	3	—	3	1	3	3	1	1	2
	Kopp Jenő tm.	1	3	2	3	3	—	—	2	2	3	1	1
	Krebsz Jenő	3	3	3	4	—	3	2	3	3	3	1	2
	Krenner Viktor tm. ..	1	1	1	2	2	—	—	3	1	2	1	1
25	Kužniarski Vilibald tm.	1	2	1	1	—	2	1	2	1	1	1	1
	Lakner László	3	3	3	3	—	2	2	3	2	2	2	1
	Machula Zoltán tm. ..	2	2	2	2	—	2	2	3	2	2	1	1
	Magassy Győző	2	3	3	3	—	4	3	3	3	3	1	2
	Manojlovics Gedeon ..	2	4	3	4	—	4	3	3	3	3	2	2
30	Miklós Béla tm.	1	1	1	3	2	—	—	2	2	2	1	2
	Münszter László ftm. ..	1	2	1	1	—	1	2	1	1	2	1	1
	Naberschnig R. tm. ö.	1	1	1	2	2	—	—	1	1	1	2	1
	Römer Kamillo ftm. ..	1	3	3	3	2	—	—	1	1	2	1	1
	Siegmundt Jenő tm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
35	Simonyi Ferenc	2	3	2	3	—	3	2	3	2	2	1	1
	Stransky Gábor	3	3	2	3	—	2	3	3	3	3	2	1
	Szabó Gábor	2	3	2	3	—	2	2	3	2	3	1	1
	Szőcs László	2	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	1
	Szuppán Géza	3	4	2	3	—	3	3	3	3	3	1	2
40	Tenczer György	2	3	1	2	—	3	3	2	2	2	2	1
	Teveli László tm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
	Téglássy Ferenc	1	2	2	2	—	2	2	2	2	2	1	1
	Toronyi Béla	2	3	2	3	—	2	3	2	2	3	2	1
	Tóth Tibor	3	3	2	3	—	3	4	3	3	2	2	2
45	Tömösváry László ftm.	1	3	3	3	—	2	2	2	2	3	2	1
	Turnai Oszkár	2	2	2	3	2	—	—	2	2	2	1	1
	Vaisz Ferenc tm.	1	2	1	2	—	2	1	1	2	2	1	1
	Varju Pál	2	2	2	3	3	—	—	1	2	3	2	2
	Weiszberger Ede	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1

Kimaradtak: Dobokay Lajos, Konold Hugó.
Magántanulók: **Csepely Tibor**, Vetró Sándor
Összesen: 53.

VI. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló: Irodalom	Gör.-pótló: Rajz	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Almásy András tm. ..	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Avar László	1	3	3	3	—	3	2	2	2	2	1	1
	Balla János ftm.	1	2	2	2	2	—	—	2	2	1	1	1
	Bélley Géza	3	3	3	3	—	3	2	3	3	3	2	2
5	Birkholz Tivadar	2	3	2	3	—	2	3	3	3	3	1	2
	Farkas László	2	3	3	3	—	2	3	3	3	3	2	2
	Gombos Lajos tm.	1	1	1	2	—	1	1	1	1	2	2	1
	Gottl Frigyes	3	3	3	3	—	3	3	3	2	3	2	2
	Gönczy Tihamér ftm. ..	1	2	2	3	—	1	1	1	1	3	1	1
10	Gross Győző	2	3	3	3	—	3	3	2	3	3	1	1
	Gyuris Aladár ftm ism.	2	2	2	3	2	—	—	1	1	3	1	1
	Harbács Béla tm.	1	2	2	3	—	1	2	2	2	2	1	1
	Haspel Ferenc tm.	1	2	2	3	—	3	1	2	2	2	1	1
	Herdinand Rudolf tm.	1	2	1	2	1	—	—	2	1	2	1	1
15	Hergloz István	2	1	2	2	2	—	—	1	1	1	1	1
	Ipoly Lajos	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Kappel Sándor	1	3	2	3	3	—	—	1	2	3	1	1
	Kornhauser Károly ..	2	3	3	3	—	2	1	3	3	2	1	1
	Kovács Antal	2	3	2	3	—	2	1	2	2	2	2	1
20	**Kovács Imre**	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
	Kraxner Lajos tm.	1	2	2	2	—	1	1	2	1	1	1	1
	Madarász Kálmán tm.	2	2	3	3	—	2	2	3	3	2	2	1
	Mahner István tm.	1	1	1	2	2	—	—	1	1	2	1	1
	Máté István	4	3	3	3	—	3	2	3	3	3	2	2
25	**Németh László** tm. ..	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Novák Gusztáv tm. ..	1	2	2	2	—	1	3	1	1	2	1	1
	Odor Zoltán	1	3	3	3	—	3	2	3	3	3	3	1
	Olasz Sándor	3	3	3	3	—	2	3	3	3	2	1	1
	Oláh Miksa ftm.	1	2	2	3	—	2	1	2	1	2	1	1
30	Pecsuk Árpád ftm.	3	2	3	3	—	3	2	2	2	2	2	1
	Perlaki Károly	3	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	1
	Piperkovics Andor tm.	2	2	3	2	2	—	—	3	3	2	2	1
	Pleszkán József	3	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	2
	Polcz Géza tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
35	Radanovits Mihály	2	3	2	3	3	—	—	3	3	2	2	1
	Ratkovszky Ferenc	1	1	3	2	—	3	2	2	1	1	1	2
	Ruffy József	1	2	2	2	2	—	—	2	2	1	2	1
	Schmideg Armand ..	3	3	3	3	—	4	3	3	2	3	2	2
	Schütz Rezső	1	2	2	2	—	3	1	1	1	1	1	1
40	**Szabados Ernő** tm. ..	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Szilágyi Emil tm.	3	2	2	3	—	3	3	2	2	2	2	1
	Szondi Jenő tm ö.	1	2	2	2	—	2	3	1	2	2	1	1
	Téglás Ernő	2	3	3	3	—	2	2	2	3	3	1	1
	Vértag Lajos ism.	3	2	2	2	2	—	—	1	3	3	fm.	1
45	Weichsel Imre ftm. ..	1	2	2	2	—	2	3	3	2	2	2	1

Kimaradtak: Gunszt János, Irosek Ervin, Froemel Károly.

Magántanulók: Drabek Mária, Lustig Béla, Munkácsy Mihály, Szentgyörgyi (Suska) Árpád, Zuna Ernő.

Összesen: 53.

VII. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló: Irodalom	Gör.-pótló: Rajz	Történelem	Fizika	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Arnold Ottó	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Bakos Rezső ftm.	2	1	2	3	2	—	—	1	1	1	2	1
	Berényi Sándor tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Biber András tm.	2	2	2	3	—	2	2	3	2	2	fm.	1
5	Bleicher József	3	3	2	3	—	2	2	2	1	1	1	1
	Bottfy Gyula ftm.	1	2	2	2	—	1	2	1	1	1	1	1
	Brázay Zoltán	1	2	2	3	2	—	—	2	2	2	1	1
	Dimsits Miklós	2	3	1	3	—	1	3	2	2	2	fm.	1
	Domé György ftm.	2	2	2	3	—	2	2	2	2	2	1	1
10	Falvi Jenő	1	2	2	3	—	2	3	3	2	1	1	1
	Gömöri Kornél	1	3	2	3	—	3	3	3	3	2	2	1
	Győrfy József ftm.	1	3	2	3	—	3	1	2	2	2	1	1
	br. Hatvany Bernát	1	1	2	3	2	—	—	1	2	2	2	1
	Hilvert László	2	2	2	2	—	2	3	2	1	1	fm.	1
15	Hubay Tibor	3	3	3	3	—	3	3	2	3	3	2	2
	Klopstock Róbert tm.	1	1	1	2	—	1	2	1	1	1	1	1
	Leschák Sándor	3	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	1
	Manojlovits György	2	3	3	3	—	3	3	2	3	3	2	2
	Némethy László tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
20	Nyáry Tibor	2	3	3	3	—	2	2	3	3	2	2	1
	Orbán László tm. ö.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Patacsics Béla tm.	1	1	1	2	—	1	1	1	1	2	1	1
	Pencz Ferenc tm.	1	2	2	3	—	3	2	2	2	2	1	1
	Rehák Pál ftm.	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1	1	1
25	Schilhan József tm.	1	1	2	2	—	1	2	2	2	2	1	1
	Schindler Zoltán	3	3	3	4	—	2	3	3	3	2	1	1
	Steingaszner Lajos	3	3	3	3	3	—	—	3	3	3	1	1
	Strauch Gyula tm.	1	1	2	3	—	2	2	2	1	1	1	1
	Strelinger Sándor	1	1	1	2	—	1	3	1	1	1	fm.	2
30	**Thirring Lajos** tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Timár Imre	3	3	2	3	—	3	1	3	3	2	2	1
	Vaikó István ftm.	2	2	1	2	2	—	—	2	2	2	1	1
	Vajda István	2	1	1	2	—	2	2	1	1	1	fm.	1
	Vigassy Lajos tm. ö.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
35	Witkowsky Tihamér tm.	2	4	3	3	4	—	—	3	3	3	fm.	1
	Wolf Dénes tm.	2	2	3	3	—	3	2	2	2	2	2	1
	Wolf Pál	2	3	2	3	3	—	—	2	2	2	fm	1
													1

Magántanulók: Alexics György, Papp Sándor, Tucker Jenő.
Összesen: 40.

VII. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló		Történelem	Fizika	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Magaviselet
							Irodalom	Rajz					
	Agonás Alajos	2	3	3	3	—	3	1	3	3	3	2	1
	Bacsa István	1	3	2	3	2	—	—	1	3	3	2	1
	Bárdos Lajos tm., ö.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Békési Endre	1	3	2	3	—	2	3	2	3	2	1	1
5	Boros Gábor	2	3	3	3	—	3	2	3	3	3	1	1
	Bozóky Jenő	1	2	1	2	—	2	3	2	2	3	2	1
	Buda Iván tm.	2	3	2	3	—	2	3	2	2	3	2	1
	Deák Lajos	3	3	3	3	—	2	1	3	3	3	fm	1
	Decsényi József	1	2	2	2	1	—	—	1	2	3	2	1
10	Dózsa Endre	1	2	2	1	—	1	1	2	2	1	2	1
	Eperjessy György	3	3	3	3	—	2	1	2	3	2	2	1
	Hesz Árpád ism.	3	3	3	3	—	3	2	3	3	3	2	1
	Hoppe László	2	2	2	3	2	—	—	2	2	3	1	1
	Horák János	3	3	3	3	—	3	2	3	3	3	1	1
15	Iglauer Károly	1	1	1	1	1	—	—	2	1	2	2	1
	Iván András ftm.	1	2	2	2	—	1	2	2	3	3	2	1
	Kaiser Kálmán	3	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	1
	Kovács János tm.	2	3	3	2	—	2	1	2	2	2	1	1
	Kurz Dezső	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
20	Lakits Sándor	3	3	3	2	—	3	2	3	3	3	1	2
	Lamboy László	3	3	3	3	3	—	—	3	3	3	2	1
	Lustig Béla ftm.	1	3	1	2	—	2	2	2	3	2	1	1
	Madarassy Jenő	1	3	3	3	—	3	3	2	3	2	2	2
	Nemes Zoltán tm. ..	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
25	Pfriem László	3	3	3	3	—	3	2	3	3	3	2	2
	Philipp László	2	3	2	3	2	—	—	2	2	1	1	1
	Pleier József	1	3	3	3	—	2	2	2	3	3	2	1
	Quandt Rich. tm., ö.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
	Rajna János tm.	1	2	1	1	—	1	1	3	2	1	1	1
30	Romy Tibor	1	2	3	2	—	1	1	2	2	3	2	1
	Rupnik János	3	3	3	3	—	3	3	2	3	3	1	1
	Schirl Nándor	3	3	3	3	—	3	2	3	3	3	1	1
	Schmeisz Béla	2	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	1
	Strauss István	3	3	3	3	—	3	4	3	3	3	3	1

Kimaradtak: Simon Zoltán és a katonai szolgálatra bevonult Kovács Károly.

Magántanulók: Klusch Károly és az iskolaév eleje óta katonai szolgálatot teljesitő Beregszászy Béla.

Összesen: 38.

VIII. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör. pótló: Irodalom	Gör. pótló: Rajz	Történelem	Fizika	Mennyiségtan	Bölcsészet	Testgyakorlás	Magaviselet
	Április László tm.	2	2	2	2	—	1	2	2	2	2	3	2	1
	Baittrok József ftm. ..	1	1	1	2	—	1	1	1	1	2	2	1	1
	Berényi Lóránd tm. ..	2	2	1	2	—	2	1	1	2	2	1	2	1
	Clement Ferenc	2	3	3	2	—	1	2	2	3	3	3	2	1
5	Darvas Zoltán ftm.	2	2	2	1	2	—	—	1	2	2	3	1	1
	Dusóczky Károly	2	2	2	2	—	1	1	2	2	2	2	1	1
	Flasch Gusztáv	2	2	1	2	—	1	1	2	2	2	3	1	1
	Gavik Ferenc tm.	1	2	1	1	2	—	—	1	1	2	2	1	1
	Gedai József tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	1	1
10	Graef Károly tm.	2	3	3	3	—	2	1	2	2	2	3	1	1
	Gulden Gyula	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hajnal Kálmán	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1
	Hegedüs Tibor ftm.	1	1	1	2	—	1	1	1	2	2	2	1	1
	Hubay Andor	3	2	1	2	—	1	1	2	3	2	3	1	1
15	**Kempf Pál** tm., ö. ..	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1
	Kotoff Olivér	2	3	2	3	—	2	1	3	3	3	2	1	1
	Márkus Miklós ftm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nagy Miklós tm. ö. ..	2	2	3	2	—	1	1	2	2	2	3	1	1
	Némethy Imre	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
20	**Némethy László**	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nitsche Zoltán	3	2	1	2	—	1	2	2	2	3	3	1	1
	Orbán János tm.	2	2	2	3	—	1	1	2	2	3	3	1	1
	Radnai Endre	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1
	Reiner György	3	3	2	3	—	2	2	3	3	3	3	2	1
25	Rusznák Rezső	1	2	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
	Schóber Lajos	3	3	2	3	—	2	1	3	3	3	3	1	1
	Stadler Nándor	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
	Sugár László	1	2	2	2	—	1	3	2	2	2	2	1	1
	Teichmann Ernő tm. ..	1	2	1	2	—	1	2	1	2	2	2	2	1
30	Tutschner Ágost	2	2	1	2	—	1	2	1	2	2	3	1	1
	Ugray Ákos tm.	2	2	2	2	2	—	—	2	2	3	3	1	1
	Vajda István	2	2	1	2	2	—	—	2	3	3	2	1	1
	Várady József ftm. ö.	1	1	1	2	2	—	—	1	2	2	3	1	1
	Vertán Leo tm.	3	3	2	3	—	1	2	2	2	3	3	2	1

A tanév kezdete óta katonai szolgálatot teljesítenek: Farkas Endre, Kovách Béla, Somogyi Béla.

Magántanulók: Bán Jenő, **Bernrieder Katalin**, Gönczy Adorján.

Összesen: 40.

VIII. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló: Irodalom	Gör.-pótló: Rajz	Történelem	Fizika	Mennyiségtan	Bölcsészet	Testgyakorlás	Magaviselet
	Andor Ferenc	2	3	3	3	—	1	1	3	3	3	3	1	1
	Bartal Antal tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1
	Beczner Ferenc tm.	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1	2	1	1
	Béli Mihály	3	3	3	3	—	2	2	3	3	3	3	1	1
5	Ébersz György	3	1	2	3	—	1	3	2	2	2	2	2	1
	Fáy Aladár	2	2	2	3	—	2	2	2	2	2	2	2	1
	Fehér Rezső ftm.	2	3	2	3	—	1	2	3	3	2	3	1	1
	Frim Zoltán	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	2	1
	Grimm Ferenc	2	3	3	3	2	—	—	3	3	3	3	2	1
10	Häffler István ftm.	1	2	2	2	2	—	—	2	1	2	2	1	1
	Hazay Ödön tm.	1	2	2	2	2	—	—	2	2	2	2	1	1
	Kemény Ferenc tm.	2	2	2	2	—	2	3	2	2	3	2	1	1
	Kovács József	2	3	3	3	—	2	2	3	2	3	3	1	1
	Lányi Rezső tm.	2	2	2	2	—	2	1	2	2	2	3	2	1
15	Lendvai József tm.	1	2	1	2	2	—	—	1	1	1	2	2	1
	Micseh Andor ftm.	1	2	2	2	—	1	1	2	2	2	2	1	1
	Nagy Pál tm.	1	2	3	3	—	1	1	2	1	2	2	1	1
	Novák Ervin	1	2	2	3	—	1	1	2	1	2	2	1	1
	Oláh Oszkár	2	3	3	3	—	1	1	3	3	3	3	2	1
20	Polcz Gyula tm.	2	2	1	2	2	—	—	2	2	2	3	2	1
	Quittner Pál tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1
	Radnai József tm.	1	2	3	3	—	2	2	1	2	2	2	2	1
	Reichert Frigyes ftm.	1	2	1	2	1	—	—	1	1	1	2	1	1
	Szilágyi Zoltán tm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
25	Szobonya Zoltán	1	1	2	2	—	1	1	2	1	1	1	1	1
	Tamásy Árpád tm.	2	3	2	3	—	1	1	2	2	2	1	1	1
	Trettina József tm.	2	2	2	2	—	2	2	2	2	2	2	2	1
	Unger Tivadar tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1
	Vranovits Béla	3	3	2	3	—	2	2	3	3	3	3	1	1

Katonai szolgálatra bevonultak az iskolai év alatt: Bodnár Emil, Enesey Imre, Giesz Károly, Unger Kornél.

Magántanulók: Barczai Sándor, Nagy István, Sátor Endre, Zimmerman (Czimerman) József, Paulik Ferenc, továbbá az iskolaév alatt katonai szolgálatra bevonult: Fuchs Károly és Goda Gyula.

Összesen: 40.

XV.

A jövő tanévben használandó tankönyvek jegyzéke.

I. OSZTÁLY.

Beke. Számtan, 9. jav. kiad.
Császár-Váczy. Magyar olvasókönyv, I., 2. kiadás.
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiad.
Fodor-Székely. Liber Sexti, I., 3. k., kötve.
Kreybig. Rajzoló geometria, I. kötet.
Kogutowicz. Atlasz, 11. kiadás.
Lasz. Földrajz, I. kötet, 6. kiadás.
Szinnyei. Magyar nyelvtan, I. rész, 16. kiadás.
Szterényi. Természetrajz, I. kötet, 6. kiadás.

Segédkönyvek:

Lasz. Földrajzi olvasókönyv, I.
Perényi. Magyar helyesírás táblázata.
Hittrich. Latin szókönyv.

II. OSZTÁLY.

Beke. Számtan, 9. jav. kiadás.
Császár-Váczy. Magyar olvasókönyv, II. kötet, 2. kiadás.
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Fodor-Székely. Liber Sexti, I., 3. k., kötve.
Kreybig. Rajzoló geometria, II. kötet.
Kogutowicz. Atlasz, 11. kiadás.
Lasz. Földrajz, II. rész, 4. kiadás.
Szinnyei. Magyar nyelvtan, II. rész, 11. kiadás.
Szterényi. Természetrajz, II. kötet, 4. kiadás.

Segédkönyvek:

Hittrich. Latin szókönyv.
Lasz. Földrajzi olvasókönyv, I.
Perényi. Magyar helyesírás táblázata.

III. OSZTÁLY.

Beke. Számtan, 9. jav. kiadás.
Császár-Váczy. Magyar olvasókönyv, III. kötet, 2. kiadás.
Fodor-Székely. Liber Sexti, II., 2. kötet, kötve.
Kemény. Német nyelvtan és olvasókönyv, I. kötet, 3. kiadás.
Kreybig. Rajzoló geometria, gimn. III—IV. oszt.
Kogutowicz. Atlasz, 11. kiadás.
Lasz. Földrajz, III. kötet, 3. kiadás.
Marczali-Andor. Magyarország története, I. rész.
Schürger. A mathematikai és physikai földrajz elemei.
Szinnyei. Rendszeres magyar nyelvtan, 13. kiadás.

Segédkönyvek:

Hittrich. Latin szókönyv.
Kelemen. Német-magyar és magyar-német zsebszótár, kötve, 13. kiadás.
Kogutowicz. Atlasz a világtörténelem tanításához.
Lasz. Földrajzi olvasókönyv, I.
Mika. Történelmi olvasókönyv, III. oszt. számára.
Perényi. Az egységes német helyesírás táblázata, 5. kiadás.

IV. OSZTÁLY.

Arany „Toldi"ja. Magyarázta Lehr, 14. kötet.
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Fodor-Székely. Liber Sexti, II., 2. kiadás.
Kemény. Német nyelvtan és olvasókönyv, II. kötet, 2. kiadás.
Beke. Algebra, 7. kiadás.
Kreybig. Rajzoló geometria, gimn. III—IV. oszt.
Marczali-Andor. Magyarország története, II. rész.
Négyesy. Stilisztika, 8. kiadás.
Ovidiusból szemelvények (Csengeri), 4. kiadás (J. i. 64.)
Szterényi. Növénytan, 7. kiadás.

Segédkönyvek:

Arany. Toldi estéje. Magyarázta Lehr (J. i. 90).
Bátori. Herbárium.
Cserey. Növényhatározó, 4. kiadás.
Hittrich. Latin szókönyv.
Kelemen. Német-magyar és magyar-német zsebszótár, kötve, 13. kiadás.
Kogutowicz. Atlasz a világtörténelem tanításához.
Lasz. Földrajzi olvasókönyv, I.
Mika. Történelmi olvasókönyv, IV. oszt. számára.
Perényi. Az egységes német helyesírás táblázata, 5. kiadás.

V. OSZTÁLY.

Albrecht. Német olvasókönyv, III. kötet, 4. kiadás.
Beke. Algebra, 7. kiadás.
Cicero. Pro lege Manilia (Zsámboki), 4. kiadás (J. i. 27.)
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Kemény. Rendszeres német nyelvtan, 3. kiadás.
Létmányi-Szende. Világtörténelem, I. kötet.
Maywald. Görög nyelvtan, 5. kiadás.
Maywald. Görög gyakorló- és olvasókönyv, I. rész, 5. kiadás.
Ovidiusból szemelvények (Csengeri), 4. kiadás (J. i. 64.)
Riedl. Rhetorika és rhetor. olvasókönyv, 7. kiadás.
Szterényi. Állattan, 5. kiadás.
Wagner. Geometria a felső osztályok számára, 8. kiadás.

Segédkönyvek:

Hittrich. Római régiségek.
Hittrich. Latin szókönyv.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar zsebszótár, 13. kiadás, kötve.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar kézi szótár, 2. kiadás.
Kogutowicz. Történelmi iskolai atlasz, 8. kiadás, kötve.
Mika. Történelmi olvasókönyv, V. oszt. számára.
Szőke-Schmidt. Latin-magyar és magyar-latin szótár, kötve.

Görögpótló tankönyvek:

Badics. Magyar irodalmi olvasókönyv, I. kötet, 7. kiadás.
Herodotso tört. műveiből szemelvények (Geréb), 4. kiadás (J. i. 72.)
Homeros Iliasa. (Kempf) 3. kiadás.
Homeros Odisseája. (Kempf) 2. kiadás.

Segédkönyv:

Csengeri. Homerosi világ.

VI. OSZTÁLY.

Albrecht. Német olvasókönyv, IV. kötet, 3. kiadás.
Beke. Algebra, 7. kiadás.
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Kemény. Rendszeres német nyelvtan, 3. kiadás.
Létmányi-Szende. Világtörténelem, II. kötet.
Livius római történetéből vett szemelv. Magy. Kalmár, 4. k., (J. i. 48.)
Lutter. Ötszámjegyű logarok, 14. kiadás.
Maywald. Görög nyelvtan, 5. kiadás.
Maywald. Görög gyakorló- és olvasókönyv, II. rész, 4. kiadás.
Riedl. Poétika, 6. kiadás.
Szterényi. Ásványtan és chemia, 5. kiadás.
Vergilius Aeneiséből szemelvények. Magyar. Wirth.
Wagner. Geometria, 8. kiadás.

Segédkönyvek:

Hittrich. Római régiségek.
Hittrich. Latin szókönyv.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar kézi szótár, 2. kiadás.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar zsebszótár, 13. kiadás, kötve.
Kogutowicz. Atlasz a világtörténelem tanításához.
Mika. Történelmi olvasókönyv a VI. oszt. számára.
Szőke-Schmidt. Latin-magyar és magyar-latin szótár, kötve.
Shakespeare. Macbeth (J. i. 40. sz.)
Vörösmarty. Két szomszédvár. Magyar. Vozáry, 4. kiadás (J. i. 29.)

Görögpótló tankönyvek:

Badics. Magyar irodalmi olvasók, II. kötet, 7. kiadás.
Sophokles. Antigone. Fordította Csiky G., 4. kiadás (J. i. 20.)

VII. OSZTÁLY.

Albrecht. Német olvasókönyv, V. kötet, 3. kiadás.
Beke. Algebra, 7. kiadás.
Beöthy. A magyar nemzet irod. tört., I. kötet, 12. kiadás.
Ciceronak Verres ellen írt de Signis c. beszéde. Magyarázta Láng-Szőke.
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Herodotos művéből való szemelvények. Magyarázta Dávid, I., 4. kiadás.
Homeros Odysseiából szemelv. Magy. Kempf, 2. kiadás (J. i. 53.)
Kemény. Rendsz. német nyelvtan, 3. kiadás.
Létmányi-Szende. Világtörténelem, III. kötet.
Lutter. Ötszámjegyű logarok, 14. kiadás, kötve.
Sallustius Jugurtha et Catilina ed. Pecz
Szijártó. Fizika, I. rész, 5. kiadás.
Szinnyei. A magyar nyelv, 9. kiadás.
Vergilius Aeneiséből szemelvények. Magyar. Wirth.
Wagner. Geometria, 8. kiadás.

Segédkönyvek:

Balassa. Válogatott költeményei (M. K. 186. sz.)
Csengery. Homerosi világ.
Fodor. Egészségtan, 3. kiadás.
Goethe. Hermann und Dorothea. Magy. Weber. (J. i. 14.), 7. kiadás.
Hittrich. Római régiségek.
Hittrich. Görög régiségek.
Hittrich. Latin szókönyv.
Katona. Bánk bán. Magy. Péterfy, 3. kiadás (J. i. 22.)
Kazinczy. Pályám emlékezete (M. K. 135.)
Kelemen. Magyar-német és német-magyar zsebszótár, 13. kiadás, kötve.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar kézi szótár, I—II., 2. kiadás.
Kogutowicz. Atlasz a világtörténelem tanításához.
Lessing. Minna von Barnhelm. Magyarázta Heinrich, 3. kiad. (J. i. 32.)
Lévay-Vida. Görög-magyar és magyar-görög szótár, 3. kiadás, kötve.
Mika. Történelmi olvasókönyv, VII. oszt. számára.
Mikes. Vál. levelei. Magy. Erődi (J. i. 17.)
Szőke és Schmidt. Latin-magyar és magyar-latin szótár, kötve.

Görögpótló tankönyvek:

Badics. Magyar irod. olvasókönyv, III. kötet, 6. kiadás.
Demosthenes válogatott beszédei, fordította Incze I.
Jebb-Fináczy. Görög irod. történet, 5. kiadás.
Thukydides. (Szilasi) 2. kiadás.

VIII. OSZTÁLY.

Albrecht. Német olvasókönyv, V. rész, 3. kiadás.
Andor. Magyarorsz. tört., 2. kiadás.
Beke. Algebra, 7. kiadás.
Beöthy. Magyar irodalom története, II. rész, 11. kiadás.
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Homeros Iliás-ból szemelvények. Magy. Kempf, 2. kiadás (J. i. 59.)
Horatiusból szemlvények. Magy. Wirth. (J. i. 75.), 2. kiadás.
Kemény. Rendszeres német nyelvtan, 3. kiadás.
Kornis. A psyhologia és logika, 2. kiadás.
Platóból szemelv. (Simon), 2. kiadás (J. i. 60.)
Szijártó. Kísérleti fizika, II., 2. kiadás.
Tacitus Annaleseiből szemelv. Magy. Schmidt, 2. kiadás (J. i. 56.)
Wagner. Geometria, 8. kiadás.

Segédkönyvek:

Csengery. Homerosi világ.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar kézi szótár, I—II., 2. kiadás.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar zsebszótár, 13. kiadás, kötve.
Kogutowicz. Atlasz a világtörténelem tanításához.
Lévay-Vida. Görög-magyar és magyar-görög szótár, 3. kiadás, kötve.
Szőke-Schmidt. Latin-magyar és magyar-latin szótár, kötve.
Mika. Történelmi olvasókönyv, VIII. oszt. számára.

Görögpótló tankönyvek:

Platon és Aristoteles (Alexander), 4. kiadás.
Zsámboki. A görög művészet kiválóbb alkotásainak ismertetése, 2. kiad.

Hittankönyvek:

Római katholikusok számára:
Minden osztályban: *Zsasskovszky.* Énekeskönyv.
I. osztály: *Nagyobb katekizmus,* 2. kiadás, kötve.

II. osztály: *Nagyobb katekizmus*, 2. kiadás, kötve.
Pokorny. Ó-szövetségi bibliai történetek, 8. kiadás.
III. osztály: *Nagyobb katekizmus*, 2. kiadás, kötve.
Pokorny. Uj-szövetségi bibliai történetek, 7. kiadás.
IV. osztály: *Pokorny*. Szertartástan, 11. kiadás.
V. osztály: *Pokorny*. Ker. kath. hittan.
VI. osztály: *Matuszka*. Kath. erkölcstan, 4. kiadás.
VII. osztály: *Schütz*. Egyháztörténelem.
VIII. osztály: *Uhlyárik-Madarász*. Apologetika, 3. kiadás.

Görög katholikusok számára:

I. osztály: *Közép katekizmus*. (A munkácsi g.-kath. egyházmegyében approbált tankönyv.)
II. osztály: *Pokorny*. Ó-szövetségi bibl. tört., 8. kiadás.
III. osztály: *Pokorny*. Uj-szövetségi bibl. tört., 7. kiadás.
IV. osztály: *Melles-Szémán*. Gör.-kath. szertartástan.
V. osztály: *Vincze-Szentes*. Ker. kath. vallástan.
VI. osztály: *Vincze-Szentes:* Ker. kath. vallástan.
VII. osztály: *Mikita*. Egyháztörténelem.
VIII. osztály:*Uhlyárik-Madarász*. Apologetika, 3. kiadás.

Görög-keleti vallásúak számára:

I. osztály: *Petrovics*. Ó- és Uj-szövetségi tört.
Miroszavlyevics. Palesztináról. (Segédtankönyv.)
II. osztály: *Masirevics*. Képek a keleti ker. egyház történelméből.
III. osztály: *Milovánovics*. Keleti egyház ker. katekizmusa.
IV. osztály: *Zsivanovics*. Liturgika, vagyis az egyház szertartástana.
V. osztály: *Zsivkovics*. Keleti ker. egyház történelme.
VI. osztály: *Teodorovics*. Keleti egyház dogmatikája.
VII. és VIII. osztály: *Teodorovics*. Keleti ker. egyház erkölcstana.

Ágostai hitv. evangélikusok számára:

I. és II. osztály: *Bereczky*. Bibliai ismertetés.
III. és IV. osztály: *Hetvényi*. Keresztény vallástan.
V. és VI. osztály: *Bereczky*. A ker. egyház története.
VII. és VIII. osztály: *Zsilinszky*. Hit- és erkölcstan.

Református számára:

Minden osztályban: *Biblia. Énekeskönyv.*
I. és II. osztály: *Hamar*. Az isteni kijelentés az ó- és uj-testamentomban.
III. és IV. osztály: *Szőts*. Református keresztény hittan és ref. ker. erkölcstan.
V. és VI. osztály: *Báthori*. A keresztény egyház története.
VII. és VIII. osztály: *Szőts*. Református ker. hit- és erkölcstan.

Unitáriusok számára:

I. és II. osztály: *Bereczky*. Bibliaismertetés.
III. osztály: *Ferenc József*. Konfirmálási káté.

Izraelita vallásúak számára:

I. és II. osztály: *Mandl*. Zsidók története, középiskolák I. és II. osztálya számára.
Héber imakönyv. Orsz. Rabbiegylet kiadványa.
III. és IV. osztály: *Goldberg-Büchler*. Zsidó történet.
Héber imakönyv. Orsz. Rabbiegylet kiadványa.
V. és VI. osztály: Az utóbbi próféták könyve héberül.
Csukási-Schön. A zsidók története. A Bibliatársaság kiadványa.
VII. és VIII. osztály: A szent iratok könyve héberül.

XVI.

Tájékoztató a jövő iskolai évre.

1. A beiratásokat az iskola év elején szept. 1-én és 2-án tartjuk meg d. e. 8—12.

2. Az 1883. XXX. t.-c. 10. §-a szerint a *gimnázium első osztályába* csak oly növendékek vétetnek fel, kik életük kilencedik évét már betöltötték és vagy arról, hogy a népiskola négy alsó osztályát jó sikerrel végezték, nyilvános népiskolától nyert bizonyítványt mutatnak elő, vagy felvételi vizsgálaton igazolják, hogy hasonló mérvű képzettséggel bírnak. A felvételi vizsga díja 20 korona. 12 évesnél idősebb tanuló felvétele iránt a tanári testület határoz.

3. Mindazon tanulók, kik első izben iratkoznak az intézetbe, beíratáskor az *iskolai bizonyítványon kívül szabályszerűen kiállított születési bizonyítványukat* és védhimlőoltási bizonyítványukat is tartoznak bemutatni; 12 évesnél idősebb tanulók pedig újraoltásukat igazolni.

4. A felvételre minden tanuló személyesen és atyja, anyja vagy gyámja kíséretében tartozik az intézet igazgatójánál jelentkezni. *A levél útján való jelentkezés nem vétetik figyelembe. Úgynevezett „előjegyzés"-*

5. A nem helyben lakó szülők vagy gyámok gyermekük vagy gyám*nek nincs helye.*
fiuk felvételekor alkalmas helyettest tartoznak bejelenteni, kire a házi felügyelet és nevelés tekintetében kötelességüket és jogukat átruházzák. A helyettes változtatása az igazgatónál azonnal bejelentendő; ennek viszont joga és kötelessége ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek vagy a befolyást éppen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben célszerű változás történjék. Az igazgatóság e tekintetben a legnagyobb óvatosságot ajánlja a szülőknek, mert gyakran tapasztalta, hogy a tanulók elmaradását a tanulmányokban nagyrészt a hiányos felügyelet okozta.

6. Az intézet egyik osztályából a következő felsőbb osztályba csak azon tanuló léphet, ki az előbbi osztályból minden egyes tantárgyból (a szépírást és a tornát nem számítva) legalább elégséges osztályzatot nyert.

7. Más gimnáziumból jövő tanuló csak akkor vehető fel a következő felsőbb osztályba, ha az általa elhagyott intézettől nyert bizonyítvánnyal igazolja, hogy a megelőző osztályt sikerrel végezte.

8. Azon tanulók, kik nyilvános reál- vagy polgári iskolából akarnak a gimnáziumba lépni, felvételi vizsgálatot tartoznak tenni.

A polgári iskolából átlépők vizsgálatának tárgyai:

az I. osztályból átlépőknél: latin nyelv;

a II. osztályból átlépőknél: *a)* latin nyelv; *b)* Afrika politikai földrajza;

a III. osztályból átlépőknél: *a)* latin nyelv; *b)* Magyarország története 1526-ig; *c)* mathematikai-fizikai földrajz alapismeretei;

a IV. osztályból átlépőknél: *a)* latin nyelv; *b)* magyar történelem; *c)* növénytan;

az V. osztályból átlépőknek: *a)* latin nyelv; *b)* a mennyiségtan geometriai része; *c)* növénytan és állattan; *d)* görög nyelv, vagy görögpótló tárgyak;

a VI. osztályból átlépőknek: *a)* latin nyelv; *b)* görög nyelv, vagy a görögpótló tárgyak; *c)* mennyiségtan; *d)* növénytan, állattan és ásványtan.

Akik kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítvány birtokában engedélyt kaptak az V—VII. oszt. külömbözeti vizsgálat sikeres kiállása után a VIII. oszt. magánvizsgálatnak letételére, a fentjelzett külömbözeti vizsgálaton latinból, görögből (ill. görögpótló irodalom és rajz) és természetrajzból vizsgáltatnak meg. — Akik az V. osztályba kívánnak felvétetni, a beíratás alkalmával nyilatkozni tartoznak aziránt, vajjon a görög nyelvet vagy az ezt helyettesítő tantárgyakat *(magyar irodalmi olvasmányok, görög remekírók* ismertetése magyar fordításban és *rajz)* fogják-e tanulni? Az oly tanulók, kik már a IV-ik osztályban *jobb előmenetelt tanusítottak a nyelvekben, válasszák a görög nyelvet;* akik azonban *nagyobb tehetséget és hajlamot tanusítottak a reáliákra* (mennyiségtan, természettudományok), mint a nyelvekre, sőt ezekben már eddig is nehézségekkel küzdtek, *azoknak határozottan ajánlható a görög nyelv elhagyása,* hogy a másik két idegen nyelvből (latin és német) ne kockáztassák jövendő előmenetelüket. A később választandó életpályákat tekintve, a görög nyelvre különösen azoknak lesz szükségük, kik a nyelvészeti pályára készülnek lépni, vagy *papi tanulmányaikat* nem a seminariumokban, hanem az *egyetem theologiai facultásán* kívánják végezni; viszont a görög helyett választott irány ajánlatos azoknak, kik mérnöki, bányászati, erdészeti, gazdaszáti, katonai, tengerészeti, pénzügyi, vasúti, póstai, magánhivatalnoki pályára kívánnak lépni; jogi és orvosi pályára bármelyik iránnyal lehet menni. A görög nyelvet helyettesítő tanfolyamról a görögre és viszont való átlépésre akár a tanév elején, akár folyamán, felvételi vizsga mellett maga a tanári testület adja az engedélyt az illető szülő vagy helyettes kívánságára. (518.893/94. sz. min. r.)

11. A felvétel (beíratás) alkalmával minden tanuló fizet: felvételi-, ifj könyvtári-, értesítői-, ének- stb. díjak címén összesen 16 kor. 40 fillért.

12. *Ezen felvételi díjak fizetése alól senki sem menthető fel.*

13. **A rendes tandíj fizetése csakis postatakarékpénztári csekkek segítségével történik. Más természetű pénzt befizetni ezen lapokon nem szabad.**

Az évi tandíj 72 korona, mely négy részletben is fizethető, ú. m.: az első részlet október 15., a második december 3., a harmadik március 15. és a negyedik május 3-ig. Akik ezen napokig nem tesznek eleget kötelezettségüknek, az iskolát tovább nem látogathatják.

A rendkívüli tantárgyak évi díja a következő: francia és angol nyelv 20—20 kor., gyorsírás 10 kor., szabadkézi rajz 16 kor. A rendkívüli tantárgyak tandíja félévenként előre fizetendő.

14. A szegénysorsú és jó magaviseletű tanulók, kiknek elégséges érdemjegyei a jó és jeles érdemjegyek számát túl nem haladják, a tandíj elengedéséért folyamodhatnak. *A szabályszerűen fölszerelt folyamodványok az intézeti igazgatóhoz címzendők és az osztályfőnöknél adandók be.* Folyamodni minden tanévben csak kétszer lehet; az első félévben *szept. 15-ig*, második félévben *febr. 15-ig.*

15. Ha valamely tanuló a vizsgálatokat betegség vagy egyéb fontos ok miatt le nem teheti, vagy megszakítani kénytelen, *pótló vizsgálatot tartozik tenni*, mely az összes tantárgyakra kiterjed. E vizsgálatért díjat nem kell fizetni. A pólóvizsgálatért a megszakítás beálltával kell az igazgatónál beadni a folyamodványt, melyhez a betegség igazolására hatósági vagy hatóságilag megerősített orvosi bizonyítvány melléklendő.

16. Oly tanulóknak, kik *egy* kötelező tantárgyból kaptak elégtelen jegyet és akiket a tanári kar képesnek tart arra, hogy a szünidő alatt önszorgalmukból pótolhatják mulasztásukat, megadhatja a jogot, hogy a jövő iskolai év kezdetén javító vizsgálatot tehessenek. Akik ilyen vizsgálatot akarnak tenni, ebbeli szándékukat írásban tartoznak az igazgatónál bejelenteni. *Másodszori javító-vizsgálat nem engedélyezhető.*

17. Aki *két* tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot, az csak rendkívüli esetben a főigazgatóság engedélyével tehet javító-vizsgálatot. Ezen engedélyért, a budapesti tankerület főigazgatójához címzett folyamodványok szintén az *igazgatónál* adandók be.

18. Aki kettőnél több tárgyból kapott elégtelen osztályzatot, az javítóvizsgálatra semmi esetre sem bocsátható. (1883. XXX. t.-c. 11. §.)

19. **A javító-, felvételi- és pótló-vizsgálatokat augusztus hó 31-én fogjuk megtartani.**

20. Magántanulók, kik magánúton vagy magánintézetben tanultak és előmenetelükről nyilvános iskolától kívánnak bizonyítványt nyerni, kötelesek előlegesen az igazgatónál felvételre jelentkezni s egyszersmind kimutatni, hogy a közvetlenül lefolyt tanévet hol és mily rendszerű tanulmányozással töltötték. A magánvizsgálatok rendszerint júniusban tartatnak; napjait esetről-esetre az igazgató határozza meg. A magántanulók a 80 kor. vizsgálati díjon felül a rendes tanulók által fizetett felvételi és tandíjakat is tartoznak megfizetni. A tandíj-fizetés alól *kivételes esetekben* való fölmentés joga a nagyméltóságú Vallás- és Közokt. Miniszter úrnak van fenntartva.

21. A testgyakorlás, mértani rajz (techn. része) és a szépírás tanulása alól való fölmentést kérő tanulókat *az iskola-orvos* fogja megvizsgálni és a fölmentést vagy a főigazgató, vagy az igazgató adja meg. *Külön folyamodni nem kell.*

22. Minden tanuló köteles az előírt tankönyveket, író- és rajzeszközöket beszerezni. A tankönyvek jegyzékét majd az iskolai év elején teszszük közzé.

23. *A tanári testület nagy súlyt helyez arra, hogy tanár és szülő közt a tanulók érdekében minél sűrűbb legyen az érintkezés és azért nagyon szívesen látja, hogy a szülők az épület fogadószobájában minél többször személyesen tudakozódnak gyermekeik előmeneteléről.*

XVII.

Statisztikai kimutatások.

A részletes statisztikai kimutatások az Értesítőhöz mellékelt íveken találhatók, amelyek a Statisztikai Hivatal által kiadott hivatalos nyomtatványok alapján készültek.

Itt csak egynéhány adatot közlünk, amelyek számára a hivatalos nyomtatványon hely nincs.

Felvétetett:

az	I. a.	osztályba	63;	vizsgálatot	tett	61;	ezek	közül	magánvizsgálatot	tett —
a	I. b.	„	63	„	„	59	„	„	„	„ 1
a	II. a.	„	58	„	„	54	„	„	„	„ 3
a	II. b.	„	57	„	„	54	„	„	„	„ 3
a	III. a.	„	50	„	„	50	„	„	„	„ 2
a	III. b.	„	48	„	„	46	„	„	„	„ —
a	IV. a.	„	58	„	„	58	„	„	„	„ 4
a	IV. b.	„	59	„	„	58	„	„	„	„ 4
az	V. a.	„	53	„	„	51	„	„	„	„ 4
az	V. b.	„	53	„	„	53	„	„	„	„ 3
a	VI. a.	„	53	„	„	51	„	„	„	„ 2
a	VI. b.	„	53	„	„	50	„	„	„	„ 5
a	VII. a.	„	40	„	„	40	„	„	„	„ 3
a	VII. b.	„	38	„	„	36	„	„	„	„ 2
a	VIII. a.	„	40	„	„	37	„	„	„	„ 3
a	VIII. b.	„	41	„	„	36	„	„	„	„ 7

Összesen: **827**; vizsgálatot tett **794**; ezek közül magánvizsgálatot tett **46.**

TARTALOMJEGYZÉK.

Oldal.

In memoriam ... 3
I. Az északkeleti Kárpátok a magyar történelemben ... 5
II. Az intézet állapota ... 23
III. A tanári testület irodalmi és közművelődési működése 1915—16-ban ... 28
IV. Végzett anyag ... 29
V. Az intézet felszereléseinek gyarapodása ... 36
VI. Ifjusági segélyző kör ... 41
VII. Perényi-gyorsirókör ... 46
VIII. Testedző kör ... 49
IX. Érettségi vizsgálatok ... 51
X. Adatok az intézet történetéhez ... 55
Iskolánk és a háború ... 58
XI. Iskolaorvosi jelentés ... 61
XII. Alapitványok ... 62
XIII. Ösztöndijasok ... 63
XIV. Érdemsorozatok ... 63
XV. A jövő tanévben használandó tankönyvek jegyzéke ... 81
XVI. Tájékoztató a jövő iskolai évre ... 86
XVII. Statisztikai kimutatások ... 89

I a.) Összesítő segédtábla a budapesti I. ker. főgimnázium 1915/1916. iskolaévi P/I. mintájú statisztikai kimutatásához.

Osztály	1. A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán.															2. A felvett nyilvános tanulók megbetegedései s az igazgatói és tanárkari megrovások száma					3. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása kor szerint																	4. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása honosság és szülőik (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) állandó lakóhelye szerint.										
	Nyilvános tanulók											Magántanulók				Megbetegedések			Megrovások		Az osztályvizsgálatot tett a nyilvános és a magántanulók összes száma	Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és a magántanulók közül																		Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók																				
	Felvétetett	Az iskolai év folyamán							Az osztályvizsgálatról elmaradt	Junius, illetőleg május hóban osztályvizsgálatot tett	Pótló osztályvizsgálatot tett	Összesen osztályvizsgálatot tett	Felvétetett		Osztályvizsgálatot tett		A könnyű	A súlyos	A fertőző (esetleg járványos)	Az igazgatói	A tanárkari		1906-ban	1905-ben	1904-ben	1903-ban	1902-ben	1901-ben	1900-ban	1899-ben	1898-ban	1897-ben	1896-ban	1895-ben	1894-ben	1893-ban	1892-ben vagy korább	összes száma	k ö z ü l			ugyanazon			külföldön még pedig			
		magántanuló lett	önként kimaradt	tanács folytán távozott	kizáratott	betegség	baleset	öngyilkosság					fiú	leány	fiú	leány	nem fertőző																			magyar honos volt		külföldi honos volt	községben (az iskola székhelyén	vármegye más községekben	a magyar anyaországgal más törvényhatóságban	Szlavonországokban	Ausztriában	Amerikában	
						következtében meghalt											megbetegedések száma			megrovások száma			született															magyarországi	horvát-szlavonországi		lakott						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I. a.	**63**		2							61		61					32	10				**61**	4	43	11	3														61	61			59	2							
I. b.	**62**		4							58		58	**1**		1		172	14				**59**	3	49	7															59	57		2	57		2						
II. a.	**55**		4							51		51	**3**		3		172	11	7			**54**		6	40	7	1													54	54			53		1						
II. b.	**54**		3							51		51	**3**		3		118	17				**54**		3	38	12	1													54	54			52	1					1		
III. a.	**48**									48		48	**1**	**1**	1	1	166	8	6			**50**			4	39	7													50	50			43	2	5						
III. b.	**48**		2							46		46					71	5				**46**				38	7		1										46	46			39		7						
IV. a.	**54**									54		54	**4**		4		228	1	3			**58**				3	41	10	4										58	58			53		5						
IV. b.	**55**		1							54		54	**3**	**1**	3	1	127		1			**58**					41	15	2										58	58			50	3	5						
V. a.	**50**	1	2							47		47	**3**		4		82	2				**51**					2	37	11	1									51	51			47		4						
V. b.	**50**									50		50	**3**		3		106	6	2	1		**53**					3	35	13	2									53	53			50	2	1						
VI. a.	**52**	1	2							49		49	**1**		2		149	4		3		**51**						3	35	11	2								51	51			50		1						
VI. b.	**48**		3							45		45	**4**	**1**	4	1	253	9				**50**						2	28	16	1		2					1	50	50			46	2	2						
VII. a.	**37**									37		37	**3**		3		73	3				**40**							5	26	8							1	40	40			38	1	1						
VII. b.	**36**		2							34		34	**2**		2		44				3	**36**							2	22	8	3	1						36	36			27	1	8						
VIII. a.	**37**		3							34		34	**2**	**1**	2	1	150	4		3		**37**								1	31	4	1							37	37			33	2	1			1			
VIII. b.	**35**	2	4							29		29	**6**		7		108	2				**36**								1	26	5	2					2	36	36			30	3	3						
I—VIII.	**784**	4	32							748		748	**39**	**4**	42	4	2051	96	19	7	3	**794**	7	101	100	102	103	102	101	80	76	12	6					4	794	792		2	727	19	46		1	1			

I b.) Összesítő segédtábla a budapesti I. ker. főgimnázium 1915/1916. iskolaévi P/I. mintájú statisztikai kimutatásához.

5. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása törvényhatóságonkint szülőik (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) magyarországi állandó lakóhelye szerint.

| Osztály | A) Magyarország | | |

II b). Összesítő segédtábla a budapesti I. ker. főgimnázium 1915/1916. iskolaévi P/I. mintájú statisztikai kimutatásához.

| Osztály | 7. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása szülőik (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) foglalkozása (társadalmi állása) szerint. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | 8. Ismétlők: a görögpótló tárgyak tanulói, magaviselet és mulasztások. | | | | | | | | | | 9. Az osztályvizsgálatot tett tanulók előmenetele | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---

II a). Összesítő segédtábla a budapesti I. ker. főgimnázium 1915/1916. iskolaévi P/I. mintájú statisztikai kimutatásához.

6. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása vallás, anyanyelv és nyelvismeret szerint.

| Osztály | Az osztályvizsgálatot tett tanulók összes száma | Az osztályvizsgálatot tett tanulók közül: latin szertartású kath. | görög kath. | örmény róm. kath. | református | ágostai h. ev. | görög keleti | unitárius | izraelita | baptista | Az osztályvizsgálatot tett tanulók közül: magyar | német | tót | oláh | ruthén | horvát | szerb | olasz | összesen nem magyar | Az osztályvizsgálatot tett magyar anyanyelvű tanulók közül: csak magyarul tudott | más nyelven is tudott | Az osztályvizsgálatot tett magyar anyanyelvű tanulók közül: németül is tudott | tótul is tudott | oláhul is tudott | ruthénul is tudott | horvátul is tudott | szerbül is tudott | olaszul is tudott | egyéb hazai nyelven is tudott | Az osztályvizsgálatot tett nem magyar anyanyelvű tanulók közül: csak anyanyelvén tudott | más nyelven is tudott | Az osztályvizsgálatot tett nem magyar anyanyelvű tanulók közül: csak németül tudott | csak tótul tudott | csak oláhul tudott | csak ruthénul tudott | csak horvátul tudott | csak szerbül tudott | csak olaszul tudott | csak egyéb hazai nyelven tudott | Az osztályvizsgálatot tett anyanyelvű tanulók közül: német | tót | oláh | ruthén | horvát | szerb | olasz | magyarul is tud
|---|---|---

Tantárgyfelosztás

1916. évi január hó 20-áig.

I. a.	I b.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV. a.	IV. b.	V. a.	V. b.	VI. a.	VI. b.	VII. a.	VII. b.	VIII. a.	VIII. b.	Tanárok névsora	Heti óra	Osztályfőnök
														német 3		Himpfner	3	—
					magy. 4 német 4			magy. 3 német 3			német 3	német 3	német 3			Barbier	23	V. a.
		számtan 4	számtan 4							menny. 4	menny. 4	fizika 4 menny. 3				Baumgartner	23	VII. a.
						menny. 3	menny. 3						fizika 4	fizika 4 menny. 2	fizika 4 menny. 2	Dunay	22	—
trr. 2 földr. 3	trr. 2 földr. 3	trr. 2 földr. 3	trr. 2 földr. 3													Gyulay	20	—
						term.-r. 3	term.-r. 3	term.-r. 3	term.-r. 3	term.-r. 3	term.-r. 3					Lasz	18	—
						történet 3	történet 3			történet 3	történet 3	történet 3		latin 4 tört. 3.		Madzsar	22	VIII. a.
		latin 6 magy. 5		magy. 4						magy. 3					magy. 3	Papp	21	II. a.
rajz 3 irás 1				rajz 2	rajz 2	rajz 2	rajz 2	görögpótló rajz 2		görögpótló rajz 2		görögpótló rajz 2		görögpótló rajz 2		Reissig	20	I. a.
					latin 6			latin 6 tört. 3				latin 5			latin 4	Schmidt	24	VIII. b.
		irás 1	irás 1	latin 6 tört. 3 földr. 2	tört. 3 földr. 2									görögpótló irod. 2		Sebestyén	20	III. a.
torna 2	torna 2	torna 2	torna 2	torna 2	torna 2					torna 2	torna 2	torna 2	torna 2	torna 2	torna 2	Szaffka	24	—
	latin 6 magy. 5 irás 1								történet 3				történet 3		történet 3	Szende	21	I. b.
latin 6 magy. 5										latin 5				görög 4		Szőke	20	VI. a.
			latin 6 magy. 5	német 4						német 3					német 3	Teveli	21	II. b.
számtan 4	számtan 4			számtan 3	számtan 3			menny. 3	menny. 3				menny. 3			Tóth	23	III. b.
						latin 6 német 3 torna 2		torna 2		görögpótló irod. 3		görög 5				Vajda	21	IV. a.
						magy. 4						g.-pótló irod. 3 latin 5 magy. 3		filózófia 3	filózófia 3	Vida	21	VII. b.
								g.-pótló irod. 3 latin 6		görög 5 latin 5 magy. 3						Zimányi Dániel	22	VI. b.
							magy. 4 német 3 torna 2		magy. 3 német 3 torna 2			magy. 3		magy. 3		Zimányi József	23	V. b.
	rajz 3	rajz 3	rajz 3				latin 6	görög 5								Zsámboki	20	IV. b.
2	2	2	2	2		2	2	2	2	2		2		2		Hittan	24	—

Tantárgyfelosztás

1916. évi január hó 20-áig.

I. a.	I. b.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV. a.	IV. b.	V. a.	V. b.	VI. a	VI. b.	VII. a.	VII. b.	VIII. a	VII . b.	Tanárok névsora	Heti óra	Osztály-főnök
													német 3	német 3		Himpfner	6	—
		számt. 4	számt. 4							menny. 4	menny. 4	menny. 3 fizika 4				Baumgartner	23	VII. a
						menny. 3	menny. 3						fizika 4	fizika 4 menny. 2	fizika 4 menny 2	Dunay	22	—
trr. 2 földr. 3	trr. 2 földr. 3	trr. 2 földr. 3	trr. 2 földr. 3													Gyulay	20	—
						term.-r. 3	term.-r. 3	term.-r. 3	term.-r. 3	term.-r. 3	term.-r. 3					Lasz	18	—
						történet 3	történet 3			történet 3	történet 3	történet 3		latin 4 tört. 3		Madzsar	22	VIII. a.
		latin 6 magy. 5		magy. 4						magy. 3					magy 3	Papp	21	II. a.
rajz 3 irás 1				rajz 2	rajz 2	rajz 2	rajz 2	görögpótló rajz 2		görögpótló rajz 2		görögpótló rajz 2		görögpótló rajz 2		Reissig	20	I. a.
					latin 6			latin 6 német 3				latin 5			latin 4	Schmidt	24	VIII. b. V. a.
			magy. 5		magy. 4			magy. 3 tört. 3		görögpótló irod. 3		magy. 3				Schőner	21	—
		irás 1	irás 1	latin 6 tört. 3 földr. 2	tört. 3 földr. 2									görögpótló irod. 2		Sebestyén	20	III a.
torna 2	torna 2	torna 2	torna 2	torna 2	torna 2					torna 2	torna 2	torna 2	torna 2	torna 2	torna 2	Szaffka	24	—
	latin 6 magy. 5 irás 1								történet 3				történet 3		történet 3	Szende	21	I. b.
latin 6 magy. 5										latin 5				görög 4		Szőke	20	VI. a.
			latin 6	német 4	német 4					német 3					német 3	Teveli	20	II. b.
számt. 4	számt. 4			számt. 3	számt. 3			menny. 3	menny. 3				menny. 3			Tóth	23	III. b.
						latin 6 német 3 torna 2		torna 2			német 3	görög 5				Vajda	21	IV. a.
						magy. 4						g.-pótló irod. 3 latin 5 magy. 3		filózófia 3	filózófia 3	Vida	21	VII. b.
								g.-pótló irod. 3 latin 6		görög 5 latin 5 magy. 3						Zimányi Dániel	22	VI. b.
							magy. 4 német 3 torna 2		magy. 3 német 3 torna 2			német 3		magy 3		Zimányi József	23	V. b.
	rajz 3	rajz 3	rajz 3				latin 6	görög 5								Zsámboki	20	IV. b.
2	2	2	2	2		2	2	2	2	2		2		2		Hittan	24	—